

Night, Morning

NIGHT, MORNING

Selected Poems
of
Hamutal Bar-Yosef

Translated by Rachel Tzvia Back

With an Introduction by David Shapiro

THE SHEEP MEADOW PRESS

RIVERDALE-ON-HUDSON, NEW YORK

Copyright © 2008 by Hamutal Bar-Yosef
Translation copyright © 2008 by Rachel Tzvia Back
Introduction copyright © 2008 by David Shapiro

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording, or any information storage and retrieval system, without the express written consent of the publisher.

All inquiries and permission requests should be addressed to:

The Sheep Meadow Press
P.O. Box 1345
Riverdale-on-Hudson, NY 10471

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

Bar-Yosef, Hamutal.

[Poems. English. Selections]

Night, morning : selected poems of Hamutal Bar-Yosef / Hamutal Bar-Yosef ; translated by Rachel Tzvia Back.

p. cm.

Hebrew text and English translation on facing pages.

ISBN 1-931357-55-2

1. Bar-Yosef, Hamutal--Translations into English. I. Back, Rachel Tzvia, 1960- II. Title.

PJ5054.B294A6 2007

892.4'16--dc22

2007061808

This book is dedicated to the memory
of Isaac Jacob Meyers ז"ל

סדר השירים

הבאר 2

שירים מקדמים (1971-1984)

6 לקחת אֹויר

8 קרח ועגל

10 אָצבע

12 עֲכָשׁוּ בְּחָצֵר

14 שִׁיחַ פֶּטֶל

16 פֵּעַת

18 סיר

20 מִפְּחַד לְאַחֵר

22 ראש השנה

24 צְעָדִים

26 הַלְוִיָּה שֶׁל אָחִי

28 יונה

30 מְגִדֵּל בְּתַבְּזָן

34 פְּלִשְׁתִּין

36 שְׁלֶחַן מִטְבָּח

ובצפיפות (1990)

40 ובצפיפות

42 נולדנו כאן

44 זכרון ילדות

46 שיר ישן ו-12 הרהורים על יונה

CONTENTS

Introduction by David Shapiro xvii

The Well 3

Early Poems (1971-1984)

Breathing 7

Primipara 9

Finger 11

Now in the Yard 13

Raspberry Bush 15

Now 17

A Pot 19

From Fear 21

New Year 23

Steps 25

My Brother's Funeral 27

Dove 29

The Tower of Tevets 31

Falestine 35

Kitchen Table 37

from *In the Crush* (1990)

In the Crush 41

We Were Born Here 43

A Childhood Memory 45

An Old Song & Twelve Reflections on a Dove 47

	הִרְאָה לִי	54
	בְּמִשָּׁא וּמִתָּן	56
58	עַל שְׁפֹת הַיָּם שָׁל תֵּל-אָבִיב	
	שְׁשֻׁפְתֵי	60
	לְאֵה יוֹלְדֹת	62
	זוֹ אֲנִי	64
	הַתְּפִרָּשׁוֹת	66
	הַבְּאֵתִי לְךָ	68
	רַק הִירָק	70
	תִּצְעֲקִי	72
74	אֲחַ, הַחִיק הַנּוֹרָא	
	שִׁיר סֵתוֹ	76
	שִׁיר זְמַר	78
	הַמְּקוֹם שֶׁתִּעֲזֹב	80
	פְּלִיבוֹת	82
84	לֹא כְמוֹ קֶרֶקַע שׁוֹקֵעַת פְּתָאֵם	
	שְׁאַלְתָּ אוֹתִי	86
	חֵלוֹם	88
	הָעֵז	90
	שִׁיר בְּקָר	92
	עוֹד חֵלוֹם	94
96	שְׁכַחְתִּי אֵיךְ צוֹעֲקִים	
	בַּסְּפִרָּה	98
100	מִלְאֲךָ עַל הַחוּף	

Show Me	55
Bargaining	57
On the Tel-Aviv Beach	59
That the Lips	61
Leah Giving Birth	63
It's Me	65
Stretching Out	67
I Brought You	69
Only the Green	71
Cry Out	73
Ah, the Terrible Bosom	75
A Song of Autumn	77
A Song	79
The Place You'll Leave	81
Vise	83
Not Like the Ground Suddenly Sinking	85
You Asked	87
A Dream	89
The Goat	91
Morning Song	93
Another Dream	95
I Forgot How to Scream	97
In the Library	99
Angel on the Shore	101

הלא (1991)

- 104 וְדוּי
106 הַשְּׁמֵשׁ נִגְלִית
108 בְּשֶׁעָה אַרְבַּע וְחֲצִי
110 סְגֵלָה
112 תְּפִלָּה
114 דְיוֹקְנוֹ שֶׁל הָאֶמֶן כְּאִישׁ זָקֵן
116 פְּגִישָׁה עִם מְשׁוֹרְרַת
120 עַל הַגִּידֵר
122 שְׁלֵשָׁה שִׁירֵי דָרֶךְ
126 הַסּוּף
128 כְּמוֹ שְׂמוֹתָרִים
130 אוֹטוֹפּוֹרְטֵרֵט רוֹסִי
132 חֵיק
134 כְּשֶׁהֵיִתִי בְּתִיכּוֹן
136 שִׁיר אֶהְיֶה יָם תִּיכּוֹנִי
138 אֲבַקֵּשׁ אֶת יָדְךָ
140 הַגָּבֵר הָרַךְ
142 אֲחֵרֵי שָׁנָה
144 אֲמַרְתִּי
146 תּוֹכִיחַ
148 בְּגִנּוֹ שֶׁל הַלֵּץ
150 שְׁנֵי שִׁירִים עַל יַעֲקֹב
152 אֶל הַפְּרֶהֶסְיָה
154 תּל-אָבִיב
156 הַמְּקוֹם הַכּוֹאֵב

from The No (1991)

Confession	105
The Sun Reveals Itself	107
At Four-Thirty in the Afternoon	109
After the Wedding	111
Prayer	113
Portrait of the Artist as an Old Man	115
A Meeting with a Poet	117
On the Fence	121
Three Road Songs	123
The End	127
As One Gives Up	129
A Russian Auto-Portrait	131
Embrace	133
When I Was in High School	135
A Mediterranean Love Song	137
I'll Ask for Your Hand	139
The Tender Man	141
A Year Later	143
I Said	145
Prove It	147
In the Clown's Garden	149
Two Songs on Jacob	151
Into the Meddlesome Crowd	153
Tel-Aviv	155
The Painful Place	157

לִילָה, בְּקָר (2000)

מִתְנָה 168

שִׁיר אָבִיב 170

בּוֹאוּ, יְלָדִים 172

[הִנֵּה הַגִּיעַ הַבְּקָר] 174

יְקִיצָה 176

[אִם תַּעֲמֵד עַל הָהָר] 178

[כְּמוֹ הַעֲלָה הַזֶּה, הַגְּבוּהַ] 180

נֶגֶד הַחֶשֶׁךְ 182

אֶל הַגְּבֹר 184

סוּסָה 186

[הַחֲיִיךְ הַבּוֹקֵעַ בְּקוֹשֵׁי] 188

שִׁירֵי הַזְּדַקְנוֹת 190

מְזוֹן (2001)

סוֹנֵט הַעֲגֻבְנִיָּה הַמִּיבֹּשֶׁת 198

הָאִישׁ שֶׁמְחַצֵּית גּוֹפּוֹ הַיְמָנִית נִכְרְתָה 200

טוֹעֵמַת דָּגִים 202

כְּמוֹ תְּמָרִים 204

מִסְטִיק 206

תֵּה בְּבוֹנֵג 208

לֹא, הָאֵלִים אֵינָם זְקוּקִים 210

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה 212

שְׁלֶחַן כָּחַל 214

from Night, Morning (2000)

Gift	169
A Spring Poem	171
Come, Children	173
[Here is morning, it has arrived]	175
Waking	177
[If you stand on a hill]	179
[Like this leaf, the one high up]	181
Against the Dark	183
To My Man	185
A Mare	187
[The slight and barely breaking smile]	189
Songs of Aging	191

from Food (2001)

Sonnet of the Sun-Dried Tomato	199
Black Bread	201
When She Tastes	203
Like Dates	205
Bubble Gum	207
Chamomile Tea	209
The Gods Need No	211
On Rosh Hashanah	213
A Blue Table	215

הַבְּרָאָה (2004)

- 218 כְּשֶׁאֲנִי נִשְׁאֲרֶת לְבַד
220 מַה מְטִימָא
222 הַתְּנִיּוֹת
224 פֶּה
226 כַּחַךְ
228 שְׁמוֹת
230 תְּהִיָּה לְנוּ מְדִינָה
234 אִם אַתָּה מְצַלִּיחַ לְזִכֹּר
238 קִצַּת הַיִּסְטוֹרִיָּה מִשְׁפָּחָתִית
246 מִתְּנָה
248 מְשֻׁפָּט שְׁלֵמָה
250 לְנִכּוּחַ הַלְלִיָּה הַשְּׁחוֹר
252 חֲשִׁבְתִּי שְׁהֻמוֹת
254 כִּי הִנֵּפֶשׁ
256 הָעֵט וְהַמְּכֹחַל
258 בְּמִטָּה שְׁחוֹרָה
260 לַיָּדַיִם
264 זָרֵם שֶׁל חֶלֶב
266 כְּשֶׁאַתָּה שׁוֹהֶה כָּאֵן
268 הַבִּיסקוּס
270 בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי
272 עָלָה מִפְּלֵס הַכְּנָרֶת
278 תְּקוּן

from Convalescence (2004)

- When I am Left Alone 219
What is Impure 221
The Jackals 223
Here 225
Strength 227
Names 229
Our Own State 231
If You Can Manage to Remember 235
A Little History 239
A Present 247
Solomon's Trial 249
Because of the Black Night 251
I Thought Death 253
Because the Soul 255
The Pen and the Brush 257
In a Black Bed 259
To Hands 261
A Stream of Milk 265
When You Stay Here 267
Hibiscus 269
Into Your Hands I Entrust My Spirit 271
The Sea of Galilee's Water Level Has Risen 273
- Repair 279
- Questions and Answers: An exchange between
David Shapiro and Hamutal Bar-Yosef 281

INTRODUCTION

BAR-YOSEF'S POETRY: WHO OWNS THE LAND OF TEMPORARINESS?

“Beautiful as the feet of the messenger of peace”

The Biblical translator David Rosenberg once opened a reading of poetry by saying simply and severely, “I can think of nothing in the world that could make me happier than the fact of Israel’s continued existence.” The statement is like a jubilee itself. It reminds us of all that is left out of the dogmatic perspectives, because it is not a fundamentalist nor extremist statement.

When I recently re-read the famous document on Zionism from the standpoint of its victims by Edward Said, my colleague at Columbia, I remembered in each page what he was not discussing: the historical right for a people to save itself. Of course, when he wrote *Orientalism*, I told him he had written a good text on anti-Semitism. “In what sense?” Edward cried. I said, “In the sense that we too as Jews have lived through the reduction to Orientalism, of course.” He paused and said, “You are right, of course.”

For years it was said that we must not say that the lands of the Bible are filled with tragic conflicts. The word tragedy would lead one toward the poetry of co-existence and not the prose of politics, greed, or, what is and was inevitable, war. There are those among my friends who think that nothing is clear about the State except that it is a colony of our late complex Rome: America. But what Rosenberg was reminding us was that Israel is also a haven in a heartless world, not simply an opium dream of homecoming. If we move at all towards unfolding new projects of co-existence, then it will be on the basis, perhaps, that the land saves us, but we do not own the land. Michal Govrin speaks eloquently about laws of temporariness. We are given the land only as far as we are just in it and treat the strangers, now our neighbors, justly. And may all of us be willing to give up our

sukkah pierced with holes to see the sky. And this sky and these stars through which we see the Sabbath and the end of Sabbath—this is what is called poetry. The language is sacred and profane at once, and that is why the Hebrew Bible has sat on my writing table throughout my life. In Bar-Yosef one finds again the religion that finds the sacred in the secular, as Scholem used Whitman to explain his own faith. Each of her poems adds up to a prayer-book, a *niggun*, and a place in time. She is not a Platonist, and her poems are as concrete as Shir ha-Shirim.

Thus, the poems, the night and the morning of Hamutal Bar-Yosef. Rabbi Abraham Heschel has reminded us that our business is with time not space. One senses the dangers of time, of miscounting, of time's optical illusions: "But the well is poisoned,/ And he with his blue tongue licks me/ and says: *Stars*" (p. 3). Bar Yosef's severe verdict is that we ourselves can be poison; we must warn ourselves about pollution, concrete and allegorical poisoning, and when our task is not to be finished, our task may seem oddest: to revere the unfinished, incomplete, and the temporary booth upon the land: "calculated in small parcels/ for time and distance known in the throat/ stretched backwards to accumulate motion" (p. 7). These tasks are as sacred as giving birth to a new baby, a new poetry, a new nation: "Round and bald it tears me/ and pushes out/ to be free" (p. 9). As in the work of Anna Swir and also of Gali-Dana and of Yona Wallach, the poem's creation is not dry and skeptical as in Montale but full as a cry of prayer. It is the cantor's privilege to be one alone who may repeat the canonic words or hold them up melismatically to the whole congregation. These are private poems, of course, but as public as a dream. It is Meyer Schapiro who early rebuked the surrealists by reminding them that even a dream is collective. How could Hebrew poetry not transcend whimsy? She can make an image of wild birthing. She is also in a gender struggle as in Wallach but does not warn you so quickly of the turbulence to come, nor does it have the intellectual Rococo and Borgesian play of Gali-Dana. But it is nothing if not embodying: "There is a great finger straightening my self/ like silver foil you rub against the table" (p. 11).

Even in her earliest poems, Bar-Yosef sings the stories of the wind that blows through her: “not interested in stories of things buried deep” (p. 13). However, it is the narrative drive of Bar-Yosef that breathes even in these clipped poems and finally suggests stories of the surface and depth. Of course poetry is lost, and of course poetry also must be found—in translation, mistranslation, homage. And I with an am-ha-arets’s sense of Hebrew still find these poems piercing through imagery and structure. It would be a mistake to find this poetry regionalist or limited like an easy domesticity which she renounces. Benjamin says the true storyteller has either gone a long way or stayed near. Her nearness is a voyage. Even fact is sacred, and the sensuality is overt also: “we feed each other its unripe fruit/ leaving red stains on our faces” (p. 15).

How does the poet develop from these fabulously direct beginnings? How does one develop from such a poem, as “Now”: “how can we interpret the breathing/ now that we have no strength/ to cry out/ and everything is dead” (p. 17). Only in a world where Zion can be interpreted from the standpoint of the Jewish and other victims, can these short poems wake. Her poems have the folded propriety and wild nights of Emily Dickinson, another woman who needed less “development” than the free range she could grant to her vision. Listen to Bar-Yosef on a pot for fish: “There is a pot on the fire/ with no bottom, no lid” (p. 19). This uncanny pot is like a great aggressive Yiddish joke. The fish are compared to “babies buried in the pyramids” (p. 19). From this poet, one cannot escape the wars, the dream and its interpretation, exactly our ideals of wisdom sans bitterness. And so many of these works are love poems, with an insistence on difficult love: “What else can desperate/ people do when someone/ who is stronger/ slams off the alarm/ while you in his arms/ better asleep than awake/ as in the lap of a beautiful snake/ your days are slipping away (p. 21). There is late wisdom here: even her shoe squeaks: “with such pleasure, such wisdom, with the exact melody” (p. 25). This is the poetry of an exactitude. She speaks not to the angelic orders but to her dead brother. Terrifying women tear her clothes into mourning shape by a sudden knife that rips. She, like

Cavafy and certain songs of Rachel (“Veulai,” for example), does not exaggerate, though she sings. She has a good speaking voice, and, as my mother used to say, therefore she also has a good singing voice.

Her late poems, as well as her early, have an astonishing directness. Only sometimes does she use the scenographic, as in a poem in which the child Hamutal melodramatically reenacts in school the baby Solomonic trials. Once in Riverdale at the house of Stanley Moss, I told Yehuda Amichai that my favorite lines of his seemed Homeric: “Living we wash the babies with water; dead we wash the babies with the earth.” Police sirens and enemy lands and absent children haunt the work that seems as simple and colloquial as Frank O’Hara: “I am thinking of you.” When the young man has become a father for the first time, she makes her prophetic twist a vivid one: “On his head a female halo/ of wisdom” (p. 189). Who else would find that halo sexual, as the cherubim kissing in the Temple were a scandal to those who didn’t care for the mystical union, shadowed in all our torn and wounded unions.

Her late poems expand and radiate. Her late Angel poem also speaks of the “mildly sexed” richness of that full community. John Hejduk, the visionary architect, spent his life trying to create structures that would be adequate to an age that murdered, he reiterated, its own angels. Bar-Yosef’s work is the shadow of the Shadow. It is sometimes as cutting and flamboyant and painful as Tsvetaeva. It is Brecht who said: “Even a donkey must understand.” That was his sign on the wall that so converted Benjamin. And one remembers also Benjamin’s love not only for Scholem’s infoldings of the rose of Israel, but also the *Techina*, the prayer-book in Yiddish for mothers almost dispossessed of language. The woman, however, says the prayer and lights the lights of an entire people, otherwise in relative darkness, whether it is sung or not. The *niggun* must needs have its quarter-tones. She sings the unheard note between the white key for B and the black key for B flat. These constitute her wisdom and her rage.

Her latest works light elegies to aging. And a memory so light that it encompasses children, the old and their wrinkles. If Israel and its neighbors—“the only Enemy is the word enemy,” says Brecht—

intricately resolve what seems never to be solved, it will be in part by the domestic grace and wisdom and baroque of this poetry. When I am in Israel, I am still in exile because of a dissonance that is not yet resolved. But it is not ours to give up the task. At the Ein-Shemer kibbutz that houses my favorite greenhouse, Avital Geva, a great conceptual artist, teaches Arabs and Jews together principles of plants and science. I suggested also the principles of art, poetry, and music. One has in the best poetry of Bar-Yosef, as in the poetry so poignant of Harold Schimmel, a Jewish nobility with democratic imagery, as I also love it in Avot Yesheron. Here is a completely fulfilling dream of many languages, of a social alliance as in the dance of many, and without the forgeries of American pluralism. No one owns the land, but the poets, the children, and the mothers are closest in time.

Agnon says of his mother she looked like a prayer-book, and then even more dazzlingly, Agnon says, so close to Bar-Yosef's tones, convincing historical and private: "And indeed my mother was a prayer-book." The surrealists quoted Lautreamont to say that beauty was found in "the accidental encounter of an umbrella and a sewing machine on a surgical table." We often return to this juxtaposition, but Bar-Yosef's sense of the beautiful is the unfolding of peace and the work of mourning. In her, the umbrella and the sewing machine and the surgical table are man and woman in love.

David Shapiro
Riverdale
2008

Night, Morning

הַבָּאָר

אָנִי בָּאָר מְרַעֵלֶת,
אֶמְרֵתִי לְאֵיל
הַמְרָהִיב אֶת נַחֲרִיו,
הַכֹּל בָּהּ מְרַעֵל.
בְּאֲבָנִים זֹרֵם אָרֶס.
בַּקְרָקְעִית
שְׁקִית אֶטוּמָה כְּמַעַט.
חָרַשׁ בּוֹאֲשִׁים בָּהּ
בְּגָדֵי מַתִּים.

רְחוּקוֹת, בְּזֶהַר הַיּוֹם, הַתְּסִידוֹת
אֵף הֵן מְזַהְרוֹת זֶה אֶת זֶה
מִהֲזֶהוּם.

אֲבָל הַבָּאָר מְרַעֵלֶת,
אָנִי לוֹאֶטֶת לְאֵיל בְּלִילָה,
הַבָּאָר מְרַעֵלָה פְּלָה.

וְהוּא בְּלִשׁוֹנוֹ הַכְּחָלָה מְלַקֵּחַ
וְאוֹמֵר: כּוֹכֵב.

The Well

I am a poisoned well,
I told the ram
as he flared his nostrils.
Everything in me is poisoned.
Venom flows in my stones.
On the bottom
there's a bag, almost sealed.
In it, silently putrefying,
are the clothes of the dead.

Far away, in day's splendor, even the storks
warn each other
of the pollution.

But the well is poisoned,
I whisper to the ram at night,
the well is entirely poisoned.

And he with his blue tongue licks me
and says: *Stars*.

שירים מקדמים
(1971-1984)

Early Poems
(1971-1984)

לקחת אויר

לקחת אויר לישעת חרום את מכרחת
להרים את הראש מעל המים להספיק
לחטוף ולאגר כמה שיותר
אויר שיהיה מרכז
ומחשב באריזות קטנות
לזמן ולמרחק דווע בערך
הנמתח אחרנית לאצר תנועה
כמו יתר של קשת.

Breathing

Breathing in air for an emergency you must raise your head above the waterline in order to grab and store as much air as possible it must be compressed and dense calculated in small parcels for time and distance known in the throat stretched backwards to accumulate motion like the archer's tense bow.

קֶרֶחַ וְעָגֵל

קֶרֶחַ וְעָגֵל קוֹרֵעַ אוֹתִי
וְנִחְלָץ הַחוּצָה.

אָדוֹן לְעֶצְמוֹ עֲכָשׁוּ לְשֵׁרֵט אֶת חֲטָמוֹ,
אֶת עֵינָיו הַסּוּמָה.

לְגֹזֵר אֶת צַפְרָנָיו צָרִיךְ
בְּעֶרְמָה.

Primipara

Round and bald it tears me
and pushes out
to be free.

On its own now it can
scratch its own nose, its closed
eye.

To cut its nails you must
be sly.

אַצְבַּע

יֵשׁ אֶצְבַּע מִיִּשְׂרָאֵל אֶת צֶלְמִי
כְּמוֹ נֵיר כְּסָף שֶׁמְחַלְקִים עַל הַשְּׁלֶחָן
בְּזִהְרוֹת
לְתֵת אוֹתוֹ מִתְּנָה לְתִינוּק
וְהוּא רוֹעֵד וּמְשַׁמֵּיעַ צִלְצוּל
דָּק מְאֹד.

Finger

There is a great finger straightening my self
like silver foil you rub against the table
carefully
to give as a gift to a child
and it trembles and emits a very thin
ringing.

עֲכָשׁוּ בְּחִצְרֵי

עֲכָשׁוּ בְּחִצְרֵי כְּשֶׁעֶץ הַגּוֹיָאבוֹת כְּמוֹ אִם צְעִירָה
בְּעֵשָׂרִים אֲצָבָעוֹת עֲנוּדוֹת מְלֻטָּפֶת אֶת רוּחַ הַבְּקָר
וְעֵץ הַמְּשִׁמֵּשׁ שְׂמֵמוּל סוֹרֵק אֶת שְׁעָרֵה הַנָּאָה

עֲכָשׁוּ כְּשֶׁרַק מְנוּד רֹאשׁ יַמְעִיד וּמְרָאָה
כִּי מְזֶמֶן נְחַתֵּם בֵּינֵיהֶם מִי יִבְשִׁיל הָרֵאשׁוֹן
וּמִי בְּרִיחוֹ הַמְּאֵתֵר יִשְׁלַח לַחֲפָשֵׁי שְׁפָרוֹן

אֲזוּ בְּנְרוֹעוֹת שְׁנִיָּהֶם יַחַד הָרוּחַ הוֹלֶכֶת לִישׁוֹן
אֵין לָהּ שׁוּם עֶסֶק עִם מַה שְׂאֵינָנוּ נִרְאָה.

Now in the Yard

Now in the yard when the guava tree like a young mother
with twenty ringed fingers caresses the morning wind
and the apricot tree brushes its lovely hair

Now when just the nod of a head shows
they agreed between them long ago
who would be first to ripen

Then in the arms of both, the wind falls asleep—
not interested in stories of things buried deep.

שִׁית פֶּטֶל

בְּלִילָה,

כְּשֶׁאֲנִי שׁוֹאֵפֶת אֶת נְשִׁימוֹתֶיךָ הַחֲמוּצוֹת-מְתוּקוֹת
אֶתְּךָ אֶת נְשִׁימוֹתֵי הַמְּרוֹת יוֹנֵק
צוֹמַח מִבֵּין צְלָעוֹתֵינוּ שִׁית פֶּטֶל
פְּרוֹת פְּרָא שְׁלוֹ אָנוּ מְאֻכִּילִים זֶה לְזוֹ בְּעֵינֵינוּ עֲצוּמוֹת
מְשֻׁאֲרִים סְמָנִים שֶׁל מִיץ אָדָם עַל מְצַחְנוּ.

Raspberry Bush

At night
when I breathe in your sweet and sour smell
and you suck on my bitterness
a raspberry bush sprouts between our ribs
with closed eyes
we feed each other its unripe fruit
leaving red stains on our faces.

כָּעַת

כְּשֶׁאֲנִי מְפָשֵׁלָה אֶתָּה מְלִטְרָה
כְּשֶׁאֲנִי עוֹטֶפֶת אֶתָּה מְפָשֵׁיט
מִי יִשְׁפֹּט כָּעַת אִם מִקֶּר בּוֹכָה הֵילוֹד
אוֹ שְׁחָם לוֹ מְדִי
אֵיךְ נִפְרָשׁ גְּשִׁימוֹת
כְּשֶׁאֵין בְּנוֹ כֵּחַ לְצַעֵק
וְזֶה הַכֹּל מֵת.

Now

When I pull back you caress
when I cover up you undress
who can tell now if the baby is crying
from cold or because he's too warm
how can we interpret the breaths
now that we have no strength to cry out
and everything is dead.

סיר

וּכְשֶׁהִתְעוֹרַרְתִּי יָדַעְתִּי:
יֵשׁ סִיר עִם דָּגִים עַל הָאֵשׁ.
וְהִסִּיר לֹא מְכַסֶּה.

מִשְׁתִּי הֵיטָה מְלֵאָה נִתְחִי דָּגִים
רְכִים וְאֲדָמִים וְלִדְגִים עֵינַיִם מְטִיחוֹת
שֶׁל תִּינוֹקוֹת.

יֵשׁ סִיר עַל הָאֵשׁ
בְּלִי תַחְתִּית, בְּלִי מְכַסֶּה.

A Pot

When I woke I knew:
there's a pot with fish on the fire
and the pot has no lid.

My bed was full of soft and red
fish pieces, and the fish had the plastered eyes
of babies buried in the pyramids.

There is a pot on the fire
with no bottom, no lid.

מפחד לאחר

מפחד לאחר ילדים נואשים
נושכים לעצמם את הלשון או האצבעות.
הם יכולים לקרע את הצפית האהובה,
הרקומה ציצים תכולים.
מה עוד יכולים כבר לעשות הנואשים
כשמי שהוא יותר חזק סגר להם את המעורר
והם בחיקו כמו בחיק נמר
ובמטחוי צעקה הזמן שלך עובר, עובר.

From Fear

From fear of being late desperate children
bite their tongues or fingers,
they can rip the blue-fringed bedspread
to shreds. What else can desperate
people do when someone
who is stronger
slams off the alarm
while they in his arms
better asleep than awake
as in the lap of a beautiful snake
your days slipping away.

ראש השנה

הבית המתמלא אורחים בחג
דומה לעץ אשר עלה נובל
בעלה חדש יחליף.
כשמצלצל הפעמון
קופץ לבו של סף
כמו ענף
שהתישבו עליו צפרים
והקירות קרבים ומתרחקים
קרבים ומתרחקים.
רוחות סתו חונות. נחות.
שמש חלשה נוגעת בפרוי אבק.
יוצאת שנה. נכנסת אחרת.

New Year

The house
filling up with guests
resembles a tree
where new leaves replace withered ones.
When the bell rings
the threshold's heart jumps
like a branch on which birds alighted
and the walls near each other, move apart.
Autumn winds lie down. They rest.
A weak sun touches the dust of the house.
A year departs. Another enters.

צְעָדִים

אָנִי הוֹלֶכֶת וּנְעֹלֵי הַיְמָנִית מְצִיֵּצָת
כָּל כֶּךָ בְּנַחְתָּ, כָּל כֶּךָ חֲכָמָה. בְּדִיּוֹק מִנְּגִינָה
מִמְזֶמֶן לֹא שָׁמַעְתִּי צְעָדִים שֶׁל מִי
אוֹ עָרִיסָה שֶׁל מִי מִתְנוּעָע
בְּנְעֹלֵי שְׁהִיּוֹם מְצִיֵּצָת
בְּדִיּוֹק אֶת הַמְּנַגֵּינָה שֶׁל מִי
שִׁיּוֹדַע לְאֵן הוּא הוֹלֵךְ
אֵהָה, יוֹדַע יוֹדַע יוֹדַע.

Steps

I'm walking, and my right shoe squeaks
with such pleasure, such wisdom, with the exact melody
I haven't heard in so long
the footsteps of who
or whose cradle is rocking
in my foot sole
inside my shoe today squeaking
exactly the tune of he
who knows where he's going
alas, he knows he knows.

הַלְוִיָּהּ שֶׁל אָחִי

לֹא בַשְּׁבֶת הִלְבִּישׁוּ אוֹתִי חִלְצָה לְבָנָה שֶׁל שְׁבֶת
וְנִסְעֵנוּ לִירוּשָׁלַיִם לֹא לְטִיּוֹל

קִנּוּ לִי פְרָחִים שֶׁלֹא צוּמְחִים בַּשָּׂדֶה
וְלָקְחוּ אוֹתִי לְמָקוֹם צָפוּף

שֵׁם בְּרַחוּ הַשָּׁמַיִם
וְהַשָּׁמַיִשׁ סִתְמָה אֶת הָאֲזָנַיִם

בְּכֹפֶר אֲטוּמָה אֲשֶׁה אֵימָה
הַתְּקַרְבָּה עִם סִפְיוֹ קְרָעָה צְנֹאוֹן

וְאַחַת רְצָתָה בְּאֶגְרוֹפִים לְשֹׁבֵר אֲרוֹן
צָעֲקָה שְׁהֵאמָא מְחַפָּה

שָׁרְטָה הַפְּנִיִם חֲתָכָה נְתָחִים
טֹרְפָה וְשִׁאָגָה קְרָעָה אֶת עֲצָמָה

הִרְבָּה יְנֻשׁוּפוֹת בְּמִשְׁקָפִים שְׁחֹרוֹת
צְנֹחוּ כְמוֹ קֶטֶר נוֹסֵעַ בְּלִי אוֹרוֹת

בְּלִי פְסִים בִּיעֲרוֹת צָעֲקוֹת
מִתְנַגְּשׁוֹת בְּצָעֲקוֹת מְחַכּוֹת

גַּם אֲנִי צָעֲקָה. מִי שֵׁם מִי שֵׁם יִשְׁמַע
אִם אֶקְרָא לְאָחִי שְׁהִיָּה הִכִּי מִבְּטָחִי.

My Brother's Funeral

Not on the Sabbath they dressed me in white
and we drove to Jerusalem not to see the sights.

Bought flowers that don't grow in fields
took me to a crowded place.

There the sky ran away
and the sun blocked up its ears.

In a sealed-off square a terrible woman
approached me with a knife and ripped my collar

another wanted to smash the coffin
shouting that mother was waiting

she scratched her face ripped into pieces
clawed and roared tearing herself open

Hundreds of owls with black glasses on their eyes
shrieked like a train without any lights

on no tracks in a forest of cries
crashing into screams and I

scream too. If I call to my brother
who will hear me who.

יונה

כְּאֲשֶׁר תִּשְׁמַע מִן הַהָרִים צְפִירַת הַפּוֹגָה
אֶפְרַח מִן הַצֹּהַר
לְנַחֲוֹת עַל צִמְרַת הַחֲרוֹב הָרֵאשׁוֹן.
רֵיחַ זְכוּרוֹתוֹ יִפְרִיחַ מִמְּנִי לְשִׁעָה קְלָה
תּוֹלְדוֹת קָנִים הָרוּסִים
וְגוֹזְלִים מְנַפְצִים.

Dove

When the sirens of ceasefire are heard in the hills
I'll fly out the ark window
to land on the top of the first
carob tree I see, its sperm fragrance
will free me for a moment from
the history of ruined nests
and shattered fledglings.

מגדל בתביץ

וילך אבימלך אל-תבץ ויחן בתבץ וילכדה. ומגדל-עז היה בתוך-העיר וינוסו שמה כל-האנשים והנשים וכל בעלי העיר ויסגרו בעדם ויעלו על-גג המגדל. ויבא אבימלך עד-המגדל וילחם בו ויגש עד פתח המגדל לשרפו באש. ותשלך אשה אחת פלח רכב על-ראש אבימלך ותרץ את גלגלתו.

—שופטים ט 50-53

שִׁיר לְמַגְדָּל שֶׁהָיָה בְּתַבְיץ
שִׁיר לְמַגְדָּל עֵז לוֹ הָיָה לִי אֲשִׁירָה.
סוֹבֵב סוֹבֵב הָרֶכֶב
פְּלַח אָבֹן רִיחִים כְּמָה שָׁנִים שֶׁתְּקַנּוּ.
אִישׁ לְמַקוֹמוֹ הִלְכוּ יִשְׂרָאֵל
אוֹתִי לְבָדִי עַל גַּג הַמַּגְדָּל הַנִּיחֹ.
מִי יַעֲלֶה עַל מַגְדָּל בְּיָמַי שֶׁל עֶמֶל
בְּיָמַי חַמִּים שֶׁל עֶמֶל מִי יַעֲלֶה עַל לְבוֹ
לְהַשִּׂיאוֹ מִמֵּנַת חֶלְקוֹ?
הָיוּ צְפוּפִים כְּגִרְעֵינִי שְׁעוּרִים בְּשֶׁק
נִטְחָנִים בְּאֶחַת סוֹבֵב פְּלַח רֶכֶב
אֲנָשִׁים עִם נָשִׁים וְכָל בְּעָלֵי הַשָּׂדוֹת
כְּפֹשֵׁעַ בֵּינָם וּבֵין הָאֵשׁ יַחְדָּו.
וּצְרִיחוֹת הָעוֹרְבִים. וְהִילָדִים.

א על גג המגדל צעקתי.
שם למדתי לצעק.
רעדה אחזה את אבן הריחים
בידי בא ברק בפרזל
רעדה דהרה בתוך מעי
שני פסוסים ברכב ברזל

The Tower of Tevets

Avimelech proceeded to Tevets; encamped there and occupied it. Within the town was a fortified tower and all the citizens of the town . . . took refuge there. . . . Avimelech pressed forward to the tower, attacked it, approaching the door of the tower to set it on fire. But a woman dropped an upper millstone on Avimelech's head, and cracked his skull.

—Judges 9: 50-53

A song for a tower which was in Tevets
I'll sing a song for this power I wish were mine.
Turning and turning the millstone
how many years have we kept silent.
Who will ascend the tower in days of hard labor,
in these hot days of labor who can think
of carrying himself away from his lot?
In their distress they were like barley seeds
as crowded as barley seeds in a sack
men and women and all the field-owners together
one breath away from the fire
ground into one by the turn of a millstone
millstone how many years have we kept silent.

And the screeching of ravens. And the children.

Aah I screamed on the roof of the tower of Tevets
there I learned to scream.
A trembling seized the millstone
lightning entered the iron through my hands
a trembling galloped in my bowels
my teeth like horses in an iron chariot

צַעֲקָה הָאָבֹן הַנִּבְעָרָה
כְּמוֹ וְלֹד בְּיַד מִיִּלְדוֹת זְקֵנוֹת.

שֵׁם רְצִיתִי לְשִׁיר.

the foolish stone screamed
like an infant in the hands of ancient midwives.

There I wanted to sing.

פְּלִשְׁתִּין

במִטָּה הַצָּרָה הַזֹּאת
לִיד קִיר חֲמֵר מְלֵא שְׂקֵעֵרֹרִיּוֹת
מְחִלוֹת לְעֵכָבִישִׁים וְשִׁמְמִיּוֹת
אִם אֶתְהַפֵּךְ אֶפְלֵ לַיָּם.

במִטָּה הַצָּרָה וְהַקְּשָׁה הַזֹּאת
הָאֵם בָּאתָ לְדַעַת אוֹתִי, יָא חֲבִיבִי
אוּ לְנִפְיָן אֶת רֵאשִׁי
וְאֵת רֵאשׁ עוֹלָלִי אֵל הַכְּתָל?

Falestine

In this narrow bed
beside a clay wall of tiny furrows
tunnels for spiders and lizards
if I turn over I'll fall into the sea.

In this hard and narrow bed
have you come to know me, *Ya Habibi*,
or to smash my head
and the heads of my nurslings
against the wall?

שְׁלֵחַן מִטְבַּח

כָּבֵד צְהָרִים בַּמִּטְבָּח
הַכֹּל עָרוּךְ פָּנִים אֶל פָּנִים
עַל הַשְּׁלֵחַן זֶה בְּצַד זֶה
הַמְזַלֵּג שְׁלֵי כְּמַעַט נוֹגֵעַ בְּסִפִּין שְׁלֵךְ.
קִצּוֹת שְׁעָרוֹתֵי סְמוּכוֹת לְעָרֵק צְוֹאֲרֵךְ.
הַמְאֹרֵר מוֹצִיא וּמְכַנֵּס לְרֹאשׁ שְׁלֵי
אֹוִיר שְׁלוּק מֵהָרֹאשׁ שְׁלֵךְ.
גַּם אֲנִי רוֹאֶה אֶת הַסְּדָקִים
עַל שְׁלֵחַן הַמִּטְבָּח, כְּבֵד,
יֹוֹתֵר יָשׁוּן מֵאֲשֶׁר חָדָשׁ.
גַּם אֲנִי רוֹאֶה אֶת רִגְלֵיו הָעֵבֹת.
קַח אֶת הַסִּפִּין. תְּפָרֵס לְחֵם.

Kitchen Table

It's already noon. In the kitchen
everything is laid
on the table edge to edge.
My fork almost touches your knife.
The ends of my hair are near the vein in your neck.
The fan moves the steaming air
from your head to my head.
I too see the cracks
in the heavy kitchen table,
more old than new.
I too see its thick legs.
Take the knife, slice the bread.

וּבְצִפְיֹת
(1990)

In the Crush
(1990)

וּבְצַפִּיפוֹת

וּבְצַפִּיפוֹת שֶׁל הַמוֹן מְמַהְרִים דְּיוֹמָם פְּנִימָה
וּבִטְלִיטְלָה הַבְּטִלָּה הַמְטַמְטָמֶת
פְּתָאם יָד שֶׁל אִשָּׁה נְכָרִיָּה מְמַשֵּׁשֶׁת
אֶת אָרִיג הַשְּׂמֵלָה שֶׁתְּפָרָה לִי אִמִּי
וְשׂוֹאֶלֶת לְמַחִירוֹ
וְאֵינָה חֲדָלָה לְשָׂאֵל בְּלִילוֹת
שׂוֹרְטֶת בְּאָרִיג בְּצַפְרָנִים סְדוּקוֹת
מְעַבְרָה בְּעוֹרֵי
מְמַשֵּׁשֶׁת בְּמַבְיָנוֹת
בְּאֶצְבָּעוֹת דְּקוֹרוֹת שֶׁל תּוֹפֶרֶת קְצֶרֶת רֹאֵי
דְקַת שְׁפִתַיִם וְחוֹרֶת
וְהִיא גּוֹזֶרֶת וְגוֹזֶרֶת.

In the Crush

And in the silent crush of a crowd rushing in
amid their idle and maddening push and pull
a strange woman suddenly touches
the fabric of the dress my mother sewed for me
she asks what it costs
and she never stops asking, all night long
she fingers the fabric with cracked nails
scratching my skin
with the knowing
pricked fingers of a short-sighted old seamstress
pale and thin-lipped
as she snips and trims.

נוֹלְדָנוּ פֶּאן

נוֹלְדָנוּ פֶּאן
לְהִיּוֹת צְעִירִים
בְּאַרְץ צְעִירָה
בְּלִי סְבִים, סְבִתוֹת וְהוֹרִים
בְּלִלָה
בְּבֵית הַיְלָדִים
עֹמֵד בְּמִרְכּוּז הַחֶלֶל
סִיר אֲמִיל גְּדוֹל
מְצַפֶּה שְׂיִתְמָלְאוּ צְפִיּוֹתָיו
וּבְחֻץ, לֵיד חֶדֶר הָאֶכֶל
הַשְׂתַּרְע הַדָּשָׂא הַגְּדוֹל
יְחֻרָיו קְצָרֵי הַשְּׂרָשִׁים
מִמְהָרִים לְהַצְטוּפָה יְחֻדוּ.

We Were Born Here

We were born here
to be young
in a young country
with no grandparents,
no parents at night
in the children's house
a large enamel pot
stood in the middle
of the space
waiting to be filled
and outside, near the eating hall,
the great lawn stretched out
short-rooted blades of grass
crowding together.

זְכוּרֵן יְלָדוֹת

הַשָּׁפָה הַשׁוֹפְעַת, שְׁפַת הַסּוּד שֶׁל הָאִמָּהוֹת
כְּאִשֶּׁר הֵן מְצַחְקוֹת בְּצַהֲלַת יְלָדוֹת מְגַדְלוֹת בְּעֵלִים
מִדְּשָׁדְשׁוֹת בְּדַשְׁנֵי גֵן הָעֵדֶן הַלּוֹעֵז
בְּצִלְלִיָּהּ הַיְּנֻקָּתִי אֶת יְלָדוֹתַי הַשְּׂתוּפִית
כְּשֶׁמְחַשְׁפִּים נוֹבְחִים בְּלִי קוֹל זָחֳלוֹ בְּעַד חוֹרֵי הַכֶּלֶה
וְנִכְנָסוּ לְשֹׁכֵב לְצַדִּי
בְּאַחַת מִמְטוֹת הַבְּרוֹזֵל הַלְּבָנוֹת שֶׁל בֵּית הַיְלָדִים.

בְּלַחֵשׁ מִתְחַנֵּן נְסִיתִי לְעוֹרֵר
אֶת חֲבֵרְתִי רַפַּת הַלְּחִיִּים
שְׁנֵדְבֵר בַּשָּׁפָה שֶׁל הַגְּדוֹלִים
וְאִף אֶחָד לֹא יָבִין.
אֲבָל הִיא הַתְּעַקְשָׁה לְחֹלֵם עַל אֲבִיהָ
שֶׁהִיא מְגִיס לְבְרִיגָדָה כְּבָר שְׁנַתִּים
לֹא בָּא לְהַגִּיד לָהּ לִילָה טוֹב.
אִז הַיְּנֻקָּתִי לְבַדִּי בַּשָּׁפָה הַסּוּדִית אֶת הַחֶשֶׁךְ
שֶׁצִּיָּה מְשֶׁה דְשָׁה קוֹשָׁה, שָׁפָה מְלֵאָה שְׁחָד
שֶׁהַחֶשֶׁךְ הַגְּדוֹל יָכַל לְהַבִּין.

A Childhood Memory

The secret, overflowing language of mothers
laughing like little girls in grown-up shoes
trampling through the affluent fields of their mother tongue—
I nursed on its notes in my communal childhood
when the quietly barking darkness crept through the holes
in the mosquito netting and came to lie beside me
on one of the white iron beds of the children's house.

In pleading whispers I tried to wake
my soft-cheeked friend
so we could speak secrets in the grown-up language
only we would understand.
But she stubbornly continued to dream
of her father, away in the army
two years already and he never came
to kiss her good night.
So I nursed darkness on the secret tongue alone
dasha masha kasha, a cajoling language
the grown-up darkness could understand.

שִׁיר יֶשׁוּעַ ו-12 הַתְּהוֹרִים עַל יוֹנָה

יוֹנָה פְּרוּעָה פְּעוּרַת מְקוֹר בְּיוֹם שָׂרַב
לֵיד שִׁירֵי הַבֶּשֶׂר שֶׁהוֹתִיר הַכֶּלֶב.
מְנַקֶּרֶת, מְקַרְקֶרֶת, עִם נְמָלִים
נֹצֵה בְּאֶחָד הַנְּצִיִּים.

1

הֵיית מְקַסִּימָה
כְּשֶׁהָיו לְךָ רִיסִים רוֹטְטִים
וְצוֹאֵר עָנָג
וְכַלְךָ נֹחֶפֶית בְּכֶסֶף
תָּמִים.

2

הֵיית מְעַקְרֵךְ מְלֹאךְ?
גַּח כֶּךָ
בְּיַד חוֹלְמַת
לְהַפְרִיחַ
שְׁלוֹם שְׁלוֹם.
לְמָה רְצִית אֶת לְצֵאת מֵהַצְּהָר?
רְצִית לְהַבִּיא הַבֵּיתָה עֵטוֹר?
מִשְׁכָּה אוֹתְךָ הַשְׁמָמָה הַכֶּחַלְחָלָה
שְׁנַרְאָתָה כְּמוֹ טְהָר?
הַתְּחַשֵּׁק לְךָ לְהַתְּעַלֵּף מִמְחַלְטוֹת?

An Old Song and Twelve Reflections on a Dove

A wild dove, wide-beaked in the heat
near the dog's leftover meat -
pecking, cackling, quarreling
with the ants, like a hawk.

1

You were lovely
with your fluttering lashes
and delicate neck
all covered in pure
silver.

2

Were you actually an angel?
How easy it is
to wave a dreamy hand
and make peace fly: *Shalom,*
Peace unto you.
Why did you want to leave
through the hatch?
To come back adorned?
Were you pulled by the pale blue emptiness
that looked like purity?
Did you want to faint
from the absolute?

3

עורך לְבוּ מדי.
השמש של ירושלים
תלטה אותך יום שלם.
שבוע לא תוכלי לישון מהפניות.

4

שנים שנים יצאו מן התבה
ממציאים.
לא מיד התחילו לטרוף.

5

הוכחת שהמבול לא חסל את שרשי הניתים.
עמק יותר באדמה הזאת שרש הרע.
על איזה תפוח סדום את עושה אהבה?
על מה את בונה?

6

לבנות קו
לשמר על הגוזלים
מאח
מנץ
מרות בעץ
מהברק
מהדבורה
מעין-הרע
ממגפה
ממכת בכורות

3

Your skin is too white.

The Jerusalem sun will caress you
one full day.

You'll not sleep for a week from the burns.

4

Two by two they came out of the ark
blinking.

It wasn't right away that they started
tearing each other to pieces.

5

You proved that the flood did not destroy
the roots of the olive tree.

The roots of evil grow deeper in this earth.

On what apple of Sodom are you making love now?

And where are you building your nest?

6

To build a nest
to guard the fledglings

from the owl

from the hawk

from wind in the trees

from the lightning

from bees

from the evil eye

ממנות במלחמה
מיונים אחרות
מאחיהם הגוזלים
ומעצמם.

7

והארץ מלאה נמלים
שחורות, לבנות וכותבות,
מהן מעופפות ומהן בונות קנים.
הכנסי, יפרשו עליך כנף,
להשתמר בשיחתן העוקצנית
למצא משפחה.

8

תספרי כמה נשארו לך בבית.
תלמדי לצרחה.
תרצי לנקם.
גרוגך יתחזק ויתקשח.
קולך יתעבה.

9

ספרו ששמרה על הופעה יונית
גם בחדר המיון, למרות
ההקדנות, ההדירות וכל זה.
אחרים ספרו על שאגות
דוקא פשהטפול נגמר.

from disease
from the plague of the firstborn
from death in war
from other doves
from their fledgling brothers
and from themselves.

7

And the land was full of ants
some flying, some writing, some building nests.
Come in, they'll spread their wings over you
so you join in their stinging conversation,
find a family.

8

Count how many children are left.
Learn how to scream.
You'll want revenge.
Your throat will toughen.
Your voice thicken.

9

They told how she maintained her dove-like look
even in the emergency ward, in spite of
the radiation, the infusions, and all.
Others spoke of screams
after the treatment was over.

10

תצאי כְּבָר מַעֲצֶמְךָ, יוֹנָה מִפְּנֵקֶת!
תְּהִי מְקוֹרִית דּוֹקֶרֶת.
תִּרְקְדִי בְקָצֵב הַחֲדָשׁ!
תִּתְלַכְדִי עִם כַּח מְנַחֵם!
תִּצְבִיעֵי עִם הָרֹאשׁ אֶל הַקִּיר
בְּךָ
לְמַדוּ אוֹתְךָ לְסִמְךָ רַק עַל הַטְרוּף.

11

וְעִכְשָׁו תִּפְתַּחִי אֶת הַטְּלוֹיזִיָּה:
נָשִׁים מִכָּל הָעוֹלָם מְגַנּוֹת אוֹתְךָ
צוֹעֲקוֹת "עֲרַבְיָה פְּלִסְתִּין" בְּלִהְקָה.
הֵן צְעִירוֹת וַיְפוֹת-נֶפֶשׁ מִמֶּךָ.
אֵת וְשֵׁם, כְּמוֹ בְמִרְאֵה דּוֹבְרֶת,
נוֹאֲמֶת עַל שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּקוֹל צְרוּד
מְנַקֶּרֶת, מְקַרְקֶרֶת, נֹצֵה פְּאֶחַד הַנְּצִים.

12

מִתִּי יִשְׁבְּתִי עַל הַמְדְרָגוֹת הַחֲמִימוֹת בְּרוּחַ,
הָאוֹיֵר הָיָה מְלֵא זְרָעוֹנֵי סְבִיוֹנִים,
הַכֶּלֶב רוֹבֵץ לְצִדִי שׁוֹבֵעַ וּמְלֻטָּף,
יוֹנָה פְּרוּעָה, פְּעוֹרֶת מְקוֹר
מְזִיזָה בְּמִקְוֵה אֶת צִלְחַת הַפֶּחַ
קְרוֹבָה אֵלַי מְאֹד.

10

Get over yourself, spoiled dove!
Be sharp and piercing.
Dance to a new rhythm!
Fortify yourself with a comforting force!
Vote with your head to the wall.
Thus
they taught you to trust only madness.

11

And now turn on the TV:
women from all over the world are denouncing you
shouting in unison *Arabieh Falastin!*
They are younger, nobler than you.
There you are, as in a talking mirror,
speaking about love and war in a hoarse voice
pecking, cackling, quarreling
like a hawk.

12

When did I sit on the warm steps
the air full of dandelion seeds,
the dog stretched out beside me, well-fed and petted,
A wild dove, beak wide open
shifting the tin plate with her beak
very close to me.

הַרְאָה לִי

הַרְאָה לִי שׁוֹב אוֹתָן הַתְּמוֹנוֹת
שֶׁל אֲנָשִׁים בְּמִכּוֹנֵי סְגוּרָה.
אֲנִי צְרִיכָה לֵהִיּוֹת מוֹכֵנָה.
עֵינַיִם שֶׁל יֶלֶד מִתְּבוּנוֹ בְּפָנַיִם מְרַסְקוֹת שֶׁל אָחִיו הַרְאָה לִי.
אֵל תְּכַסֶּה עֲרַמַת גְּוִיּוֹת חֲרוּכוֹת.
אֲנִי צְרִיכָה לֵהִיּוֹת מוֹכֵנָה.
לֹא בַחֲלוּמוֹת, לֹא לִפְנֵי הַשְּׂנֵה,
כְּמוֹ שֶׁהִיְתִי נִהְרָגַת עִם אָחִי בַּמִּלְחָמָה הַהִיא,
לִילָה לִילָה קְרָבִי מוֹקָאִים מִבְּטָנִי
רְמָשִׁים מְדַגְדָּגִים בָּהֶם
וְקוֹלִי מְשִׁתָּק.
הַרְאָה לִי בְּהַקִּיץ, בְּטַלְוִיזִיָּה,
אֵיךְ אוֹמֵר אָב קִפְצִי מֵהַחֲלוֹן וְרוֹצִי.
אֵיךְ אָדָם אֶקְדַּח אוֹיֵב אָחִז.
הַרְאָה לִי אֵת זֶה שׁוֹב.
אֲנִי צְרִיכָה לֵהִיּוֹת מוֹכֵנָה.

Show Me

Show me again those same photos
of people trapped in a car.

I need to be ready.

Show me the eyes of the boy looking at his brother's crushed face.

Don't cover the pile of charred corpses.

I need to be ready.

Not in dreams, not before sleep,

as I used to get killed with my brother in that war,

night after night puking my battles,

maggots crawling up my belly

my voice paralyzed.

Show them to me while I'm awake. On TV.

How a father says to his daughter *Jump now, flee.*

How a man grabs the gun of his enemy.

Show it to me again.

I need to be ready.

בְּמִשְׁאָ וּמִתָּן

בְּמִשְׁאָ וּמִתָּן, אָנָּה, בְּכֹל זֹאת
בְּקִצַּת מִתָּן. זֹאת הַפְּעוּלָה הָאֲצִילִית
שָׁבָה עֶסֶק מִחֲמַד בְּרִקִיעַ הַשְּׁבִיעִי
מְלוּוָה בְּחִיּוֹךְ סִפְקָנִי שֶׁל מוֹסָה:
”הֵם לֹא יַעֲמְדוּ בְּזֶה. לָמַד מִנְסִיוֹנִי.”
וּמִסְפֶּרֶת אֲגַדַּת הַמַּעֲרָאג’ שָׁפָךְ,
בְּחִשׁוּבֵי חֲמֵשׁ פְּחוֹת חֲמֵשׁ פְּחוֹת חֲמֵשׁ
מִחֲמַד הַנְּבִיא נוֹלֵד וְהַתְּקַדֵּשׁ.

אֲבִרְהֵם אֲבִינוּ הָיָה אָבִי הַמִּתְמַקְחִים.
הוּא לֹא צָרַב אֶת לְשׁוֹנוֹ בְּגַחְלִים
וְלֹא אָכַל עוֹגוֹת צוּאָה. הוּא לֹא נִצְלַב
וְלֹא הִלֵּךְ עַל מַיִם. בְּחִשׁוּבֵים הָיָה עוֹסֵק
חֲמֵשׁ פְּחוֹת חֲמֵשׁ פְּחוֹת חֲמֵשׁ
כְּשֶׁנִּסָּה לְשֹׁמֵר עַל מַה שֵׁיִשׁ.

וּבִכֵּן מִשְׁאָ וּמִתָּן, הֵּה בְּמִשְׁאָ וּמִתָּן
נִהַל אֶת עוֹלָמְךָ, רַבּוֹן,
לְמַד אֶת הַנְּשֻׁמָּה לְהַתְמַקֵּחַ.
אֵל תְּדַקְדַּק בְּסִפְרוֹת הִירְקוֹת הַחַתּוּמוֹת עַל הַזְּרוּעוֹת
נוֹשְׂאוֹת הַפְּקֻלָּאוֹת, שְׁעָה שְׁנַתְּנָהּ עַל הַגְּשָׁרִים הָעֲצוּבִים
שֶׁל דָּם שְׁבִין הָאֶלֶף הַשְּׁנִי וְהַשְּׁלִישִׁי לְסִפְרֵתָם.

Bargaining

In give and take, as they say,
please give a little—that is the noble act
Muhammad practiced in the Seventh Heaven
under Moses' skeptical smile:
“They'll never withstand it. Take it from me.”
And thus, the fable tells us,
in calculations of five minus five minus five
Muhammad was born and in sanctity survived.

Our forefather Abraham was the prince of hagglers.
He didn't scald his tongue on hot coals
and didn't eat dung-cakes. He wasn't nailed to the cross
nor did he walk on water. He was busy in the act
of calculating five minus five minus five
while trying to protect the rest of life.

So haggle, O Lord, haggle.
Manage your world by
teaching the soul how to bargain.
Don't look too close at the green numbers branded on forearms
carrying bundles across the sad bridges
between the centuries of blood, over the flood.

עַל שׁוֹפֵת הַיָּם שֶׁל תֵּל-אָבִיב

עַל שׁוֹפֵת הַיָּם שֶׁל תֵּל-אָבִיב אָנִי רוֹאָה
הֵם וְעוֹד הֵם.
הַמַּיִת הַמּוֹן חֶסֶר פְּרָצוּף
נִגְרָר עַל הַרְצִיף הַצָּר.
תִּסְתַּכְּלִי, אַתָּה אוֹמֵר, כַּמָּה יָפֵה
הַיָּם רוֹחֵץ לָהֶם אֶת הַפָּנִים
וְהַנְּשָׂמָה מִתִּישָׁרֶת לָהֶם בְּרוּחַ.
תִּרְגִּישִׁי אֵיךְ הֵם נִמְשָׁכִים אֶל הַסַּפּוֹן
הַמִּתְנַדֵּד הַזֶּה, מְרַחֲרָחִים
אֶת הַמְּרַחֵק וְאֶת הַגִּבְהָה,
אַתָּה אוֹמֵר וְאוֹמֵר וְאַתָּה
יָפֵה מֵהֵם.
עֵינֶיךָ רַחֲבוֹת בְּהַרְבֵּה.

On the Tel-Aviv Beach

On the Tel-Aviv beach I see
them and more of them.
A faceless crowded moan
dragged along the narrow pier.
Look, you say, how nice -
the sea is washing their face
and their soul straightens in the wind.
Feel how they are drawn to that rocking
deck, sniffing the distance and height,
you say and say again and you
are more beautiful than the sea,
your eyes much wider.

שִׁשְׁפָּתַיִו

שִׁשְׁפָּתַיִו שֶׁל הַגָּבֵר כִּה רַכְרְכּוֹת הֵן
כְּמוֹ בֶטֶן שְׁקוּפָה שֶׁל גּוֹזֵל זְרוּק
זֶה הִיָּה הַדְּבָר שֶׁהַחֲרִידָנִי
עֵת נֶעַר לְרֵאשׁוֹנָה נָשֵׁק לִי.

הַרְשִׁי לִי הַיּוֹם, יְדִידָתִי הַעֲתִיקָה,
לְשִׁבַח אֶת יָפְיוֹ שֶׁל צִוְּאָר הַבְּרָבוּר
לְלִטֹף אֶת גְּאוֹתוֹ הַמְתַעַנְנֶגֶת.

אֵל תִּפְרִיעֵינִי לְהַלֵּל אֶת הַרֹךְ הַבּוֹרָח
הַפּוֹרָח בְּמִסְתָּרִים
בְּתִכּוּנָתוֹ שֶׁל הַגָּבֵר
אוֹחֵז מִטָּה הַשְּׂקֵד.

That the Lips

That the lips of a man are as soft
as the transparent belly of an abandoned chick
was what terrified me when a boy
kissed me for the first time.

Allow me today, ancient Goddess,
to praise the beauty of the swan's neck
to caress its pampered pride.

Don't stop me from exalting the fleeting softness
that blooms in secret
of the man grasping now
the almond staff.

לְאֵה יוֹלֵדֶת

כָּל יְמֵיהָ הֵיטָה נִתְקַלְת, מִבְקֻשֶׁת סְלִיחָה, מִתְאַמְצֶת
לְחַיֵּךְ, מְעַנִּיקָה מִתְנֹת עֲטוּפוֹת יָפָה.
וּכְשֵׁלָא מְצָאוּ חֵן הֵיטָה זֹעֲפֶת, בּוֹכָה.
מוֹל הַמְרָאָה מְדַדָּה עֲכוּס שֶׁל נְעוּרוֹת יָפוֹת
וּכְשֵׁלָא מְצָא חֵן – מַה נוֹתֵר כִּי אִם
לְרֵמוֹת, אַחַר כֵּךְ לְהִתְדוּדוֹת, וְשׁוֹב, מַה לַעֲשׂוֹת, לְבָפוֹת.
בְּהִרְיוֹנָה תִפְחָה כְּמוֹ עַל שְׁמָרִים.
שְׁמָרִי, אֲמָרוּ לָהּ הַנָּשִׁים הַזְקֵנוֹת,
עַל עֲצֻמְךָ שְׁמָרִי.
הַשְׁמִינָה, אֲמָרוּ הַצְעִירוֹת.
אֲבָל עֲכָשׁוּ הִיא מִמָּשׁ צוֹעֶקֶת, רַע לָהּ מְאֹד.
קוֹרְעֶת אֶת הַמְצָעִים, שׁוֹאֵגֶת שְׁנוּאָה שְׁנוּאָה.
וּפְתָאֵם הִיא דוֹחֶפֶת בְּכָל כּוֹחָה אֶת גְּלָגַל הַרְחִים
שֶׁל יְמֵי עִם כְּבֵד מִנְשֵׂא
לְאֵט בְּהִתְחַלָּה, בְּאַנְקוֹת, אַחַר כֵּךְ
כְּבָר דוֹחֶפִים אוֹתָהּ וְהִיא נִטְחָנֶת בְּצַעֲקָה אַחַת
לַעֲשָׂרָה תִינּוֹקוֹת שֶׁל יַעֲקֹב.

Leah Giving Birth

Her whole life she stumbled, apologized, struggled
to smile, bestowing beautifully wrapped gifts.
And when they weren't well-received she'd go into a rage.
In front of the mirror she'd measure the swaying pace of the pretty girls
and when her stride wasn't pleasing—what could she do but
deceive, then confess, and again, what was left but to weep.
Pregnant, she swelled up like yeast.
Take care, the old women told her,
take care of yourself.
She's gotten fat, the younger ones said.
But now she's really screaming. She's in terrible pain.
She rips up the sheets. She roars *despised despised*.
And suddenly, with all her might, she pushes the grindstone
of a nation too heavy to bear
slowly at first, with groans, then
they are pushing her and in one shout she is ground
into ten babies of Israel.

זו אָנִי

זו אָנִי בְּנֵהִירוֹת וּבְנִשְׁיָקָה רַפָּה וּמֵהִירָה
זו אָנִי הַמְּעִירָה אֶתְכֶם מִחֲלוּמוֹת
וּמְסִירָה אֶת הַשְּׂמִיכָה מֵעַל שְׁנַתְּכֶם הַמְּתוּקָה
כְּמוֹ חֶלֶה זֶה עֵתָה אֶפִּיתִי.
אֲחַ, הַשְּׂנֵה הַמְּאִירָה שֶׁל יְלָדֵי
בְּמוֹ יְדֵי אָנִי בּוֹצֵעַת אוֹתָהּ, תּוֹלֵשֶׁת
וּמְפוֹרֶרֶת בֵּין הַבְּקָרִים הַחֲרָפִיִּים
הַחּוֹלְפִים מֵעַל רְאִשֵׁינוּ
כְּמוֹ עֵדֶת דְּרוֹרִים אֶפְרָיִם
בְּצַפְצוּף מְלֵא צְפִיָּה.

It's Me

It's me who carefully and with soft quick kisses
it's me who wakes you from your dreams
pulling the blanket off your sleep sweet
like a challah fresh from the oven.
Ah, my children's light-filled sleep -
with my own hands I break it, crumble
and scatter it among winter mornings
that pass over our heads
like a flock of grey sparrows,
their chirping filled with expectations.

הַתְּפִילָּה

כְּשֶׁאֲנִי פוֹשֵׁט אֶת יָדַי לְלִטֵּף אֶת רְאֵשֵׁיכֶם
כָּל הַשָּׁעָר, שֶׁהִיא מְתַלְתֵּל וְרַךְ, מִתִּישָׁר וּמִתְעַבֶּה
וְרִיחַ הַיְּנִקוֹת שֶׁהֵייתִי שׁוֹאֵפֶת מִמֶּנּוּ לְשִׁכְרָה,
מְעַרֵב בְּשֵׁאֲרֵית דָּמִי, הוֹלֵךְ וּמִתְאַדָּה.

כְּשֶׁאֲנִי פוֹרְשֵׁת אֶת יָדַי לְלִטֵּף אֶת רְאֵשֵׁיכֶם
הֵם גָּחִים מַחֲיָקִי, גְּבֵהִים וּמִתְרַחֲקִים,
וְנִשְׁאָרִים תְּלוּיִים בְּתוֹךְ כַּפּוֹת יָדַי
כְּמוֹ תְּאֵנִים הוֹלְכוֹת וּמִבְּפִירוֹת.

כְּשֶׁאֲנִי שׁוֹלַחַת אֶת יָדַי לְלִטֵּף אֶת רְאֵשֵׁיכֶם
כְּשֶׁאֲנִי מְנַסֶּה לְאַחֵז בְּהֶם, לְתַמְךְ אוֹתָם בִּי,
הֵם נַעֲשִׂים נְפוּחִים, מְעֵלִים קְרוּם,
וּלְפֶתַע נוֹגְעוֹת אֶצְבְּעוֹתַי בְּזִיפִים.

כְּשֶׁאֲנִי פוֹתַחַת אֶת יָדַי לְלִטֵּף אֶת רְאֵשֵׁיכֶם
הֵם נִפְזָרִים מִתּוֹכִי לְאַרְבְּעָה עֶבְרִים
הֵם מוֹשְׁכִים אֶלֵיהֶם שׁוֹעֵלִים וּפְרָפְרִים
הֵם מְסוֹבְבִים אֶת הָעוֹלָם בְּרִיחוֹת לֹא מְפָרִים.

Stretching Out

When I stretch out my hands to caress your heads
the soft, curly hairs straighten and thicken,
your odors laced with my blood slowly vanish.

When I reach out my hands to caress your heads
they bloom from my lap, bursting tall—
all that's left in my fingers are soft falling figs.

When I send out my hands to caress your heads
keep them close and hold them to me,
they coarsen suddenly with bristles and beards.

When I open my hands to caress your heads
you fly to four winds, far and wide,
attracting wild foxes and butterflies.

הבאתי לך

הבאתי לך חתולה שחורה ולבנה מן הרחוב
כדי שתראי דרכיה, בתי.
הנה היא על השמיכה הרכה
של מטבחך, ממרקת צפרניה
כוססת ומקרצפת כל שערה בפרותה
מלקקת בלשונה את ערותה.
לאט לאט נעצמות עיניה בשמש החרפית.
ובצהרי היום, פשאתן קמות יחד משנתכן
היא מתנערת ויוצאת לצוד שממית ורודה.

ומדוע, נערה, את עונדת את כל תכשיטי
ועיניך זולגות דמעות?

I Brought You

I brought you a black and white cat from the street,
my daughter, so you could study her ways.
Here she is on the soft blanket
of your bed, polishing her nails
scrubbing and scraping every hair of her fur
licking her whole body with her tongue.
Slowly, slowly, her eyes close in the winter sun.
And at noon, when you wake together from sleep
she shakes herself and goes out to hunt a pink lizard.

And why, my daughter, why are you wearing all my jewels
and why are you weeping?

רַק הַיָּרֵק

רַק הַיָּרֵק הַשְּׂקוּף לְשִׁמּוֹשׁ שֶׁל עֵלָה הַגֶּפֶן
הַיָּרֵק הַנִּמְס בְּזֶהָב, הַנִּמְס לְאֵטוּ
וְנִמְצָץ בְּאֵוִיר נֶעְצָם עֵינַיִם בְּתַנּוּדוֹת רֹאשׁ מְאֻשְׁרוֹת אֲשֶׁר נוֹסַע שְׂכּוֹר
שֶׁל עֵלָה גֶּפֶן אֶחָד מִתְפַּשֵּׁט אֶת יְרֵקוֹתוֹ מֵרֶצוֹן
סוּמָא לְהַנְשִׂיא
עַל הָאֵוִיר הַמְזוּהָב, הַמְצַלְצֵל, שֶׁל סוּף
מוֹצָקִיּוֹת הַקִּיץ.

Only the Green

Only the green of the grape leaf transparent to the sun
the green melting in gold, slowly melting
and sucked in by the air eyes closed with nods of the head
affirming drunken happiness
of a single vine leaf spreading its green willingly
blindly to be carried
on the golden and ringing air of the end
of summer's troubles.

תצַעֲקִי

תצַעֲקִי, כְּבִשָּׂה אַחַת
מִטְּמֵטְמֵת מִחֲשָׁפִים. תצַעֲקִי
כְּבִשָּׂה, קִלְקַלְתְּ אֶת הַשַּׁבָּת
בְּכָל אֲזוֹר הַתַּעֲשִׂיָּה הַחוּל נָח נָקִי, נְאוֹר,
נוֹצֵץ בְּכַפְתּוֹרֵי זָהָב, מִחֲלִיף לְחִלְפָה בְּזוֹ
עַם פִּיִּסִים. וְלָמִי בַשַּׁבָּת בְּבִקֹּר וְלֵשֶׁם מָה
כְּבִשָּׂה אַחַת סְגוּרָה בְּנִגְרִיָּה
לוֹחֶכֶת נִסְרֶת מְגוֹלְלָה, מִשְׁתַּגַּעַת
מִגְעָגוּעִים לְמִים, גַּם כִּי תִלַּךְ
בְּכָל הַנִּגְרִיָּה אֵין נֶפֶשׁ חַיָּה וּבְכָל אֲזוֹר הַתַּעֲשִׂיָּה אֵין קוֹל,
אֵין כָּל קוֹל מְלַבְדָּה, שְׁמַקְלָקֶלֶת לְךָ אֶת הַשַּׁבָּת
בְּצַעֲקוֹת מְנִסְרוֹת.

Cry Out

Cry out, sheep
dumb in the darkness. Cry out
sheep, you've ruined the Sabbath.

In the industrial zone the sand lies clean, shining,
sparkling with golden buttons, changed into a beige suit
with pockets. And for whom on the Sabbath and why
does one sheep locked in a carpentry shop
lick the rolled sawdust, crazy and sick
with longings for water. Even if you walk
through the whole carpentry shop there's not
a single soul there and in the entire industrial zone no voice
but hers, ruining the Sabbath
with bleats full of sawdust.

אַח, הַחֵיק הַנּוֹרָא

אַח, הַחֵיק הַנּוֹרָא שֶׁל חֲסִידוֹת נְנֻעוֹת כְּמַפְרָשִׁים
קוֹרָא בְּמַפְרָשׁ: סְתוּ, וּכְבֹר לֹא מְמַאֵן
נְהַמַּת כְּנַפִּים מְפַרְכְּסוֹת לְפָנוֹת בְּקָר
מִתַּחַת לְעוֹר הַתּוֹפֵחַ עַד לְהַתְּפַקֵּעַ
בְּאַזְנֵי. אֲזַנֵּי! שְׁפֹתַי! עַד מִתַּחַת לְשִׁרְשֵׁי צַפְרָנֵי
מְהוּמַת הַמְרָאָה
וּפְרוֹסוֹת לְחֵם נְשָׂרָף חֵי
מִמְלֵאוֹת עֶשֶׂן מַחְנִיק אֶת הַבַּיִת
הַנֵּם בְּחֵיקַי.

Ah, the Terrible Bosom

Ah, the terrible bosom of storks unfurling like sails
declaring clearly: Autumn, and we'll no longer refuse
the roar of wings beating before morning
under the swollen almost bursting membrane
in my ears. My ears! My lips! Under the roots of my nails
the commotion of new flight
and slices of bread burnt alive
fill the house asleep in my bosom
with thick smoke.

שִׁיר סְתוּ

הַקוֹץ הוֹלֵךְ וְנִגְמָר. הַתְּמָרִים.
הַיְלָדִים כָּבֵר וְשָׁחֲמִים וּדְבִיקִים לְמֵאֵכֶל
צְפָרִים, פְּרָפְרִים.

עוֹד בְּרֵמוֹנִים חוֹרִים, מְחַסְפְּסֵי קִלְפָה,
קִנְהַל פְּרָדוֹת מְמַהְרֹת לְהִתְאַסֵּף בְּתָאִים צְפוּפִים
מִתְמַלְאוֹת בְּחֵרִיצוֹת חֲמֻצְמוֹצוֹת וְרֵדָה בְּלִתִּי-מְאֻשָּׁרֶת
מְקִימוֹת מְחַתְקֶת עֲצוּמָה תוֹבֵעַת
לְתַסֵּס בְּסִתּוֹ.
רְאֵה: עַל רֵאשֵׁם מְסֻמִּיקִים כְּתָרִים.

A Song of Autumn

Summer is ending. And the dates.
The children are already brown and sticky
for birds and butterflies to taste.

In the pale rough-skinned pomegranates,
an assembly of seeds is hastily gathering in crowded cells
filling up with the diligence of pink and rebellious acerbity
fashioning a vast underground which will
overflow in autumn.
See: blushing crowns on their heads.

שִׁיר זְמֵר

שְׁלַחַן מִטְבָּח שְׁהֲצַבְתִּי
הֲיָה לִי לְאֶרֶץ אוֹיֵב
הֲרֻצְפָה שְׁבִתוּכָה רֻצְפָתִי
הֲיִתָה לִי לְאֶרֶץ אוֹיֵב
הֲקִירוֹת בְּחֻלְבֵי טִיחָתִי
הֲיִו לִי לְאֶרֶץ אוֹיֵב
אֶרֶץ לְהַחִיּוֹתָהּ נוֹלְדָתִי
הֲיִתָה לִי לְאֶרֶץ אוֹיֵב
אִי־כָכָה חַיִּים בְּאֶרֶץ
הֲיִתָה לְאֶרֶץ אוֹיֵב.

A Song

The kitchen table I set up
has become enemy land.
The floor in which I was grouted
has become enemy land.
The walls plastered with my milk
have become enemy land.
The land I was born to renew
has become enemy land.
How does one live in a land
that became enemy land.

הַמָּקוֹם שֶׁתַּעֲזֹב

הַמָּקוֹם שֶׁתַּעֲזֹב אוֹתוֹ לְזֶמֶן-מָה,
לְמַלְחָמָה זְמַנִּית שֶׁל הַשְּׂרָדוֹת, נֹאמֵר,
הוּא לֹא יִשָּׂאָר כְּמוֹ.
מֵרַחוֹק יִתְרוֹצֵץ זִנְבוֹ הַקְּצוּץ שֶׁל הַפֶּלֶב הַזָּקֵן,
יִבְקַע בְּכִיוֹ שֶׁל הַתִּינּוֹק שֶׁנִּחְנַק בְּעֵשֶׂן שֶׁל הַתַּנּוּר הַזוֹל.
סוֹסֵיךְ הַמְתָּשִׁים יִחַצּוּ עַד בְּטַנְּם יָם אָדָם.
לְעֵינֶיךָ תִּנְתַּח הָאִשָּׁה הַמְשַׁעֲמָמֶת לְשָׁנַיִם עֶשֶׂר נִתְחִים
שֶׁיִּשְׁחָלוּ עַל שְׂפוּדֵי הַבְּרָבָרִים וַיֵּאָכְלוּ לְעֵינֶיךָ,
נוֹטְפֵי שָׁמֶן וּבִשְׁלֵם מִפָּר.

The Place You'll Leave

The place you'll leave for awhile,
say, for a temporary war,
will not stay the same.

From far off, the old dog's tail will wag like a yellow torch.
The crying baby will choke on the cheap stove's fumes.
Your tired horses will cross a red sea as high as their bellies.
The boring woman will be cut into twelve white pieces
to be skewered on the barbarians' roasting spits
and devoured before your eyes
dripping oil and perfume.

כְּלִיבוֹת

מִיָּד הַחֲזֹקְתִי אֶת הָאִישׁ, הַדֹּקְתִי אוֹתוֹ, לְחֻצְתִּי אֶת חֻלְקִיו בְּכָל שְׂרִי־
רֵי בְטָנִי, כְּמוֹ נֶגֶר, אַחֲרֵי שֶׁהִלְבִּישׁ אֶת כְּלִיבוֹת הַמַּתְכֶּת עַל הָאָרוֹן
שֶׁהִתְפָּרַק פְּתָאֵם, מִבְּרִיג וּמִבְּרִיג אֶת יְדֵית הַמְכָשִׁיר, וְנֶאֱנַק קֶצֶת
עִם הַדּוֹק אֵיבְרִיו הַפְּנִימִיִּים, פָּכָה הַדֹּקְתִי אֵלַי אֶת הָאִישׁ, בְּעֶמֶדָה,
בְּכָל זְנוּיוֹת הַבְּרָזֶל שֶׁנִּמְצְאוּ בִּי, כְּשֶׁהָרוּפָא יֵצֵא וְאָמַר שֶׁהֵלֵךְ שְׁלָנוּ
לֹא.

Vise

Immediately I grabbed the man, gripped him, pressed him to me with all my stomach muscles, the way a carpenter, after applying the metal vise to the cupboard that suddenly collapsed, twists and tightens the tool's handle, groaning a bit from clenching his guts, that's how I clenched the man to me, standing there, with every angle of iron in me, when the doctor came out and said our child was not.

לא כמו קרקע שוקעת פתאם

לא כמו קרקע שוקעת פתאם
של רבע מגורים נבלע באדמה ואיפה נחיה
גם לא כמו רגל מגוף, מועפת
בנפץ אטום מונחת באמצע רחוב נעצר משתק
לא כמו אזור מוזר של חלל שחור
נגזר בזדון דומם מתמונת הנוף המפרכת במוזיאון
של ההפכה.

לא כך נעלמת לנו. לא כך אתה חסר.
פי אם בלוק של זכוכית מגדלת
שבתוכו אתה חנוט ומתנועע חרש
חוזר וחוזר על כל מה שהיית
חנוק וצועק בלי קול לעזרה
נצב מעתה סמוך מאד לעינינו
בינינו ובין כל הדברים שבעולם
בין כל הדברים שבעולם ובינינו.

Not Like the Ground Suddenly Sinking

Not like the ground of a whole neighborhood suddenly
sinking into the earth, leaving us wondering
where we will live,
and not like the leg from someone's body, tossed
in an explosion into the middle of a street
and resting there, paralyzed,
not like the strange region of black outer-space
cut with silent malice out of the familiar landscape
photo in the museum of our consciousness.

That's not how you disappeared,
that's not how you are missing.
But rather in a block of magnifying glass
where you are trapped, flailing silently
repeating again and again all that you were,
choking and voicelessly shouting for help,
now you are very near our eyes, planted firmly
between us and everything else in the world
between everything in the world and us.

שאלת אותי

שאלת אותי בכאב של מבגר למה את ממשיכה לעשן
ואני אמרתי ולמה הפסקת לנגן ודברתי על הקשיים
של הגמילה ועל העקשנות כמו עם מבגר
והבטחתי לך לא לעשן וקמתי
ואתה חזרת לעשות לי ממך מוסיקה
שצליליה היו ממלאים את הבית בסמים חיים.

עכשו אני מנסה להגמל מהנוכחות של מותך בידי
של חייך מרגע שרציתי מאד ללדת אותך,
ברוזון צהב צוחק, של העצב
שטורף את עיניך לנגד עיני,
של הרך, החיוכים, החכמה
והפח השקט
שבו נתתי לך לרמות אותי
וקשה לי כבר להבטיח לך או לקיים.

You Asked

Pained, like an adult, you asked me why I still smoke
and I asked why you stopped playing your music
and I spoke, as though with an adult,
about the difficulty of being weaned
from dependencies, and of stubbornness
and I promised you not to smoke, a promise
I kept and you started again to make music of yourself
for my sake, its notes filling the house with life's essence.

Now I am trying to wean myself from the pain of any music
and from the feel of your death in my arms and your life
from the moment I longed to give birth to you,
my laughing yellow duckling, from the sadness
that ravaged your eyes before my eyes,
from the tenderness, smiles, wisdom
and quiet force
with which I let you deceive me
and it's hard for me now
to make you any promise
or to keep it.

תְּלוּם

בְּכִיּוֹר הַחֲרָסִינָה הַלֶּבֶן
מְצוּי הָיָה הַיְלֵד הַמֵּת
גּוֹפּוֹ שְׁקוּרָה, עֲדִיו קָפוּא.
עֲצָמָתִי אֶת עֵינַי וּבִסְפִיו הַגְּדוּלָּה
חֲתַכְתִּי אֶת אֲצָבָעוֹתַי
מֵאֲצָבָעוֹתָיו הַמְּפֹשְׁרוֹת
שֶׁהִפִּיקוּ אֶת הַצְּלִיל הַמְּלֹאכִי.

A Dream

There in the white porcelain sink lay
the dead boy, his body
transparent, still frozen.

I closed my eyes tight and with a long knife
cut my fingers loose from his fingers
those fingers that made heavenly music
on the ivory keys.

הַעֵז

עַל הַסִּפְסָל בְּאַטְלִיז בְּעִיר הַמְזֻרְחִית
יֵשֵׁב רֹאשׁ לֹא גָדוֹל, מְתַלְתֵּל קְצָת,
שֶׁל עֵז שְׁחוּרָה אַחַת
מֵאלוֹ שְׁמֻקְפָּצוֹת אֶצְלָם בְּקִרְסָלִים דְּקִיִּים
עַל קִירוֹת הָאֶבֶן שֶׁל הַמְדַבֵּר.
הַעֵז שְׁלָה הִיְתָה פְּקוּחָה
וּבְעֶקֶר
עֵיפָה.
הַעֵז שְׁלָה הִיְתָה פְּקוּחָה
וְעֵיפָת
נֶפֶשׁ.
הַעֵז שְׁלָה הִיְתָה פְּקוּחָה
וּבָה הָעוֹלָם
שֶׁל הוֹרְגִים.

The Goat

On the bench in the cheap, foreign butcher shop
sat the not-very-large and a little bit curly head
of a black goat—
the kind that jumps on thin ankles
over the desert's stone walls.

Its eye was open
and very
tired.

Its eye was open
and tired
to death.

Its eye was open
and in it, the world
of killers.

שיר בקר

קומי קומי נשָׁרְפִים יְעָרוֹת יִרְקָרְקִים חְרוּצִים
נשָׁרְף השָׁפַע הַחֲמֻצְמִץ שֶׁל הַמְטָעִים
לְהַקֹּת אוֹזִים בְּלוּל מְגַעְגָעִים בְּלִי לְדַעַת
שֶׁהֵם הוֹלְכִים וְנִשְׁרָפִים חַיִּים
קומי קומי
נשָׁרְפֵת הָרְקֵמָה הַעֲדִינָה בְּשׁוּלֵי סֵדִין הַמְּוָשִׁי
וְהַפְתָּנֶת הַצְּחוּרָה גַם הִיא בְּמֵהִירוֹת בּוֹעֶרֶת עָלֶיךָ
פְּנִיךָ נִחְרָכִים כְּבָר בְּאַבְקַת הַמְּפָחִים
מִחֶךְ בְּאוֹיֵר מִתְעוֹפֵף כְּמוֹ שְׁחִין
שֶׁאֵת נוֹשְׁמָת וְשׁוֹמְעַת
קומי קומי לְעִבּוּדָה.

Morning Song

Get up get up the diligent deep green forests are burning
the acrid abundance of the orchards is burning
flocks of geese in the coop gaggle not knowing
they are going to burn alive
get up get up
the delicate embroidery at the edges of the silk sheet
is burning and the pure white gown you wear
it too is burning fast
your face is already scorched in the ashes
while your mind flies through the air like the plague
you breath in and all you hear is
get up get up get up.

עוד חלום

וְהָיִיתִי מוֹטָלָה בְּתוֹךְ עֲרֻמַּת חַתּוּלִים וְתַלְתְּלִים
שֶׁל קִלְפוֹת תְּפוּחִים וְהָיוּ עָלַי
זוּחָלִים גְּדוֹלִים וְקִטְנִים
וְהָיִיתִי רַכָּה וּמְאֻשָּׁרָה.

Another Dream

I was lying on a pile of diapers under corkscrew
apple peelings while large and small crawling
things climbed all over me and I was
soft and serene.

שְׂכַחְתִּי אֵיךְ צוֹעֲקִים

שְׂכַחְתִּי אֵיךְ צוֹעֲקִים וּבְאִיזוֹ שָׁפָה.
חֲשׂוּדָה תָּמִיד בְּזֹאֲבִים מְזִיפִים
שׁוֹרְקֵת לִי אֶפְרָקָדוֹן בְּמִבְחָר חֲלִילִים
שִׁיר רֵיק קְבוּעַ
וּבְעֵינַיִם מְזַגְגוֹת חֲכָמָה חוֹקֶרֶת
בְּכַבָּשִׁים הַזּוֹלְלוֹת זוֹ אֲזַנִּי זוֹ.

I Forgot How to Scream

I forgot how to scream and in what language.
Suspected always of crying wolf
I lay on my back and whistled
the same empty song
on various flutes,
with glazed eyes studying
how the sheep nibble
each other's ears.

בספריה

רק היום, והרי יותר משנתיים עברו כִּבְר
וכאלו שְׁקטוּ חריקות המקדח
וכמו רִכְכוּ קולות הנפילה של חפץ כִּבְד אֶל קרון ריק בלילה
ורק מראות מקריינים הם עֲדוּ לְחיצות הדק, כֹּל פְּתָם
נראה מרחוק אדם ונוזלי,
רק היום בספריה מאחורי שורה של גבות כפופים
כְּשֶׁקלטתי להֶרֶף עין דוגמה של סוֹדֵר
שְׁכֵמוֹהוּ גַם אֲנִי סָרְגְתִי פֵעַם –
לא לך, לא
לך לא סָרְגְתִי אף סוֹדֵר!
ואיך זה שרק לך לא סָרְגְתִי אף סוֹדֵר אֶחָד?
והרי נשקתי אותך יותר משנשקתי את אחיך הגדולים
ומלות אהבה אמרתי לך רבות יותר משאמרתי לאחיך הגדולים
ורחמתי אותך ועודדתי אותך והרשיתי לך יותר מלכל אחיך הגדולים
אבל סוֹדֵר לא סָרְגְתִי לך אף לא אֶחָד
ואפלו לא חשבתי על זה עד היום.

In the Library

Only today, and it's already two years later
and the drill's screeching has quieted, and the sound
of heavy objects falling into empty wagons at night has softened
and only random images are still the pull of a trigger, only the stain
from a distance still flows red,
only today in the library behind a row of bent backs
catching a glimpse of a sweater pattern
that I once knitted—
not for you, no
I never knitted a sweater for you!
And how is it that only for you I never knitted a single sweater?
Didn't I kiss you more than I kissed your older brothers
and didn't I speak more words of love to you than to your brothers
and comfort you and encourage you and allow you more of everything
than your older brothers, but a sweater I never knitted you
not a single sweater, and I never even thought of that
until today.

מְלֶאֶךְ עַל הַחֹף

עֲקֹשׁוּ כַּנְפֵי הַמַּחְשָׁבוֹת שְׁלֵנוּ שִׁיכוֹת לְמֶלֶאֶךְ אֶחָד
וְהַדְּבוּרִים לְפָנֵי הַשָּׁנָה אוֹ כְּשִׁמְטֵי־לִים עַל הַחֹף
וְרַגְעֵי הַהִתְמַלְאוֹת וְהַהֲתְרוֹקְנוֹת
הֵם שֶׁל אוֹתוֹ מְלֶאֶךְ בְּעַל מִינִיּוֹת מְתוּנָה
זֶה שְׁנֹלַח־מְנוּ בּוֹ בְּיָמִים וּבְלִילוֹת
וְנִשְׁבַּעְנוּ לְבַצֵּעַ גְּבוּרוֹת וְעֵבְרוֹת
וּבְלִבְדֹ שְׁלֵא יֵאָחַז בָּנוּ זֶה
וּבְרַחְנוּ מִזֶּה וּמִזֶּה עַד לְקִצְוֵי הַגֵּהֶנֶם
וְשִׁרְפָנוּ אֶת רְכוּשֵׁנוּ הַיָּקָר בְּיֹתֵר
עַד שְׁנֵהִינוּ לְעֹפֵר וְאֹפֵר וְלִמְקוֹר דְּמָעָה
וְהוֹלְדָנוּ בַּיָּם. וְטַבְעָנוּ בְּבִיץ וּפְרֹכְסָנוּ בְּבִיץ
עַד שְׁנֵלוֹשׁ מִמָּנוּ מִיּוֹן מְלֶאֶךְ רַךְ,
מִתְנַוֵּד עַל רִגְלָיו בְּקוֹשֵׁי, לֹא מְפִיר אֶת הַסְּבִיבָה
כְּמוֹ בְרוֹז שֶׁיֵּצֵא לְטִיֵּל עַל הַחֹף
בְּיוֹם שֶׁל שָׁמַיִם בְּלִי שׁוֹם צָבַע שֶׁל יָם בְּלִי שׁוֹם אֹפֵק
מְלֵא מַחְשָׁבָה מִתְגַּעְגַּעַת בְּשָׁנֵי מְקוֹרֵים.

Angel on the Shore

Now the wings of our thoughts belong to one angel
and the words before sleep or when walking on the beach
and the moments of fullness and emptiness
belong to that same mildly sexed angel
the one we fought day and night
swearing to enact heroic deeds
to prevent it from catching us
from binding our legs and heads
and we fled from it to the edges of hell
and we burned all our most precious possessions
until we were ash and dust and a spring of tears
giving birth to mud. And we drowned in the mud
and thrashed around in it until we crafted from it
a sort of soft angel, barely swaying on its legs,
ignorant of its surroundings
like a duck waddling on the beach
on a day the sky has no color the sea no horizon
and it is full of double-beaked longings.

הלא
(1998)

The No
(1998)

וְדוֹי

בְּגִדְתִי בְּעֵץ שֶׁנֶּשְׂאָ אֶת הָעֵרִיסָה הָרֵאשׁוֹנָה.
נִטְשֵׁתִי אֶת הַנֶּהָר הַצָּר, בְּגֵאוֹנוֹ הַסְתּוֹלְלִיתִי.
תִּלְשֵׁתִי אֶת הַצְדָּפוֹת הַשְּׁחוּרוֹת
הַמְּבִינּוֹת בְּמַתִּיקוֹת הַמַּיִם.
מִחֻקְתִּי מְאֹד אֶת הַהָרִים כְּחֻלְחֵלֵי הַצְּלָלִים, מֵהַ
שְׂכַחְתִּי
אֶת זְמַרְתָּם הַרְחֻקָה עִם רֵיחַ חֲרָצִיּוֹת וְשִׁמִּיר הַבָּר.
כַּחֲשֵׁתִי בְּאֶבֶן הָעֵלְיוֹנָה.
בְּגִדְתִי בַּבּוֹלֵת
וְהִיא מְתַגַּלְגֶּלֶת וּמְתַגַּלְגֶּלֶת.

Confession

I betrayed the tree that held the first cradle.
I abandoned the narrow river, abused its glory.
I uprooted the black oyster shells
that understood the water's sweetness.
I erased the blue-shadowed hills, how
I forgot
their departing song fragrant with *za'tar* and wild thorns.
I denied the stone that holds
the world from above.
I betrayed the basalt rock
and it rolls on and on.

הַשְׁמֵשׁ נִגְלִית

הַשְׁמֵשׁ נִגְלִית שׁוֹב
מֵאַחֲרֵי גִבְנוֹ
מִחֲזִיקָה מְעִיל אֹר עֵנֶק, מוֹכֵנָה
שׁוֹב לְעֹזֵר לְכַלְנוּ לְלִבֵּשׁ בּוֹ,
אֲבָל לֹא לְכֵלֶם בְּבֵת-אֶחָת.

רַק הָעֵלְבוֹנוֹת עוֹד שׁוֹרְפִים
אֶת בְּטֶן הָאֲדָמָה,
שְׂאִינָה יְכוּלָה לְהִרְדֵּם
בְּלִי מִחֲמָאוֹת וְקִרְבָּנוֹת.

שְׁמַע: מֵאַחֲרֵי הַחֲשֵׁךְ שָׂרִים
גִּבְעוּלֵי הַחֹטָה, אוֹ הָאֲרֹז, אוֹ הַתִּירֵס,
שְׂאֵכִילְתֶם מִשְׂכֶּכֶת קֶצֶת
אֶת הַגְּעֵגוּעִים וְאֶת הַכַּעֲס.

The Sun Reveals Itself

Again the sun reveals itself
behind our backs
holding up a vast coat of light, ready
again to help us put it on,
though not everyone at once.

Only the insults still burn
earth's belly,
earth which cannot fall asleep
without flattery and sacrifice.

Listen: behind the darkness
the wheat-stalks sing,
or the rice, or the corn
which we eat, easing a bit
the longings and the anger.

בְּשֵׁעָה אַרְבַּע וְחֲצִי

בְּשֵׁעָה אַרְבַּע וְחֲצִי אַחֲרֵי הַצְהָרִים אָפְלוּ הָעֵץ
מִתְמַתֵּחַ, כְּמוֹ יֶלֶד מְעוֹן שֶׁהוֹרֵיוֹ אַחֲרָיו,
מוֹכֵן לְהִתְבַּקֵּק בְּכָל זְרוּעַ זְרָה מְאַמְצָת,
מוֹתֵחַ עֲנָפָיו בְּכָל כַּחוֹ
נִמְשָׁךְ אֶל כָּל עֲנָנָה חוֹלֶפֶת:
מִהָרִי, קָחִי אוֹתִי בְּכַנְפֶיךָ הַחוֹרְגָת,
אֵל תְּשֹׁאִירִי אוֹתִי לְהִשְׁחִיר עִם הַשְּׁקִיעָה.

בְּשֵׁעָה אַרְבַּע וְחֲצִי אָפְלוּ הָעֵץ,
וַיְמָה עוֹד אֲנָשִׁים טְעוּיֵי אֶהְבָּה.

At Four Thirty in the Afternoon

At four thirty in the afternoon even the tree
stretches itself, like a child at daycare whose parents are late,
ready to embrace any strange adopting arm,
stretching its branches with all its might
reaching toward any passing cloud:
Hurry, enfold me in your step-wings,
don't leave me to grow dark
with the sunset.

At four thirty in the afternoon even the tree—
how much more so people in need of love.

סגלה

אחרי החתונה לו ינחתו בחדר השנה החדש
מלאכים סגלי כנפים, מסגלים
לעשות שלום.
ולו כמו מנגנים יחידי סגלה
שהזמנו מחו"ל ללמד בכתת אמן
מתרועעים ברוח הצר שבין הלה ללה במול
עולים ויורדים בעקשנות בסלמות מתחלפים,
בזהירות מתקנים את התנוחה הנקשה של השכמות
מתפוצצים מצחוק פתאם (זה ביניהם)
ומצוים על המבצעים להאזין, בעקר להאזין.

After the Wedding

After the wedding let violet-winged angels
land in the new bedroom, able
to make peace.

Like virtuoso musicians
invited from abroad for a master class
rushing around in the slender space between the B and B-flat
stubbornly ascending and descending the changing scales,
gently correcting the rigid position of the shoulders
suddenly breaking into laughter (a private joke)
commanding the performers to listen, above all—just listen.

תּפֿלָה

רְאִיתִי אוֹתְךָ אִישׁ עוֹמֵד בְּתַפְלָה
פְּרָקִי בְּרַפְיֶיךָ רַפּוּיּוֹת
וְקוֹלְךָ שׁוֹכַח אֶת הַבָּאס, עוֹבֵר לְסוֹפְרוֹ
מוֹזֵר שֶׁל יָלֵד אוֹ אִשָּׁה.

לְעוֹלָם לֹא אוֹכֵל לְגַעַת בְּמָה שֶׁנִּגְעַת
אֶלָּא רַק לְהִתְבּוֹנֵן בְּךָ וּלְדַמּוֹת:
עֲנֹת הַהִשְׁתּוּוֹת שֶׁמְעוֹרְרֶת בִּי הַמּוֹסִיקָה?
אֲמוֹן עֵינֵי וּמִתְמִיד בְּחִיק הַמּוֹכֵן שֶׁל אֲמָא?

לֹא לֹא. כִּי אִם הַשְׁמָחָה הִיא
שָׁבָה נִהִיִּי שֶׁפָּחָה נִרְצָעַת
נִמְסָה בַּגּוֹף וּבִנְפֶשׁ בְּחִמוֹ שֶׁל מִי שֶׁבָּחַרְתִּי בּוֹ
לְהִיּוֹת אֶהוּבִי. אוֹלֵי

הִרְצִינּוֹת הַמְּאֻשְׁרֶת
שֶׁל עֶבֶד מְרָצוֹן
לְמָה שֶׁאֵינּוּ קָיָם
וְהוּא נְחוּץ לָנוּ בְּיֹתֵר.

Prayer

I saw you, a man standing at prayer
your knee joints loose
your voice forgetting the bass, entering the strange
soprano of child or woman.

I will never be able to touch what you have touched
I can only watch you and imagine:
the surrender music arouses in me?
the bind and eternal faith in mother's ready embrace?

No no. But rather that joy
in which I became a voluntary servant
body and soul melting in the heat of he whom
I had chosen to be my beloved. Maybe

the happy seriousness
of the willing slave
to what does not exist
which we need above all else.

דְּיוּקְנוֹ שֶׁל הָאֱמוּנָה כְּאִישׁ זָקֵן

הַשְּׂגִיּוֹ, מְצוּקוֹתָיו, חֵייוֹ הַמְּסֻכְסָכִים
הֵנָּה הֵם נִמְצָאִים לוֹ בְּחֵלוֹם
הַמַּיִם

הַבְּרוּרִים וְהַנְּזָהָרִים מִלְזָרִם.
כִּי אֱמוּנָה שָׁם יוֹשֶׁבֶת
בַּמַּיִם

נְשׁוּרֵת אֵיבָרִים וּבְהִירָה לְהַתְּחִיד
וְהוּא זוֹלֵף עַל גְּבֵהַ חֻפְּנִים
שֶׁל מַיִם

לְפָנָי שְׁהוּא נִכְנָס לְשָׁם.

Portrait of the Artist as an Old Man

His accomplishments, his troubles, his turbulent life
are all present in the dream
of water

clear and wary of flowing. Because his mother
is sitting there clear
in the water

limbless, alarmingly pale, he sprinkles
on her brow handfuls
of water

before entering it himself.

פגישה עם משוררת

למה מהרתי ללכת?

למה רק פסע אחד היה באויר

והשאר צעדו בשורה שידועת היטב

לאיזה מלון היא חוזרת בלילה נכרי

שאינו לו משג מה זה ערב שבת

ולמה נחויץ טלפון מהבית בערב הזה –

מהרתי

אחרי פגישה ראשונה, מיחלת,

עם אשה שפותבת שירה ותו לא,

שירה זקופה ודקה כמו אָזְנֵי גוּר סְנָאִי

אש ירקה ורכה בעיניה,

ובפיה שבע שפות חיות ומתות שאיננה זקוקה

לדבר בהן בקול רם או בכלל לרצות לדבר בקול רם

למצא חן, מבבלת

ברפיון מוציאה לי מכובע קטיפה ירק-אפרפר

נצרות נסח דנטה, בוערת קפואה,

מראא לי צלום של כהן-מודה שהוא טוב מרופא –

הה, אשה זו לעולם לא תהיה אחותי עלי אדמות!

אז, בדרך התת-קרקעית מתחנת המטרו, בחלל הזמני

שנמצא מהבהב מתחת לכל הדברים

היו שני בחורים עם גיטרה שנגנו בדבקות

בקדושה מתעקשת בשקט

בשממה הקושה

הלא-נקיה

מנגינה דקה וזקופה

והיה מישהו שנשען עם הגב אל הקיר,

A Meeting with a Poet

Why did I hurry to leave?
Why was there only one step in the air
and the rest marched
in a row knowing well
the hotel in this alien night
which knows nothing of the Sabbath eve
nor a phone call from home—
I hurried
after the first, long-awaited rare meeting
with this woman who writes poems and nothing but
poetry, upright and lean like the ears of a squirrel,
in her eyes a soft and green fire,
and in her mouth seven languages, living and dead
which she doesn't need
to speak out-loud
to be liked, feebly
she pulls out of her gray-greenish hat
Dante-style Christianity, frozen and burning,
shows me a photo of her Father-Confessor -
alas, this woman will never become my true sister!
Then, in the subway tunnel,
in the temporary space flickering under all things
two boys with guitars played devotedly
in the hard and dirty wasteland,
a lean and upright tune
and a third one leaned against the wall,

קצת שפוף, והקָשִׁיב
זֶה זְמַן רַב. וְהַקָּשִׁיב זְמַן רַב עַד מְאֹד.
הַדְּהָדָה שֵׁם שְׁהוּת עֲמוּקָה.
שֵׁם הַשְּׁהוּת נִחָה מְנוּחָה אֲרֻכָּה.
לְמָה מְהַרְתִּי לְלַכֵּת?

a bit bent, and he listened
for a long time. And he listened for a very long time.
A deep presence echoed.
Why did I hurry to leave?

עַל הַגָּדָר

נִשָּׁב עַל הַגָּדָר

וְתַחֲבֵק אוֹתִי קִצָּת. אֵל תִּתְיַחַס לְדַמְעוֹת
הַצְּפוּיּוֹת כְּמוֹ גּוֹשֵׁי הָרֶדֶךְ הַמְּצוּי מִתַּחַת לְשֹׁמְלָה.
תַּחֲבֵק בְּשֶׁקֶט. אֵל תִּקְנֶה לִּי תַכְשִׁיטִים יִקְרָתִים.

וְהֵרִי נִזְרָקְתִּי הַחוּצָה מִכָּל סְפוּרֶיךָ:
לֹא הִתְגַּלְגַּלְתִּי מִתַּחַת שׁוֹאָה.
לֹא נָפַל עַל חֶרְבוֹ אָחִי הַיְחִיד.
לֹא צָבֹעִים טָרְפוּ אֶת הַיֶּלֶד.

לֹא לְשֹׂאוֹל. כִּי אִם
לְיֹרֶת הַבְּרוֹזֵל הַנּוֹזֵל קַפְצָתִי,
נִהִיתִי פְּעֵמוֹן.
אֲנִי עוֹנָה בְּחֻבִּיבוֹת לְטֵלְפוֹנִים
שׁוֹמְרֵת עַל הַפֶּשֶׁר וְעַל הַשֶּׁכֶל הַיָּשָׁר
וְנִהְיֵית מִמְּזוֹן וּמְמוֹסִיקָה.

עַל הַבְּרוֹזִלִים הַקָּרִים שֶׁל הַרְצוֹן
מֵעֵבֶר לְכָל הַסְּפוּרִים הַצּוֹדְקִים
תַּחֲבֵק אוֹתִי בְּרֶדֶךְ,
וְאֵל תִּתְיַחַס לְדַמְעוֹת.

On the Fence

We'll sit on the fence
and You'll hold me a little. Pay no attention to my tears
as predictable as the lumps of softness under my dress.
Embrace me quietly. Don't buy me expensive jewelry.

And wasn't I thrown out of all Your stories:
I didn't roll out from under the Holocaust.
It wasn't my only brother who fell on his sword.
It wasn't my child bleeding on the cross.

I jumped not into hell, but rather
into the kettle of boiling iron,
I became a bell.
Amicably I answer telephones
keep in shape and clear-minded,
enjoy music and food.

On the cold irons of will
beyond all the true stories
hold me tenderly
and don't mind the tears.

שְׁלִשָּׁה שִׁירֵי דָרֶךְ

1 מִישָׁבֶת

מִישָׁבֶת בְּשִׁבְרוֹלֵט הַחֲדָשָׁה שְׁנוֹשְׁבֶת בְּשִׁקֵּט דְרוֹמָה
דָּרֶךְ הַלֵּם הַיְכָשׁ הָאֲבִיבִי הַמְרַחֵב וְהַמְעֵבִיר אֶת הַדַּעַת
בְּתוֹךְ הָאוִיר הַמְעֵרְבֵל פְּרָפְרִים חוּמִים וְצִהָבִים
מְטִיחִים בְּחִלּוֹן הַמְכוֹנִית רִבְבוֹת הַבְּטָחוֹת
כְּגִבְעוֹת וְהָרִים שְׁנוֹטְרָפוּ מִמְקוֹמָם הַקְּבוּעַ
בַּעֲבוּר שְׁעַת אֶהְבֶּה אַחַת וְיַחֲדָה בְּחַיִּים
חוֹצִים בְּרִפְרוּף מְטֵרֶף אֶת הַכְּבִישׁ הַמְהִיר דְרוֹמָה
בְּהַתְּפָרְצוֹת קָשָׁה שֶׁל מַגֵּפַת קְלִילוֹת בּוֹעֶרֶת
מִתְפּוֹצְצִים בְּרֶךְ אֶל לְחֵי הַשְּׂמֶשֶׁה הַרְחוּצָה.

2 אֵינְנִי עוֹצֶרֶת

פְּתֹאֵם לְבִי חוֹלֵף עַל פְּנֵי
בְּרַחֲשָׁה
בְּכַבִּישׁ הָרְאִשִׁי
כְּמוֹ מְכוֹנִית חֲדִישָׁה
מִמְזַגָּת, שְׁקֵטָה,
לֹא עוֹצֶרֶת
בְּגִלְלֵי הַתְּאוּצָה.
וְכִמְהָ נְעִים לִי לְנֶהֱגַ בָּהּ בְּלִילָה
לְגִמְרֵי לְבַד
נוֹטָשֶׁת
אֶת כָּל הַמְצַפָּה לִי
אֵינְנִי עוֹצֶרֶת
לְשׁוֹם צֵל שֶׁל יָד
שֶׁל עֲצָמִי.

Three Road Songs

1 Settled

Settled in a new seat swarming southward
through the stunning spring dryness that expands and moves the mind
in air mixing the brown and the yellow butterflies
tossing at the car window thousands of promises
like hills and mountains torn away from their regular place
for one solitary hour of love in life
crossing with a crazy flutter the fast road southward
with an outburst of burning lightness
bursting with softness against the cheek of the washed windshield.

2 I Don't Stop

Suddenly my heart
wanders past my face
with a whisper
on the highway
like a new car
air-conditioned, quietly
accelerating.
And how pleasant it is
to drive at night
entirely alone
abandoning
whoever expects me
never stopping
for any shadow of
my self.

3 מוסיקה

רָפוּ בַעֲפֵעֵפִים הַשְּׁרִירִים
מֵרֵב אֹר וְתַמְרוֹרִים.
עִיפוּ מְאֹד יְדֵי הַשְּׁוֹרְרִים
בְּהֶגֶה. כְּבִישִׁים קָרִירִים
חֲלֵמוֹ. בְּמִסְלוּלִים הַמְהִירִים
מֵה יָפוּ מְנַחֲשִׁים צְלִילֵי שִׁירִים
סְטֵרִיאופוֹנִיִּים אֶפְרִים.

3 Music

The eyelid muscles slacken
from light and traffic.

So weary grow the hands
on steering wheels.

Cold roads dream on. In the fast roundabouts
fascinating sound the serpentine
stereophonic headphones.

הסוף

סוף סוף מתר לא למהר.
באמצע הבקר
יונק הדבש מציע בהסוס צפצוף לא-פתור.
צרצר רחוק לא מתעקש להמשיך לצרח אהבה.
אורות וצללים מלקקים צלחת גדולה גדולה
ומשאירים את הרב
לא גמור.

עלה יבש בגנה מרשרש רגע,
כנראה נרמס ברגלי צפור נודדת, יפהפיה,
שקראה את הכתוב בו בנקוד חלקי.

הסוף יבא,
הוא לא יבקש רשות מאיש.

The End

At last one doesn't have to hurry.

In mid-morning

the honeysucker hesitantly offers an unresolved chirping,

a distant cricket does not insist on his love-shriek,

lights and shadows lick at the large large plate

and leave most of it

unfinished.

A dry leaf in the garden rustles for a moment,

apparently crushed under the leg of a beautiful bird

who reads in it an encoded text.

The end will come.

It will ask permission of no one.

כְּמוֹ שְׁמוֹתָרִים

כְּמוֹ שְׁמוֹתָרִים עַל סִיגְרִיּוֹת
וּמִתְחִילִים לְהַרִיחַ אֶת הָאוֹר וְאֶת הַמַּיִם,
כְּמוֹ שְׁמִפְסִיקִים לְאָכַל מִמֶּתְקִים
וּמִתְחִילִים לְטַעַם אֶת מְתִיקוֹת הַגָּזֶר וְהַעֲגֻבָּנָה
נִזְכָּר, נִדְעַ לְהַבְדִּיל.

הִנֵּה סְפוּרֵי אָמִי לְפָנַי הַשָּׁנָה:
כְּשֶׁהִגִּיעוּ שְׁמוֹעוֹת עַל פּוֹגְרוֹם
בְּשִׁלָּה אִם סְבָתִי בְּסִיר גָּדוֹל
מֶרֶק כְּרוֹב שְׁקוֹרָאִים לוֹ שְׂצִי.
הַגָּדֵר הִיְתָה צְבוּעָה בְּלָבָן.
בְּחֶצֶר עֲמַד עֵץ דְּבִדְבָן.
הַקּוֹזְקִים יָשְׁבוּ לְשִׁלְחָן
וְאָכְלוּ. לוּלֵי לוּלֵי
תִישְׁנִי. אַחֲר־כֵּן
הוֹצִיא אֶחָד מֵהֶם אֶקְדָּח
וְיָרָה בְּכָל הַגְּבָרִים.
חָבַל לְבִנְיָז פְּדוּרִים
עַל הַנָּשִׁים, אָמַר.
אָבִי לֹא אָהֵב לְסַפֵּר סְפוּרִים
עַל חַיִּי, עַל יְלָדוֹתַי, עַל פְּחָדָיו.
הוּא עֵטָף אֶת מַחְבְּרוֹתַי בְּנֵיר חוּם, נֶאֱנַח בְּשִׁנְתוֹ,
שֶׁר לִי שִׁירִים שֶׁל בְּדָחַן חֲתָנוֹת כְּשֶׁבְכִיתִי,
לְטֹף אֶת כַּפּוֹת יָדַי וְאֶת שַׁעְרוֹתַי,
וְאָכַל דָּג מְלוּחַ וּבָצֵל.

As One Gives Up

As one gives up cigarettes
and starts smelling the air and the water,
as one stops eating candies
and starts tasting the sweetness of the carrot and tomato,
we remember, we know how to tell the difference.

These are my mother's bedtime stories:
when rumors of pogroms reached them,
my great grandmother cooked up
a big pot of cabbage soup.
The fence was painted white.
A cherry tree stood in the yard.
The Cossacks sat at the table
and ate, sleep sweet darling
sleep, and later
one of them took out a gun
and shot all the men.
No reason to waste bullets
on the women, he said.
My father didn't like telling stories
about his life, his childhood, his fears.
He wrapped my school notebooks in brown paper, sighed
in his sleep, sang me silly songs when I cried,
stroked my hands and my hair
and ate marinated herring.

אוטופורטרט רוסי

אִשָּׁה חוֹמָה
כְּמוֹ דָלֶת עֵץ כְּבֵדָה, אִטוּמָה,
עוֹמֶדֶת לְבֵדָה.
אִשָּׁה חוֹמָה, קְמוּטָה כְּבָר,
עוֹמֶדֶת יִשְׂרָת זְוִיּוֹת וְתַמִּימָה,
חֲטוּבָה כְּמוֹ דָלֶת עֵץ עֲבָה
שֶׁל כְּנִסִּית פְּעֻמוֹנִים בְּמוֹסְקָה,
נְטוּשָׁה וּמְזַנְחָת בְּדֶרֶךְ כָּלֵל, וְרַק בְּחָג
פּוֹתְחוֹת אוֹתָהּ לְאֵט נָשִׁים חוֹמוֹת
אֶחָת אֶחָת בָּאוֹת בְּמִטְפָּחוֹת כְּדֵי לְבַכּוֹת
שָׁם יַחַד עִם הַפְּעֻמוֹנִים, לְרוֹחָה.

A Russian Auto-Portrait

A woman

brown as a heavy wooden door,
standing alone.

A woman in brown, already wrinkled,
standing all alone, straight-angled,
carved like the thick wooden door
of a cathedral in Moscow,
most often abandoned, only
on holidays they open her slowly, brown women
one by one come in headscarves to cry
there, together with the bells, abundantly.

חיק

הטיול הִיה מְלֵא אור וְשִׁיחֵי חרָצִיּוֹת
וְהָאֲדָמָה בְּפֶרֶדֶס הָאֲשֶׁכּוֹלִיּוֹת הַחֲרִישִׁי
הִיְתָה מִתְקַלְפֶת וּמִתְפַּרְקֶת וּנְמֻסָּה
בְּקִעְרַת כַּפּוֹת הַרְגָלִים הַיְחַפּוֹת
וְכָל הַיְרָקִים מִתְרַפְּקִים עַל הָעֵינַיִם
וְהָאוֹר נָדִיב וְרוֹטֵט בְּשֶׁמֶשׁ
זָב אֶהְבֶּה וְחָלֵב.
עֲשׂוּיִים מְזַהֵב הָיוּ
הַנְרָקִיסִים שֶׁקֵּטְפָנוּ עַל שֵׁפֶת הַיַּרְדֵּן.

זֶה הִיה פֶּאֶשֶׁר סָבִים וְסִבְתוֹת
הָיוּ רַק תְּמוּנוֹת בְּסִפְרֵים
וְהַדּוּדִים הָיוּ פְּלִיטִים.
כְּמוֹ לְרֵב הַיְלָדִים בְּעוֹלָם
גַּם לָנוּ הָיוּ אֵמָּא וְאָבָא
בֵּין אַרְבַּע לְשִׁבְעַ בְּעָרֵב, בְּשַׁעוֹת שֶׁל הַהוֹרִים
עַל הַדְּשָׁא, שֶׁם הַגְּדוֹלִים רוֹאִים סְרָטִים וּמְחַלִּיטִים
לְפָנָי שֶׁהֵם אוֹמְרִים לִיְלָה טוֹב עַל סֶף בֵּית הַיְלָדִים
וְגִיטָה הַמְּטַפֶּלֶת בְּקוֹלָה הַמְּחַדָּד
שָׁרָה עַל הַיַּעַר הַקְּרוֹב הַלְכָתִי לִי פְּרָחִים לְקַטֵּף
וְעַל הַקּוֹקֵיהַ בַּיַּעַר הַרְחוֹק וּנְמוּגָה
בְּאֶפְלָה מְרַחֶפֶת דְּמוֹת אֶלְמוּנִית עִם רוּבָה
שֶׁקּוֹרְאִים לָהּ שׁוֹמֶרֶת לִיְלָה, וְהִיא בָּאָה אִם בּוֹכִים.
רַק הַטִּיּוֹל הִיה מְלֵא אור וּפְרָחִים.

Embrace

The hike was an embrace of light and wild yellow weeds
and the earth in the whispering grapefruit orchard
folded and crumbled and melted
under the curved bowl of bare feet
and all the green nestled in our eyes
the air generous and trembling in the sun
flowed with milk and love.

This was back when grandfathers and grandmothers
were pictures in books
and uncles were all refugees.
Like most children in the world
we too had a mother and a father
from four to seven in the evening, in the parents' hours
on the grass, where the adults watched movies and made decisions
before saying good-night at the threshold of the children's house
and Gita the caretaker with her sharpened voice
sang of a cuckoo bird in the far and fading forest
floating by in the darkness was an anonymous figure with a gun,
the night watchman. He came if we cried.
Only the hike was an embrace of light and flowers.

כְּשֶׁהֵייתִי בְּתִיכּוֹן

כְּשֶׁהֵייתִי בְּתִיכּוֹן נִשְׁבַּעְתִּי:
אֶתְחַתֵּן וְלֹא אֶרְאֶה לְעוֹלָם
אֶת פְּנֵיךָ הַמְקַמְּטִים
שֶׁתְּמִיד מְקַנְאִים בְּאִמְהוּת אַחֲרוֹת.
הוֹי, כַּמָּה שְׁבוּעוֹת רַעֲנָנוֹת,
חֲכִלְיִלוֹת הָיוּ לִי בְּתִיכּוֹן!

בְּבִקֹּר נִשְׁבַּעְתִּי שְׁאֶהְרֵג אוֹתְךָ,
קִרְעֵתִי אֶת הַצְּפִית הַרְקוּמָה
צִיִּצִים כְּחִלִּים מְרֵב זַעַם
עַל מְזֻמַּת הַמְרָמָה שְׁלֹךְ
שֶׁמְנַעַה מִמֶּנִּי לְצֵאת לְמִסַּע עִם חַם.
בְּצַהְרִים גִּלְחֵתִי אֶת שְׁעַר רֵאשִׁי
וְנִשְׁבַּעְתִּי שְׁאֲמוּת מְחַר.
בְּעֶרֶב מְצֵאתִי שְׁהוֹסַפְתָּ בְּכֶתֶב-יָדְךָ
הַמְרָשֶׁל, הַמְכַעֵר, הַמְפַלְצֵתִי
כַּמָּה מְלִים לְמַכְתֵּב-הָאֶהְבָּה
שֶׁשְׁלַחְתִּי לְגִבּוֹר נְשׁוּי,
וַיְמָה לְדַעְתְּךָ הַרְגֵּשְׁתִּי?

בְּאִמַּת כֶּכֶר אֵינֶנִּי זוֹכֶרֶת בְּדִיוֹק.
אֲנִי זְקֵנָה וּפְנֵי הַמְקַמְּטִים,
שֶׁתְּמִיד מְקַנְאִים בְּאִמְהוּת אַחֲרוֹת,
אֵינָם נְחוּצִים לְאִישׁ מְלַבְדֵּךְ.

When I Was in High School

When I was in high school I swore
I would marry and never again see
your wrinkled face
which always envied the other mothers.
Oh, how many red-faced vows I made!

In the morning I swore I would kill you,
ripping into shreds the pillowcase
embroidered with blue buds, enraged
by your fraudulent plot to stop me from going
on the camping trip just because I had a fever.
At noon I shaved my head
and swore I'd die tomorrow.
And what I felt in the evening
when I found out
you had added a few words
in your sloppy, monstrous scrawl
to the love-letter I had sent to a married man

I really can't remember.
I'm too old now and my wrinkled face
which always envies the other mothers
is needed by no one but you.

שִׁיר אֶהְבֶּה יָם תִּיכּוֹנִי

אֲנִישָׂא לְךָ, גִּבֹר חֲכָם
בְּעַל תְּרִיסֵר שְׂדֵימִ
וְעִיז אַחַת טוֹבָה.
אֲנִישָׂא לְךָ, שְׂקוּלֶךָ
בְּטַעַם הַתְּמָר תְּמִיד
וּכְפוֹתֶיךָ פְּרוֹשׁוֹת לְקַלֵּט
אֶת אֶגְזוּי רֵאשִׁי בְּמַעוֹפָם.

בְּמַקְרָה נִפְגַּשְׁנוּ מִתַּחַת לַחֲפָה
לְפָנַי שְׁלֹשִׁים שָׁנָה. הַצְּטַלְמָנוּ
וּמִיָּד הִתְיַשְׁבְּנוּ לְכַתֵּשׁ תַּבְּלִינִים צְהָבִים וְאַדְמִים,
לְנַקֵּר זֶה לְזוֹ אֶת הַפְּרַבְּלָת.

עֲכָשׂוּ פְּשִׁלְבֵי רַךְ וְרִיחָנִי
וּבְלַחֵי מִתְחַמְּמוֹת שְׂקִישׁוֹקוֹת
אוּמָרַת אֲנִי בְּלִבִּי שְׂאֲנִישָׂא לְךָ
לְמֵרוֹת שְׁלֵא בְּקִשְׁתָּ אֶת יָדֵי פִּיאוֹת,
וּמִתְחִילָה לְרַקֵּד.

A Mediterranean Love Song

I'll marry you, clever man
of twelve breasts
and one good eye.

I'll marry you, your voice
tasting of dates
and your palms spread to catch
my head's hard-shelled nuts as they fall.

By chance we met under the bridal canopy
thirty years ago. They took pictures of us
and we sat down at once to grind up
yellow and red spices,
to peck at each other's coxcomb.

Now that my heart is soft and fragrant
and doughnuts swell up in my cheeks
I say in my heart, I'll marry you
though you never properly asked for my hand.

אַבְקֵשׁ אֶת יָדְךָ

אַבְקֵשׁ אֶת יָדְךָ
גָּבֵר תְּמוּדוֹת
שָׁפֵל אֵיבָרְיוֹ
יִצְוֵקִי צוּף.
תִּרְצֶה לִהְיוֹת לִי לְאִישׁ?
עֲשֶׂרָה יָמִים
אַחֲכָה בְּנֵמוֹס לְתִשׁוּבָתְךָ
עֲשֶׂרָה יָמִים
לֹא אֶכֶל וְלֹא אֶשְׁתֶּה
עֲשֶׂרָה יָמִים
אַרְבַּע בְּחִזְרֵי הַמְדַרְגּוֹת
אִם גַּם יִפְוֵנִי הַשְּׂכָנִים
בְּצִנּוֹר גּוּמִי.
אוֹ אִזְ אֲנֹסָה אֶת מְזֻלִי
אֶצֶּל גָּבֵר אַחֵר
שְׂאֵיבָרְיוֹ נְסוּכֵי מְשִׁי.
תִּרְצֶה לִהְיוֹת לִי לְאִישׁ?

I'll Ask for Your Hand

I'll ask for your hand
lovely man
whose limbs
are sweet as honey.
Will you be my man?
Ten days
I'll wait, well-mannered, for your answer.
Ten days
I won't eat or drink.
Ten days
I'll lie around the stairwell
even if the neighbors beat me
with a rubber hose.
And then I'll try my luck
with another lovely man
he whose limbs
are woven from silk.
Will you be my man?

הַגָּבֵר הָרֶךְ

הַגָּבֵר הָרֶךְ פָּנָה אֵלַי בְּהַחֲלִישׁ עָלַיְנִי הָאוֹר
כַּפּוֹת יָדָיו נוֹטְפוֹת מִיָּם מִבְּקָשִׁים
פִּי סָתוּם בְּאָבֶן גְּדוֹלָה.

כָּרַכְתִּי אֶת הָאֲלֻנֹּת הַשְּׁעִירָה
עַל אֲצַבְעוֹתָיו הָרַפּוּיֹת
בֵּין אֶשְׁתִּי יָדַי הַמְחַמָּמוֹת
וְהוּא הִזָּה קָרֵב וְקָרֵב.

The Tender Man

The tender man turned to me when the light dimmed on us
the palms of his demanding hands dripped water
his mouth was sealed with a stone.

I wrapped the downy towel
around his loose fingers
between my warm hands
and he was close and closer.

אַחֲרֵי שָׁנָה

הַתְּזַכֵּר אֶת הַרְהֵט הַטְּהוֹר?
הִיָּה שָׁם רֵעַד
תָּמִים כְּמוֹ גֵב שֶׁל חֲמוֹר
שְׁמֵרִיחַ מִיָּם.
אַתָּה מְסַגֵּל לְזִכְרִי?
בְּלִי תְנוּעַת שְׁפָתַיִם שְׁתִּיבוּ
מִהַמְבוּעַ הַלֵּא-נֶעְצָר.
וְהַרְהֵט כְּבֵר כְּלוֹ רֵעַד מְאֹד
וְלֹא מְקוֹר שֶׁל הַמְדַבֵּר
גַּם לֹא מְשׁוּם חֲשׁבוֹן אַחֵר.
שׁוֹר לֹא גָעָה. חֲמוֹר לֹא נָעַר.
הַמּוֹן רִקְפוֹת הֶמְמוֹ אֶת הַהֵר.
אִם אַתָּה לֹא מִתְנַגֵּד,
הִיִּיתִי רוֹצָה שְׁתִּזְכֹּר.

A Year Later

Will you remember the pure trough?
There was a trembling there
innocent as a donkey
smelling water.
Without moving our lips we drank
from the unceasing spring.
And the trough trembled
not from the cold of the desert
or from something bestowed.
No donkey brayed. No bull lowed.
An ocean of poppies possessed the high hill.
If you have no objection
I'd like you to stop
and remember.

אֲמַרְתִּי

אֲמַרְתִּי: גִבֹּר לֹא-טוֹב הוּא,
בֶּן-אָדָם עָבָה וְסָתוּם,
רֵאשׁוּ פְדוּר אֶבֶן
פּוֹגַע כְּמוֹ בְּלִי־סִטְרָאָה.

וּבִלְיָלָה קִרְבֹּתִי אֵלָיו
לְגִפְרֵךְ אֵת גּוֹפּוֹ הַבּוֹדֵד
כְּמוֹ סֵלַע בְּנֹלֶת בְּקִיץ.

I Said

I said: he's a no-good man,
a thick and impervious person,
his head is a boulder,
his head is a catapult stone.

And at night I drew nearer to him
to caress his body
lonely as basalt stone
in the sweltering summer.

תּוֹכִיחַ

תּוֹכִיחַ. תִּגְאָל אוֹתִי מֵאֵי-הַיַּדִּיעָה שֶׁל הָאָמֶת,
יָפָה אוֹ לֹא-יָפָה. תִּרְאֶה לִי שְׂאֵה־בִתְךָ תִּקְפָּה

כְּמוֹ הַשְּׂטֵחַ הַשְּׂוֶה שֶׁל שְׁנֵי מְשֻׁלָּשִׁים שׁוֹנִים בְּצוּרָתָם
כְּמוֹ תְּשׁוּבָה שֶׁל מַעֲבָדָה מִבְּדִיקוֹת דָּם.

תּוֹכִיחַ לִי אֵת זֶה הַיּוֹם עוֹד פַּעַם
וְגַם בְּעָרֵב. וּמָחָר.
וּכְמָה פְּעָמִים בְּלֵילָה, אִם אֶפְשָׁר.

הוֹי, אֵל תֹּאמֶר שֶׁהָאָמֶת הַבְּלִתִּי-אֶפְשָׁרִית הַזֹּאת
הִיא נִס, כְּמוֹ הַמָּוֶה, שְׁעָם הַתְּגָלוֹתוֹ
מִיַּד נִמְס.

Prove It

Prove it. Redeem me from the ignorance of truth,
beautiful or not. Show me that your love is hot

and exact like the equal space of geometric shapes
like the unfailing iron stairs of a fire escape.

Prove it to me today again
and in the evening, and tomorrow.
And several times at night, please, if you can.

Oh, do not tell me that this truth is vain,
a miracle—like manna which, once tasted,
melts away.

בְּגֵנוֹ שֶׁל הַלֵּץ

טִילְתִּי בְּגֵן עִם בְּנֵי הַקָּטָן
יָדוֹ הָאֲחֻת בְּיָדִי, הַשְּׂנִיָּה בְּיַד הַגָּבֹן.
תִּלְתְּלִים לְבָנִים לַגָּבֹן, אִפּוֹ תִפּוּחַ מְתוֹק,
שָׂרֵק הַגָּבֹן מִנְּגִינָה, הַיֵּלֶד פֶּרֶץ בְּצַחֲוֹק.
מִבְּקֵשׁ גַּם הוּא לְלַמֵּד לְשָׂרֵק.
קָרַץ הַגָּבֹן כְּשׂוֹאֵל אוֹתִי: כֵּן?
הַנְּעֻמִּי רֵאשִׁי בְּחִיּוֹךְ לְאוֹת הֵן.
נָטַל הַגָּבֹן מִשׁוֹר וְכֶרֶת
בְּשָׂרִיקָה אֶת יָדוֹ שֶׁל בְּנֵי הָאֲחֻת.
בְּזִמְזוּם הַחֲזֹק אֵין שׁוֹמְעִים אֲנַחָה.
הַלֵּל הַגָּבֹן אֶת גְּבוּרָתוֹ הַצְּעִירָה
וְיָדֵי עוֹד בְּכַף יָדוֹ הַקָּרָה.

In the Clown's Garden

I wandered in the garden with my little boy,
his one hand in mine, his other in the clown's.
The clown had white curls, his nose was red,
he whistled a tune and pressed my boy's hand.
Suddenly my son started laughing, on cue—
he wants to learn to whistle too.
The clown winks at me, I nod my head yes.
He takes out a saw from his oversized vest
whistling all the while and cuts off my boy's hand.
Through the humming I couldn't hear how it began.
The clown praises his courage and charm
and I keep holding to my son's cold arm.

שְׁנֵי שִׁירִים עַל יַעֲקֹב

1

אָבֵל כָּל הַרוּחֹת וְהָאָרוּחֹת הָיוּ לְבִסּוֹף
מְסוּבֹבוֹת אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל יַעֲקֹב
אֶל אוֹתוֹ הַבוּר שֶׁהָיָה מְתַעַרְבֵּל בְּדַמָּה
בְּטַבוֹר עוֹלָם הַמּוֹיִם
שֶׁנַּעֲשֶׂה מְכַתֵּשׁ גָּדוֹל בְּגוֹפּוֹ.

2

וַיַּעֲקֹב הָיָה לְבוֹשׁ עַל בְּשָׂרוֹ תָמִיד
אֶת הַכְּתָנֹת הַטְּבוּלָה בְּרִיחַ שֶׁל יוֹסֵף
מִתַּחַת לְחַלְפוֹתָיו.

גַּם בְּאָרוּחַת הַבֶּקָר
וְגַם בְּעָרֵב, בְּמִשְׁתָּה,
הוּא רוֹאֶה דָם עַל הַשְּׂטִיחַ
דָּם בְּגָבִיעַ
וּבְצִלְחַת שְׂמֻמָּנָה הוּא אוֹכֵל.

Two Songs on Jacob

1

But in the end every meeting and every meal would
turn Jacob's mind back
to that same pit which was a silence
in the center of a stunned world
carving a vast crater
in his body.

2

And Jacob always wore under his clothes,
on his skin, Joseph's many-colored robe dipped
in Joseph's scent.

At breakfast
and in the evening, at every feast,
he saw blood on the carpet
blood in the goblet
and blood on the plate
he was eating from.

אַל הַפְּרֵהְסִיָּה

אַל הַפְּרֵהְסִיָּה הַעֲסֻקָנִית אֲנִי נִמְלָטָת
מִהַשְׁבָּכָה הַסְּבוּכָה שֶׁל אֱהוֹבִי.
לְמַרְגְּלוֹת פִּירְמִידוֹת שֶׁל נִיר מְדַפֵּס
אֲרוֹץ לְלֹא מַעְצוֹר, כְּמוֹ הַמְטֹרֶפֶת שֶׁל הַכֶּפֶר
אוֹכֵל לְצָרַח, לְמַרֵּט אֶת שַׁעְרוֹתַי,
לְשַׁרֵּט אֶת לְחַיֵּי וּלְקַלֵּל בְּקוֹלֵי קוֹלוֹת.

Into the Meddlesome Crowd

Into the meddlesome crowd I flee
from my beloved's smiling web.
At the foot of printed paper pyramids
I run without restraint, like the village madwoman
I can scream, tear out my hair, scratch my cheeks
and curse at the top of my lungs.

תל-אביב

כן, בעדינות אמתית, כרך אנונימי,
אנסת אותי.

אבן גדולה ראית, רחרחת, ולא התרשמת.
כן, ערב-ערב היים החזיק בנמוס דון ז'ואני
דלת זכוכית מסתובבת,
לא נסגרת אף פעם, של כניסה אל
חוף יפהפה, מתמלא אנשים ואויר כמו בירה
בכוס ענקית נספגת בדם הטילת,
חוף מצלצל באזנים מתא טלפון צבורי, כאלו
נער נואש מזהיר אהבה בעקשות מחספסת,
חוף שהפך לאולם רקודים, נלחצים זה אל זה
מבטים מכל המינים –

לא! כלבלבת קפצה מחלון מכונית שעצרה ברמזור
זנבה מכשפש בתשוקה להכיר את הפלב שלי.
איך ומתי הפשטת אותי מאבלי,
כרך של רוח פושרת, פרוצה?

Tel-Aviv

Yes, with real delicacy, anonymous city,
you raped me.

You saw a large stone, sniffed it, were unimpressed.
Yes, every evening the sea held up, with Don Juan gallantry,
a revolving glass door,
never closing, opening
to a beautiful beach filling with people and the air like beer
in a large glass absorbed into the promenade's blood,
a beach ringing in our ears, calling from a public phone booth, like
a desperate teenager declaring his love with rough
stubbornness, a beach become a dance hall, pressing together
all kinds of glances—

No! A small dog just jumped from a car
stopped at the traffic light, wagging her tail with desire.
How and when did you strip me of my grief—
Rapist city of balmy winds, whore?

המקום הכואב

תנסה לחשוב על פרה שיוצאת מהרפת למרעה
אל האור המדגדג בערף והשמש שנלעסת וננזלת
יחד עם חוטי הריר של הזמן להיותם נטענים בעטינים
שרויים בנים ולא נים שממנו מתעבה תשוקה מעיקה
והולכת להעניק, להמצץ בפני כל חפץ –

תחשוב על ההלם שהפרה מקבלת
מהגדר המחשמלת.

או תחשוב על עצמך שאתה מתעורר מחלום
והולך והולך בחשך וחוזר למטה לא שלך
פי הדרך אליה בחשך יותר קצרה
ואתה מוצא בה מישהי אחרת
שמזמן רצית בה לשכב
והיא מתעוררת קצת ותופסת לך את הראש
בשתי הידים ומטיחה בלח בקיר.

מה יש פה להסביר. או שאתה מכיר את המקום הכואב
או שאתה לא מכיר.

זה ארע באביב, ובכפר, כשהייתי בת שבע בערך.
היה ערב פסח והיתה מדינה בקרוב והייתי אני
מניחה ארבע צלחות ובדייק עוטרת
כך שכל הטוב והיפה שבאפשר מוכן על השלחן.
יכלתי להרגיש על ערפי את הסרטים
נפלטים מראשי כמו בועות סבון ורדות.

The Painful Place

Try to think about a cow leaving the barn for pasture,
plodding into the light that tickles its back as it chews
on the sun, chews it up with the saliva strings of time until they fill
its udders, drowsing there in the half-slumber where burdensome
desire grows, to be sucked on by whoever wants—

Think of the shock the cow gets
from the electric fence.

Or think of yourself when you wake from a dream and you walk
and walk in the dark and return to a bed not your own
because the way to it in the darkness is shorter
and you find in it someone else,
someone you've wanted for so long to hold
and she wakes a little and grabs your head
in her two hands and slams it into the wall.

There's nothing here to explain.
Either you know the painful place
or you don't.

It was spring in the village, I was almost seven.
It was Passover eve and there would soon be a State.
I set four plates on the table.
I could feel on the nape of my neck the ribbons
from my hair escaping like pink bubbles.

הזוגיות עוד יבבו את הסיסמה המגדלת של העתון המעונך,
יונקות נקיון מתוך דמון הנאמן של נשים
שמדי שנה בעונה זו דעתן נטרפת עליהן מתאנה למלאכת הזכור.
תאבתי את המסתורין של המלים המסבכות להפליא
שקיו דוהרות יום-יום על העתון כמו שלישיית סוסים שחורים זעירים,
רתומים למרכבה דוהרת אל ארץ הנכון –
דיו, שיון, סוציאליזם! דיו, אהנת עמים שלי!

כי זה הדבר שאחי הגדול הבטיח בסוד:
ותהיה לנו מדינה משלנו ונעשה מכל הארץ קבוץ.
(את כל הסודות שספר לי גנזתי עמוק
בסרטים הורדים, בפטמות השטוחות).
ולשם הוכחה ציר לי בקת המקלע
על עפר הדרך שבה הפרות יוצאות למרעה
ים תיכון, ים החולה, ים פנרת, ים המלח,
משחלים על שרוך הירדן. על צנארי
ענד לי אחי הגדול את הארץ שלנו שלנו כל-כך
וירח הוסיף מלמעלה, שכל יום בשבע
נוכל להגיד לו שלום גם אם נהיה רחוקים.
את העגלה הגדולה בשמים עצר
ונתן בידי מושכות למאה פונוי הרוחות.

ואבי על הכסא-גח בפנת החדר
לא רוצה לדבר או לענות או לעשות את הסדר.
מתחת לחלצה הלא-מכפתרת כף ידו
סותמת בכח את הפה למקום הכואב
מכניסה אותו בחזרה לבטן.

The windows still wept the dotted code words
from the crunched up newspaper, suckling cleanliness
from the loyal blood of women who yearly in this season
become half-crazed with lust for the work of purification.
I craved the mystery of those marvelously complicated words
that galloped daily across the paper like a trio of tiny black horses,
harnessed to a chariot rushing toward the country of right—
faster and faster, Equality, Socialism, faster my Love-Between-Nations!

For that was what my brother had promised me in secret:
we'll have our own state and we'll make the whole land a kibbutz.
(All the secrets he had told me I stored deep within,
tied up in pink ribbons, beneath flat nipples.)
And, to prove it, with his rifle-butt he drew
in the dirt path the cows used to go to pasture
the Mediterranean Sea, the Huleh Sea, the Galilee Sea, the Dead Sea,
threaded together on the Jordan River. Around my neck
my big brother gave me our own country to wear,
and he added in the moon above, so that every day at seven
we could greet each other, even if we were far apart.
He handed me Orion's belt and the reins to his dogs
pulling in a hundred different directions.

And my father in the easy chair in the corner of the room
doesn't want to talk or answer or sit down for the Passover meal.
Under his unbuttoned shirt his palm
is forcefully sealing the mouth of the hurting place
pushing it back into his belly.

תגיד לי לאבא שיבוא לשלחן

תגיד לי לאבא שיבוא לשלחן

תדברי אמו תבדחי אותו

כמו שהוא עושה כשאת עצובה:

כלה'ניו כלה'ניו

מה את בוכה וממרחת?

עוד מעט יבוא החתן

יביא לך קצת חזרת.

איך

מצחיקים

אבא

עצוב?

שירי חתונה בידיש שלו

לא מכירה.

מה אצלו במקום הכואב?

לשון אסורה.

לא מסכימה להצחיק.

יוצאת מן הבית ללדה עקשנית

והולכת כמו פרה מלאה שמש שחורה

ליד תחנת האוטובוס שושנה של השכנים

אוכלת פרוסה עם חמאה מלוחה

מאמריקה שמבריקה לה על השפתים

עם העגילים מזנהב.

ששש... שושנה פליטה מאירופה.

Tell your father to come to the table
Tell your father to come to the table

Talk to him, cheer him up
like he cheers you up when you're sad:
*My little princess, sweet girl of mine,
why oh why do you cry and cry?
One day your prince will come
and he will bring you a pumpkin pie.*

How can I make
a sad
father
laugh?
I don't know
his Yiddish wedding songs
What inhabits his hurting place?
A language from long ago.

I refuse to cheer him up.
A stubborn girl leaves the house

and like a cow full of black sun
walks by the bus-stop where Shoshana the neighbor
is eating a slice of bread with salted butter
from America it has made her lips bright
she has golden earrings.
Shhh...Shoshana is a refugee from Europe.

שָׁם לִילְדוֹת עֲגִילִים שֶׁל גְּדוּלִים וּמְלָבוּשִׁים
שֶׁל נָשִׁים. לְשׁוֹשְׁנָה שְׂמֵלָה מִמְּשִׁי. תְּמִשְׁשִׁי,
קָחִי וְתִמְשְׁשִׁי. מְשִׁי מֵאֲמְרֵי קָה. מַה אֲתָךְ! אֵל תִּמְשָׁכִי!
מִשְׁהוּ בִקּוֹל שְׁלָה הַמִּתְחַנֵּן כְּמוֹ בַחֲמָאָה שְׁלָה שְׂמִבְרֵיקָה
מִשְׁהוּ בִיְדִידוֹת שֶׁל הָעֵינַיִם הֵלֵא-נְקִיּוֹת מִמְּזֻמָּה, מִמְּמַכֵּר
זֶהִיר, מִשְׁהוּ בְּתַחֲנַת הָאוֹטוֹבוֹס הַשׁוֹמְמָה מֵאֲחִי וְכֵלָה מִרְמָה
מִשְׁךְ לָה אֵת הַשְׂמֵלָה בְּכַח מִיָּתֵר, אַף עַל פִּי שֶׁהִיא פְּלִיטָה.
נִשְׁמַע קוֹל שֶׁל קָרִיעָה.

בְּבֵית הָיוּ אֲנָשִׁים לְבוּשִׁים בְּמַדִּים שֶׁהָיוּ וְהִלְכוּ.
גַּם שְׂמֵשׁ כָּבֵר לֹא הִיָּתָה.
הָעֵינַיִם שֶׁל אִמָּא יוֹתֵר מְדֵי אֲדָמוֹת.
אִי אֶפְשָׁר לְהִבִּיט בְּהֵן אוֹ לְשָׂאֵל מַה קָרָה.
אָבִי עַל הַסִּפָּה הִירָקָה עִם הַרְגָלִים
מִקְפָּלוֹת עַל הַבָּטָן וְעִם הַפְּנִיִם אֶל הַקִּיר.

אִמָּא לֹא מִבְקָשֶׁת שְׂאֲצַחֵיק אוֹתוֹ.
הַשְּׁלַחַן עוֹד עָרוּךְ לְאֲרָבֶעָה.
אָבֹא בֹא לְשִׁלְחָן
בֹּא לְשִׁלְחָן
לְשִׁלְחָן
תִּצְחַק אָבֹא תִצְחַק
תַּעֲשֶׂה סֹדֵר פֶּסַח לְמִשְׁפָּחָה שְׁלִיךְ.

הַגֵּב שֶׁל אָבֹא נוֹרָא לְמַגַּע וְגַם
הַלְחִי שְׁלוֹ דְּבִיקָה.
אוֹלֵי הוּא צָרִיךְ נְשִׁיקָה, אֲנִי חוֹשֶׁבֶת,
אֲנִי לֹא טוֹבָה בְּזֶה אָבֵל אֲנִי מְנַסָּה.

There the little girls have big earrings and wear
women's clothes. Shoshana has a silk dress. Touch
it, take it and touch it. American silk. What's
the matter with you! Don't pull it!
Something in her begging voice like in her bright butter
something in the friendship in her eyes clouded with conspiracy, a cautious
transaction, something in the bus-stop empty of my brother and full of
deceit pulled her silk dress with extra force, even though she is a refugee.
I heard the sound of something tearing.

At home people dressed in uniform had come and gone.
The sun too had come and gone.
My mother's eyes are too red.
It is impossible to look in them or ask what has happened.
My father is on the green couch with his legs
folded up toward his belly and his face to the wall.

Mother doesn't ask me to cheer him up anymore.
The table is still set for four.
Father, come to the table
come to the table
to the table
laugh, Father, laugh -
lead the Passover feast for your family.

Father's back is terrible to touch and also
his cheeks are sticky.
I think, maybe he needs a kiss.

וְאִז הַרְגָלִים שְׁלוֹ עִם הַנְּעָלִים
בוֹעֵטוֹת בִּי בְּכַטָּן. לֹא בְּכֹנֶנֶה?
מִתּוֹךְ שְׁנָה? עֲכָשׁוּ הוּא קָם.
אִם יִפְקַח אֶת עֵינָיו יִזַּל מִהֶן דָּם.

אֲנִי לֹא טוֹבָה בְּלִהְצַחֵיק אוֹ לְשִׁיר.
הַכָּאֵב עִם הַזְּמַן צָרִיךְ לְהַחְוִיר.
מוֹטָב שְׁתַּחֲשֵׁב עַל פְּרָה אוֹ עַל קִיר.

I try, though I'm no good at this.
And then his legs with their shoes
slam into my belly. Unintentionally?
In his sleep? Now he rises.
If he opens his eyes, blood will flow out of them.

I'm no good at singing or making people laugh.
Surely in time this pain too will lapse.
Think now only of cows, and the sun on their backs.

לילה, בקר
(2000)

Night, Morning
(2000)

מִתְנַה

נִדְלַקְתָּ מִיַּפְיוֹ שֶׁל עֲלֵה גֶפֶן יֵרֶק מִכָּה אֲרָגְמוֹ
רְצִיתִי לְהִבְיֵא לְךָ אוֹתוֹ בְּמִתְנָה
כִּהְיִיתָ לְאֶפְשָׁרוֹת שֶׁל יָפִי
גַם בְּמַחְלָה.

וְשִׂאתִי מִדוּעַ נִבְצָר מְטֻבֵּעַ הָאָדָם
לְהִיּוֹת מְפָאָר כְּעֵלֵה הַגֶּפֶן
כְּאִשֶּׁר הוּא מְזַדְקֵן
אוֹ חוֹלָה.

עֲלֵה הַגֶּפֶן שָׂתֵק, לֹא מְגֵלָה,
מִכֶּסֶה אֶת מִבְטוֹ הַנֶּעֱלָב שֶׁל הַגּוֹסֶס.

Gift

Entranced by the beauty of the green vine leaf
shot-through with purple, I wanted
to bring it to you as a gift, proof
of the possibility of beauty
even in illness.

And I asked, why it is impossible for human nature
to be as magnificent as the vine leaf
when it ages
or fails.

The vine leaf was silent, revealing nothing,
covering the offended gaze of the dying man.

שִׁיר אָבִיב

זֶה הָאָבִיב שְׁלָנוּ
מִחֲלִיף רוּחוֹת חֲמִסִּין בְּמִלְקוֹשׁ צַעֲקָנִי
וְשִׁמְשׁ כְּמִכְסֵה שֶׁל פְּחִית שְׁמוֹרִים
מִתְנַוְצָצֵת שְׁטוּחָה,
מִזִּלְהָ זַעֵה וּפְצִיעֵי בְּגָרוֹת.

זֶה הָאָבִיב שְׁלָנוּ
מִשְׁאִיר עֲרָמוֹת שֶׁל מְלִבוּשִׁים עַל הָרִצְפָּה
נוֹשֵׁף עֲנָנֵי אָבָק וְצַפְרֵי גוֹד
חוֹטֵף נְגִיסָה מֵהַבְּשָׂר הַחַי
טוֹרֵק אֶת הַדֶּלֶת וְנִעְלָם.

A Spring Poem

This spring of ours
vacillates between dry winds
and clamorous rains
its sun a flat and shiny tin plate
dripping sweat and adolescent pimples.

This spring of ours
leaves huge piles of clothes on the floor
breathes out dust clouds and migrating birds
takes a bite out of our flesh
then slams the door and disappears.

בואו, ילדים

בואו, ילדים שותקים,
ונדבר בגנותם של המתים:

עריצים הם

עריקים הם

שודדים הם

בודדים הם

מוזרים הם

אכזרים הם.

בואו נטהר את המתים
ונניח להם להתפורר.

Come, Children

Come, silent children,
let's speak evil of the dead:

They are tyrants
They are traitors
They are burglars
They are cruel
They are lonely
They are strangers.

Let's purify the dead
then let them crumble.

הנה הגיע הבקר.
השמים נדהמים
מהשמש, מאורו
כמוהו לא ראו
גדול הוא יותר
מהים הגדול.

הנה בא אור השמש.
כמוהו לא ראינו.
רחים מגשם על סלעים
ומבן-עשירים
שאת ירושתו נתן בסתר.

הנה האור של הבקר.
מתבק הוא בגלמתו את הראוי
ואת הלא-ראוי לעינינו
בלילה.

*

Here is morning, it has arrived.

The sky is stunned

by the sun.

It is vaster than

the vastest ocean.

And here comes the sunlight.

We've never seen anything like it.

More generous than rain on boulders,

more generous than the rich merchant's son

who gives away his entire inheritance in secret.

Here is the light of morning.

In its cloak it embraces what we've seen

and what we haven't seen

in the night.

יְקִיצָה

כְּשֶׁהִקִּיצוּתִי אַחֲרֵי הַקִּץ
הַסֵּלְעִים הָיוּ אָבָק אָפֶר-לֶבֶן שֶׁל מֶלֶח,
וְכִלְבֵי מֶלֶח פָּצְחוּ עֲצָמוֹת שֶׁל יוֹנִים.
אֲזֵר אֶרְאִיתִי גּוֹזֵל שֶׁל צָפוֹר אַחַת נִכְחָדָה
נִחְבֵּט בְּאֹוִיר
כְּנִפְיוֹ מְרֻטָּוֹת פְּלֵהָבוֹת בְּרוּחַ
פּוֹרְשׁוֹת מְנִיפֹת צְבָעִים
רִגְלָיו הַדְּקוֹת נִתְקָוֹת לְרֵאשׁוֹנָה מֵעַל יַם-הַמֶּלֶח.

Waking

When I woke after the destruction
the boulders were the gray-white dust of salt,
and salt-dogs cracked open the bones of doves.
Then I saw one hidden chick
thrown into the air
its wings trembling like wind-blown flames
unfurling a colorful fan
its skinny legs lifting for the first time
above the Dead Sea.

אם תַעֲמֹד עַל הַהָר
וְתִשְׁאַל: לְמָה?
אם תּוֹשִׁיט אֶל הַהָרִים אֶת יָדְךָ
זְמַן אֲרֹךְ.
זְמַן אֲרֹךְ תִּחַפֶּה לְתִשׁוּבָה
בְּלִי לְזוּז.
רַק הַדְּמָעוֹת נִגְרוֹת.

אִז תָּבוֹא צְפוּר זְעִירָה
קְנֵה-קוֹשׁ לָהּ מְשׁוּט בְּשָׁמַיִם
וְתִשָּׁב בְּכַפְךָ.
קְנֵה-קוֹשׁ בְּכַפְךָ הִיא תִּנְיָח
וְתִטִּיל בָּהּ בִּיצָה.

עֲמֹד שָׁם עַל הָר בְּמַדְבָּר
עֲמֹד בַּחֲמָה וּבְקוֹר
זְמַן אֲרֹךְ מְאֹד.

אֵל תְּזוּז
עַד שְׂיִבְקַע בְּכַפְךָ
גּוֹזֵל רֶךְ, מִבְּקֶשׁ רַחֲמִים.

*

If you stand on a hill
and ask: Why?

If you stretch out your hand to the hills
for a long time,
for a long time you'll wait for an answer
without moving.
Only tears will well up.

Then a small bird will come
a straw reed its sky-oar.
It will place the straw reed
in the palm of your hand
and lay there an egg.

Stand on a hill in the desert
stand there in the heat and the cold
for a very long time.

Don't move
until a soft chick asking for compassion
hatches in your hand.

כְּמוֹ הַעֲלֵה הַזֶּה, הַגְּבוֹה
שֶׁשָּׁמַשׁ עוֹשֶׂה אוֹתוֹ שְׁקוֹף לְגַמְרֵי
כִּשְׁהִיא עוֹבְרַת אֶת כְּלוֹ
וְיוֹצֵאת מֵצַד הַצֵּל.
כְּמוֹ הַעֲלֵה הַזֶּה, הַמְטַרֵף מְרַב זֶהָר
שֶׁלֹא מִפְסִיק לְנִצְנֵץ בְּשָׁמַיִם
שֶׁאֵינְנוּ חֹדֵל.
גַּם בְּגַל הָעֵפֶר הָאֶפֶל הַזֶּה תִּזְכֹּר
שֶׁכְּמוֹ הַעֲלֵה הַזֶּה בְּאוֹר

*

Like this leaf, the one high up
which the sun has made entirely transparent
moving through it
and coming out on the side of shadow.
Like this leaf, wild with splendor
that never stops sparkling
in the endless sky,
also in dust and darkness,
remember: like this leaf in the light

נגד החשך

לפני השנה
כשהמחשבה להקבר חיים באדמה
לאור היר לאור היר
נעשית מוחשית יותר מפרווי החשך
על הפה ועל האף

גופי מגשש אז אל מקל השקד הרך
המאדים ומתחזק לפרח בכף ידי.
מקל שקד! מקל שקד!
שקוף ומתוק תרנגל הסכריה
קורא לי
לעוף אל הארץ החמה.

Against the Dark

Before sleep
when thoughts of being buried alive
by candlelight by candlelight
become more real than the crumbs of darkness
on my lips and nose

my body then gropes around for the soft almond rod
turning red and starting to blossom in my hand.
Almond rod! Almond rod!
The candy rooster, transparent and sweet,
calls then to me
to fly away to the land of the sun.

אַל הַגְבֹּר

הָרִי אֲנִי עֲלֶיךָ

תָּמִיד

כְּמוֹ פֶּרֶףֶר שְׁחוּר

מִקְעָקַע עַל הַשָּׂד הַשְּׂמָאֲלִי

שֶׁל נְעָרָה עֹרֶת.

מִתַּחַת לַחֲלָצָה שְׁלֶךְ

אֲנִי מְפַרְפֶּרֶת.

To My Man

For I am always
upon you
like a black butterfly
tattooed into the left breast
of the blind girl.
Under your shirt
I flutter.

סוּסָה

הִיְתָה לִי בְּבֶטֶן סוּסָה שְׁחוּרָה שְׁעוּרָה רוּיֵטט,
דוֹהֶרֶת בְּחֻכְמָה, דוֹאָה,
מִתְחַרָּה עִם הַכּוֹכָבִים בְּשָׁמַיִם.
לְמָה מְהַרְתִּי לְלִדֹת גַּפֶּל נֹרֵד?
בְּשָׁמַיִם, עִם הַכּוֹכָבִים,
הַחֻכְמָה פּוֹסַעַת לְמְקוֹמָה הַנָּכוֹן
רְחוּקָה
כְּמוֹ הָאוֹר.

A Mare

I had in my belly a black mare whose skin trembled
as she galloped with wisdom, soaring high,
competing with the stars.

Then why did I hurry to birth this pink fetus?

In the sky, with the stars,
wisdom strides to its rightful place
as far away
as the light.

החיוך הבוקע בקושי,
מְכוּץ וְהַמוּם-תּוֹדָה,
שֶׁל הַבֵּן שֶׁפִּתְאֹם הוּא אָב
וַיֵּשׁ לוֹ תִינוּק בְּיָדָיו.

צִלִּיל קוֹלוֹ הֶחְדָּשׁ, הַסּוֹדִי,
הַרְצִינּוֹת הַמוֹלִידָה שֶׁל פְּנָיו.
עֲנִי זְרוּעוֹתַי הַמְתְּאָרְכוֹת.
הִלַּת גְּבָרִיוֹתוֹ הָעוֹלָה
בְּמַעֲלוֹת נְשִׁיּוֹת
עַד בִּינָה.

*

The slight and barely breaking smile,
constricted and stunned in gratitude,
of the son who has suddenly become
a father, and holds now a baby in his arms.

The secret timbre of his new voice,
the expectant seriousness of his face.
The clouds of his arms lengthen.
On his head a female halo, a ladder
of wisdom.

לשירי הַזְדַּקְנוּת

1

הַרְבֵּה יוֹתֵר דְּלִילִים, וְכַמָּה אֲטִיִּים הֵם
הַעֲשׂוֹרִים הָאֶחָרֹנִים שֶׁל הַחַיִּים
כְּמוֹ שְׂכָבוֹת הָאֵינִר הַגְּבוּהוֹת
הַמְתַּקְרְבוֹת בְּהִלְיָה אֶל הַיָּרֵחַ.

עַל הַסֵּלֶם הַמְתַּחַמֵּם בְּשִׁמְשׁ
עֵטוֹר אֲשַׁכְּלוֹת שֶׁל קַרְצִיּוֹת רוֹחֲשׁוֹת
יִתְבוּנְנוּ מִמְרַחֲקִים קוֹפְאִים וְהוֹלְכִים.

2

אוֹךְ, נְעַלְמוּ הַמְשַׁקְפִּים,
אַבְדוּ הַמְּפִתְחוֹת,
נִמְסוּ הַשְּׂמוֹת הַיְדוּעִים,
וְהַמְקוֹמוֹת - הֵיכָן?
נִפְלוּ לְתוֹךְ חוֹרִים שְׁחוֹרִים
שֶׁנִּחְרְכִים בְּרוֹךְ בְּמַפֵּת הַדְּבָרִים.

3

כְּמָה מְעִיקִים,
פּוֹקְעִים מְלַחֵץ
הָיוּ יְמֵי הָאֲמָהוֹת
קָשִׁים
כְּמוֹ בְּטוֹן בַּתְּשִׁיעִי.

קָלִים הֵם עַכְשָׁיו
כְּמוֹ שֵׁד וְשֵׁל בַּת תְּשִׁיעִים.

Songs of Aging

1

Much thinner, and how much slower
are the last decades of life
like the higher strata of air
slowly walking toward the moon.

From freezing distances
they will watch life's ladder heating up,
adorned with clusters of rustling crickets.

2

Oh, the glasses have disappeared,
the keys are lost,
 familiar names have melted away,
 and the places—where are they?
They've fallen into black holes
softly etched into the map of things.

3

How heavy,
bursting with pressure
were the days of motherhood—
hard
as the ninth month belly.

They are light now
like an old woman's breast.

4

הכל תמַצְצִי,
בכל תתקְעִי שְׁנַיִם קהוֹת,
זְקֵנָה זְלֵלָנִית:
בְּקוֹ הַשְׁזִיף שֶׁל הַלְחִי,
בְּהֶלֶם הַדְּבָשׁ שֶׁל הַתְּנוּמָה,
בְּהִזְדַּקְפוֹת הַזְּרִיזָה שֶׁל הַחֶשֶׁק
בְּמִזְרַקַת הַצְּבָעוֹנִין שֶׁל הַמִּיצִים -

אֲבָל לֹא בַתְּעֻנּוֹג
הַלִּילִי
שֶׁל סֶפֶר
בְּאוֹר
הַדְּמָמָה.

5 דְיוֹקָן

הַבֵּט בְּאִישׁ הַמִּזְדַּקֵּן, הַמֵּתְקַמֵּט:
הָאֵם נִשְׁמָתוֹ גַּם הִיא נִמְעַכֶּת
בְּאֶגְרוֹף, כְּמוֹ נֵיר מִיָּתֵר,
אוֹ שֶׁהִיא מִשְׁתַּנָּה וּמִתְיַשְׁרֶת
וְנִהְיֶת שְׁקוּפָה וּמְאִירָה וּמְלֹאָה סוּדוֹת,
כְּמוֹ אֶהֱיֵל הַקְּלֹף שֶׁל הַמְּנוּרָה
מֵעַל מִשְׁתַּת הַיֶּלֶד
שֶׁאֵינְנוּ מְצֹלִיחַ לְהַרְדֵּם?

6 שִׁיר שֶׁל סִינֵי זָקֵן

שְׁנַיִם לֹא מַעֲט עִם הַחַיִּים חַיִּיתִי בְּכַפִּיפָה אַחַת
וְכַמָּה כְּבֹר הַסְּפָקְנוּ לְרִיב וְלִהְיוֹת בְּרִגְזִי!

4

Suck up everything,
set your teeth into everything,
gluttonous age:
into the plum line of the cheek,
into the honey shock of the slumber,
into the rapid erection of desire
into the resplendent fountain of the juices—

but not into the night
pleasure
of the book
in the light
of silence.

5 Portrait

Look at the aging, wrinkled man:
is his soul also crushed
in a fist, like scrap paper,
or is it straightening and stretching
becoming transparent and light-filled and full
of secrets, like the parchment lampshade
above the bed of the boy
who cannot fall asleep?

6 Poem of An Old Chinese

For so many years I lived in one basket with life
and how we quarreled and refused to talk to each other!

עֲכָשׁוּ כְּשֶׁלְמִדְנוּ קִצַּת לְהַשְׁלִים זֶה עִם זֶה
מִתְבָּרַר שְׁעֵלֵינוּ לְהַפְרֵד אִישׁ לְדַרְכּוֹ.

7 מְרוֹחַ

זְקֵנָה הִיא יָד אֲרָכָה מוֹנַחַת
עַל שֵׁד הַקְּלִיד הַרְפוּי.

זְקֵנָה הִיא מְרוֹחַ

כְּמוֹ בְּפוּגָה שֶׁל בֶּךְ, לֹא צְפוּי,
בֵּין הַעֲכָשׁוֹ לְאַחֵר-בֶּךְ.

זְקֵנָה הִיא לֵידָה

שֶׁל זְמַן רַךְ וְשָׁפוּי.

הִיא תְּצַלִּיל הַחֲבוּי, נְטוּל-קוֹל
בֵּין לְבֹן הַלֵּה לְבִין לֵה-בְּמוֹל

שְׁחוֹר, מְצַפֶּה לְיַד הַפְּסִנְתָּרן
הַשׁוֹהָה בַּמְרוֹחַ שְׁבִין שָׁם לְכֹאן.

Now that we've finally learned to make up
it seems we must each go our own way.

7 Space

Old age is a long hand resting
on the loose breast of the ivory key.

Old age is the unexpected

space in a Bach fugue, haunting
the place between now and then.

Old age is the birth
of soft and sane time.

It is the soundless note, hidden
between the white B and B flat

black, it awaits the pianist's hand
hovering in the space between

here and there.

מִזוֹן
(2001)

Food
(2001)

סוּנֵט הַעֲגָבֻנְיָה הַמִּיבֶּשֶׁת

שְׁרוּיָה בְּצִיר שֶׁל שִׁיר זָהָב
כְּמוֹ בְּשֶׁמֶן זֵית שְׁעָלֵי גִשְׁמָד
אֵינֶנִּי זָזָה. אֲנִי רַק תּוֹפַחַת,
אֲנִי רַק שְׁרוּיָה בְּתוֹךְ הַטּוֹב.

אֲךָ עוֹד מְעַט אֲשַׁאֵף
לְהֵאכֵל, לְהִנָּחַת עַל הַלְשׁוֹן
לְרַקֵּד עַל בְּלוֹטוֹת הָרַק הַחֲלָשׁוֹת
שְׁיִנְזְלוּ מֵהַשְּׁפָתִים, מֵהָאֵף.

גְּלִי לִי אֵיךְ לְהִשְׁתַּמֵּר טְבוּלָה בְּשִׁיר
תָּמִיד, לֹא לְהִזִּיז עֶפְעָף,
לֹא לְהִסְפִּיק, לֹא לְכַנֹּץ שְׁרִיר

כְּמוֹ הַעֲגָבֻנְיָה הַמִּיבֶּשֶׁת שְׁעֵכֶשׁוּ
מִנַּחַת בְּצַנְצָנֶת עִם הַשּׁוֹם וְהַשְּׁמִיר
בְּלִי לְדַעַת עַל סִפּוֹן, מִזְלָג אוֹ כַּף.

Sonnet of the Sun-Dried Tomato

Supine in a pan of poetry as golden
as the olive oil spilling over me
I do not move. I just swell gently,
supine within the goodness.

But soon I'll want to be between
the biting teeth, sprinkled
over the tongue, over the taste buds,
dripping with saliva from the lips.

Please tell me how to stay bathed in poetry,
not batting an eyelash, moving no muscle,
accomplishing nothing, languidly,

like this sun-dried tomato unconsumed
now curled in the jar with garlic and dill
so ignorant of the knife, the fork, the spoon.

הָאִישׁ שְׁמַחְצִית גּוֹפוֹ הַיְמָנִית נִכְרְתָה

הָאִישׁ שְׁמַחְצִית גּוֹפוֹ הַיְמָנִית נִכְרְתָה
מִכַּר לְפָרְנָסָתוֹ כְּפָרוֹת מוֹצָקִים שֶׁל לֶחֶם חֵי.

דֶּרֶךְ עֵינָיו הִקְבּוּעוֹת בְּחוֹרִים חוֹרִים רְאִיתִי
אֲנָשִׁים מִתְקַרְבִּים אֶל הַמְּשׁוּכָה הַשְּׂרוּפָה שֶׁל הַחֶצֶר
וּבִידָם סֵל קִנְיֹת.

וְרִאִיתִי בְּקוֹשֵׁי אֶת יְפֵי הַחֶסֶה הַמְּסֻלָּסֵת
וְאֶת הַסְּפָסֵל הַצָּרוּב שְׁמַצְמִיחַ זְלוֹלִים מְטָרְפִים.

הָאִישׁ שְׁמַחְצִית גּוֹפוֹ הַיְמָנִית נִכְרְתָה
הוּא עָשָׂה לִי שְׂאוּכָל לְזַכֵּר בְּמַנוּחָה נְכוֹנָה
אֶת הַיָּמִים שֶׁבָּהֶם כָּל אֲצַבְּעוֹתַי
הָיוּ שְׁלֵמוֹת בְּבָצֵק
שְׁמַמְנוּ עֲשִׂיתִי לָכֶם חִלוֹת,
וְאַחֲרֵי הָאֲרוּחָה שֶׁל עָרֵב שֶׁבֶת
כְּשֶׁכָּל הַיְלָדִים נִכְנָסוּ לַחֶדֶר
עִם הַפְּסַנְתָּר שֶׁעוֹד הָיָה חֵי
כְּדֵי לְנַגֵּן וּלְשִׁיר בְּיַחַד
הָיִיתִי מוֹצֵאת אֶת עֲצָמֵי
בוֹכָה מְרַב אֲשֶׁר רַב מְדִי.

Black Bread

The man with half of his upper body amputated
sells loaves of black bread for a living.

Through his eyes fixed in their pale holes I saw
people approach the yard's burnt hedge
grocery baskets in their hands.
And I saw the lettuce's curled splendor,
the charred bench growing manic tendrils.

The man with half of his upper body amputated
helped me dare remember
the days when my hand
with all its fingers together
was whole in the dough
and after the meal,
when all the children in the room
with the piano closed the door
to play and sing together—
how I would find myself
crying with joy.

טועמַת דָּגִים

כִּשְׁהִיא טוּעַמַת מִסִּיר הַדָּגִים
גְבוּתֶיהָ מְרִימוֹת שְׁתֵּי קִשְׁתוֹת נִצְחוֹן
אִישׁוּנֶיהָ מִתְרַחֲבִים בְּתִמְהוֹן שֶׁל צֶפֶר
דוֹגְרֵת עַל אוֹצְרוֹת שֶׁל מַחְלָטוֹת,
וּשְׁפִתֶיהָ מְרַפְּפוֹת עַל הַרְטָב
כְּמוֹ אֲצָבָעוֹת דוֹד הַמְּנַגֵּן בִּנְבֵל
בְּתִמוּנָה הַחוּמָה שֶׁל רֶמְבֵּרְנֵדֵט
שְׂרָאִיתִי מְזַמֵּן בְּמוֹזִיאוֹן הַיָּשׁוֹן.

When She Tastes

When she tastes from the pot of fish
her eyebrows raise archeological arches,
her pupils widen with the wonder of a bird
hatching treasures of certainty,
and her lips flutter over the sauce
like King David's fingers on the harp
in Rembrandt's brown painting
which I saw long long ago in The Old Museum.

כְּמוֹ תַמְרִים

כְּמוֹ תַמְרִים חֹמִים מִיְחָמִים
בְּלִחְצָה נְחֻלְצִים הַחוּצָה
בְּסוֹף הַשָּׁיץ
נִמְצָצִים
בְּמוֹ עֲצִימָה גְּמוּרָה
שֶׁל תַמְרִים כְּמֵהֵם
נְשִׁיקוֹת רַכּוֹת דְּבִיקוֹת מְתַקּוֹת.

Like Dates

Like dates brown and swollen
bursting when pressed
at summer's end
sucked clean
in a complete claiming
of longed-for things
sweet kisses, soft and sticky.

מִסְטִיק

אִישׁ לֹא רָאָה מֵה שְׁעֵשִׁיתִי לְיַד הַגָּדֵר עִם יְלֻדָּה עֲרַבְיָה
בְּקִיץ 1948, בְּיַפּוֹ.

אֲנָשִׁים לֹא-מְפָרִים עֲסָקוּ בְּהוֹבְלַת פְּסֻנְתָּרִים, שְׁטִיחִים.
אֲמִי הִרְתִּיחָה אֶת מִי הַשְּׁתִּיָּה.

אֲנָשִׁים אַחֲרֵים הִלְכוּ עִם יָדַי לְמַעֲלָה.

כָּל-כֶּךָ יָבֵשׁ לִי בְּפֹה וּמִי הַשְּׁתִּיָּה עוֹד רוֹתְחִים
וּבִכּוֹן מִבְּעַד לַגָּדֵר אֲנִי עוֹשֶׂה מְסַחֵר בְּשִׁפְתַי יָדַיִם:
מִסְטִיק מְפֹה רָטֹב שְׁלָה לְפִי יָבֵשׁ שְׁלִי תְּמוֹרַת פְּרוֹסָה
עִם חֲמָאָה מְלוֹחָה מֵהַחֲבִילוֹת שְׁבָאוּ מֵאֲמֵרִיקָה.
אֲנִי מְבִיטָה בָּהּ וְהִיא בִּי, לוֹעֵסֶת, לֹא מְחַכֶּת.
זְבוּבִים שְׁאֲכָלוּ מִגְּלָה מְעִינִיהָ מִתְּשֻׁבִים לָהֶם עַל עֵינָי.
מִי הַשְּׁתִּיָּה שְׁרַתְחוּ כְּבָר פּוֹשְׁרִים.

Bubble Gum

No one saw what I did with the Arab girl near the fence
in the summer of 1948, Jaffa.

Strangers were busy moving pianos, rugs.

My mother boiled the drinking water.

Other people walked with their hands in the air.

It's so dry in my mouth and the drinking water's still boiling
so through the fence and in sign-language, I make a deal:
bubble gum from her wet mouth to my dry mouth in exchange
for a slice of bread with salted butter from the American care-package.

I look at her and she at me, chewing, not smiling.

Flies that fed on the pus near her eyes settle on my eyes.

The boiled drinking water has already cooled down.

תה בבונג

פתאם הוא התחיל ברצינות לשתות
רק תה בבונג בלי סכר,
הילד המכּוּשֵׁר,
הילד המפאָר ביותר.
גחמות של מתבגר.
הופיע במטבח עם קדקוד מגלח.
כלם בגילו, הנועזים באמת, עושים כך.
בעינים לא זזות רצה להשתתף -
להשתתף? בקבוצה -
בקבוצה? של טפול נפשי!
זה מה שהוא רצה, הילד עטור המלגות
שעושה לנו מוסיקה נפלאה שכזאת.
זה בחנם -
יותר מזה לא יצא משפתי
הכמעט מחיכות, רפויות, חסרות דם.
איזו תבונה, איזו בגרות, איזו אחריות!
בבית הריק והמואָר הוא חכה שתי שעות לצלצול.
בסוף פתח קפסת אפרסקים משמרים.
לא אכל שום דבר, זה ברור. אולי בא לו להקיא.
השאיר אותה כך פתוחה במטבח
לפני שלקח מהמגרה את האקדח.

Chamomile Tea

Suddenly he started drinking great quantities
of unsugared chamomile tea,
this talented boy,
this prodigy.
Adolescent caprice.
Appeared in the kitchen one day with his head shaved.
Everyone his age, all the bold ones, are doing it.
With unmoving eyes he says he wants to join—
Join what? A group—
A group? For therapy.
That's what he wants, this award-winning boy
who makes the most wondrous music.
It's free—
he says, and nothing else from his slack, bloodless
half-smiling lips.
What wisdom, what maturity, what responsibility!
In the well-lit empty house he waits two hours for the phone to ring.
Then he opens a can of preserved peaches but doesn't eat a thing.
Maybe he wanted to vomit.
He leaves the can on the counter uncovered
before taking the gun from the drawer.

לא, האלים אינם זקוקים

לא, האלים אינם זקוקים לסבה נראית לעין

כדי לכעס על בני האדם

ולהתעלל בהם.

וכך גם ילדים שהיו לאנשים -

אין אתם דומים לשית השושנה

שגם באוגוסט יפרח אם יתמסרו לו

שבועים-שלשה באפן אנטנסיבי. לא,

אתם ממלמלים בקול שכלו קוצים,

הצנור שבו את מנסה להשקות אותנו

עשוי מעצמות מתים.

The Gods Need No

The gods need no apparent reason
to be angry with human beings
and to torture them.

So too with partners, parents, children who have become people—
they are nothing like the rose bush
that will bloom even in August if tended
devotedly for two or three intensive weeks. No,
you mutter in a voice of thorns,
the hoses with which you water them
are made from the bones of the dead.

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה

בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה פָּרוּשׁ עָלַי מִפֶּה חֲלָקָה
שְׁתַּכְסֶּה אֶת כְּתָמֵי הַשָּׁנָה הַזֹּאת
וּתְכַסֶּה אֶת יְרֵכֵי הַמְתַּנְדְּנוֹת.
פָּרוּשׁ עָלַי מִפֶּה נְקִיָּה וּבְרָךְ.
אֵל בְּזַעֲמֶךָ תִּשְׁבֵּר יְלֵימִים
עֲרוּכִים לְאַרוּחָה בְּיַדִּי יִלְדִיךָ.

On Rosh Hashanah

On Rosh Hashanah spread over me
an unwrinkled tablecloth
to cover this year's stains
and my unsteady legs.
Spread over me a washed tablecloth
and make the blessing.
In your rage don't smash the dishes
your children laid out for the meal.

שִׁלְחַן כָּחֹל

יְהִי־לָנוּ שִׁלְחַן גָּדוֹל וְכָחֹל,
יְהִי־לָנוּ שִׁלְחַן עָרוּךְ לְכַלְנוּ בְּיַחַד,
שִׁלְחַן עוֹטָה אוֹר, עָגֹל לְגַמְרֵי.

וְנִשָּׁב לְיָדוֹ בְּיַחַד בְּעָרֵב שַׁבָּת
מִרְפָּקֵינוּ נוֹשְׁקִים זֶה לְזֶה
בְּלִי אִמְרָ, נְשִׁיקַת יוֹסֵף לְבְנֵי־מִיֹּן,
וְנִשְׁיֵר אֶת הַשְּׁלוֹם עֲלֵיכֶם בְּלִי קוֹל
וְנִשְׁתֶּה אֶת יַיִן הַקְּדוֹשׁ מִהַכּוֹס הָאֶחָת
בְּיַחַד עִם הַמְּלֹאכִים, לְפִי הַגִּיל.

הַשְּׁלִחַן אֲזִי יָשׁוּב וְיִסַּב עַל צִירוֹ
דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּבִלְיָהּ
נֹאמֵר כְּלָנוּ בְּיַחַד אֱמֹן.

A Blue Table

We'll have a large blue table,
a table set for us all,
a perfectly round table covered with light.

And we'll sit at it on Sabbath eve
our elbows kissing
as Joseph kissed his younger brother Benjamin
after so many years
and voicelessly we'll sing *Shalom Aleichem*
and we'll all drink of the wine from one cup
together with the angels, according to age.

The table will then turn again on its axis,
a daily routine, and at night
we'll all say together—*amen*.

הַבְּרָאָה
(2004)

Convalescence
(2004)

כְּשֶׁאֲנִי נִשְׁאָרֶת לְבַד

כְּשֶׁאֲנִי נִשְׁאָרֶת לְבַד אֲנִי מְצוּצָה וְרוּצָה לְמוֹת,
לְהִתְעַטֵּף בְּנוצוֹת הַפּוֹךְ שֶׁל הַחֲשֵׁכָה
לְשִׁקֵּעַ בָּהּ כְּמוֹ צוֹלְלֵת רְצוּצָה
וּלְעֲצֹם אֶת עֲצָמַי בְּשָׁנָה.

כְּשֶׁאֲנִי נִשְׁאָרֶת לְבַד כּוֹחוֹתַי נוֹזְלִים
מִכָּל פֶּתַחַי גּוֹפִי אֶל הָאֲדָמָה
אוֹזְלִים אוֹתִי חֲלוּלָה, מְבִהְלָה,
נִשְׂאֵת בְּרוּחַ רְשָׁעָה כְּמוֹיָן.

כְּשֶׁאֲנִי נִשְׁאָרֶת לְבַד אִין לִי אֲנִי
בְּכָלֵל, יֵשׁ לִי רַק אִין זֶה
וְאִין הֵהוּא וְאֵהָה
וְכָל אֶחָד אֶבֶן עָלַי.

When I am Left Alone

When I am left alone I am sucked dry and want to die,
to wrap myself in the dusk's downy feathers
sink into it like a broken submarine
and close myself in sleep.

When I am left alone my strength flows
out of all my orifices into the ground,
leaving me hollow, carried off—
wicked chaff in the wind.

When I am left alone, I have no me
at all, I have only *not this, not*
that, not him and *alas, alas*—
and everyone is a stone to me.

מִזֶּה מְטִימָא

מִזֶּה מְטִימָא
בְּלִנְגַע בִּימַת?
כִּי זֶה מְגִיט
שְׁחֹר וְרַךְ
מוֹשֵׁךְ כָּל כֶּךְ
כְּמוֹ חֹר בְּגוּף אִשָּׁה
אֲחֵרֶת, אִסוּרָה, נְהַדְרֶת
שְׂאֵתָה נוֹגַע וְנִמְשָׁךְ לְבוֹר
לֹא רוֹצֵה לְחֹזֵר לְעוֹלָם
לֹא רוֹצֵה אוֹרְחִים
לֹא אֶכֶל
לֹא אוֹר.

What is Impure

What is impure
in touching the dead?
A black magnet
soft
and so seductive
like the hole in a woman's body—
other, forbidden, wonderful.
You touch it and are pulled into the pit
you want never to return
you want no friends
 no food
 no light.

הַתְּנִיּוֹת

כְּשֶׁבִיּוֹם וּבְלַיְלָה אֲנַחְנוּ יוֹנְקִים
צְפִירוֹת שֶׁל כְּלֵי רֶכֶב בְּלִתי-מִזְהִים
טָסִים עַל הַכְּבִישׁ בְּלֵי כּוּוֹן, אִין אוֹנִים,
בְּקוֹלוֹת יְבִכָה עוֹלָם וַיּוֹרְדִים

כְּשֶׁבַּחוּץ שׁוֹב נִשְׁמַעַת אוֹתָהּ יְלָלָה
שֶׁל שְׁכִנְתֵּנוּ פְּרוּעַת הַשַּׁעַר, הַמְּטַרְפֶּת
שֶׁרָצָה צוֹרַחַת בְּרַחוּב וְקוֹלָהּ
בְּתוֹכֵנוּ מְזַרֵיק בְּהִלָּה מְשַׁתְּפֶת

כְּשֶׁמוֹחְנוּ נִבְהַל כְּמוֹ עֵינֵי תְּרַנְגֶּלֶת
שֶׁבְּאֲמָצֵעַ נִמְנוּם נַחֲטָפָה מֵהַלוּל
וְהִיא מְפַרְפֶּרֶת בְּחֶסֶר יְכֹלֶת
פוֹעֶרֶת מְקוֹר מְשַׁתֵּק מִבְּלָבוּל

אֲזוּ תַנִּי יְלִדוֹתֵנוּ חוֹזְרִים לְהַקִּיף
אֶת תְּרִיסֵיו הַדְּקִים שֶׁל הַצְּרִיף הַיָּשׁוּן
בְּרַעַל קְדַחַת, בְּזַעַם מִצִּיף
בִּילָלוֹת שֶׁל שְׁמָמָה וְחַרְבּוֹן.

The Jackals

When day and night we feed
on the honking of unidentified cars
racing aimlessly down the road, helpless
their voices of lament rising and falling—

when outside we hear again the wailing
of our wild-haired neighbor, the crazy one
who runs in the street shouting, her voice
injecting us with communal terror—

when our brain is afraid like the eyes of a hen
snatched from her coop in mid-sleep
she struggles, flaps around uselessly
her beak open, silenced in confusion—

then the howling jackals of our childhood return
to prowl with poisonous fever outside the thin
shutters of the old hut, engulfing us
with the wilderness of their rage and ruin.

פה

זו האצבע המורה. היא מן הפקעת התירה
את חוט מבטי המבין ראשונה.
עשר אצבעות מאמינות פרכתי סביבה
להובילני בנזיות הישרות של העברית.

את ראשי הרפנתי בצפיה ציתנית
כשגהצה לצמותי סרטים פחלים ולבנים
על דפן הקמקום, מרטבים ברק פיה.

זו האצבע הנסדקת מפלים,
התופחת ממכאב,
הגדמת.

תמונתה מעל מטתי.
ממנה נולדתי.

היא מזדקפת לעמתי ומורה לי
את הדבר הראשון:
פה.

Here

She was the teaching finger. From the maze she was the first
to hold the thread of my understanding gaze.

Ten believing fingers I wrapped around her
to guide me in Hebrew's angular ways.

I bowed my head with obedient anticipation
when she ironed into my braids, with the kettle's side,
blue and white ribbons, dampened with her spit.

She was the hand cracked from washing dishes,
swollen with pain,
crippled.

Her picture is over my bed.
She who birthed me.

She stands erect before me and teaches me
the first commandment:
Here.

פֶּחַ

הִיָּה לָנוּ פֶּחַ שְׁנוּלֵד מִן הַנְּעוּרִים וּמִן הַזְּרוּת
לְצַרְחַת שִׁירִים לְפָנֵי הַשָּׁנָה בְּמַטָּה עֲשׂוּיָה מִבְּרוֹזֵל
וְלִפְלָל בְּסוּפָם, כְּמוֹ טְרוּמָפְלֵדוֹר, אֶפְרָקֶדֶן.

הִיָּה לָנוּ פֶּחַ לְרֶכֶב עַל אוֹפָנִים עִם רָמָה בְּרוּחַ הַצָּר
שֶׁבִין מַצְבוֹת מְכֻסּוֹת מַחְטֵי אָרְנָים לְחִים
בִּידֵים פְּשׁוּקוֹת - תְּרָאוּ! צַעֲקֵנוּ.

מִרְחֹק, מִפְּרֶדֶס הַפּוֹמְלוֹת שְׁמַעְבֵּר לְכַבִּישׁ,
נַעֲנָה זְמָזוּם מְנַמְנָם שֶׁל צָרְעוֹת.

Strength

We had the strength of youth and refugees
to shout out songs before sleep in an iron-framed bed
and to fall on our backs, at their end, like Trumpeldor the hero.

We had the agility to ride bicycles along the narrow passages
between tombstones covered in damp pine needles
our hands spread out—“Look at us!” we shouted.

From the pomelo orchard across the road,
the sleepy humming of hornets answered.

שמות

שמות ועוד שמות תמנונניים, מרסקים, מסלסלים
שהאומר אותם צוהל כמו סוס בוכה בחלומו.

שמות של רחובות, חברים לפתה ואחיותיהם
שהאומר אותם נכנס לתחום הצעקה

מתעופפים באויר ושרים בעקשנות משנה,
כאלו הם שומרים על אתר אסור,
מעבר לצחוק ולבכי -

כך נשמעו השיחות של הורי עם בני עירם
על מה שהיה.

Names

Names, names. Slippery, crushed, curved.

Names which he who speaks them whinnies like a horse
crying in his dream.

The names of streets, classmates and their sisters
that he who speaks them enters the realm of the shriek

flying and singing with strange stubbornness,
as though protecting a forbidden site,
beyond laughter and crying—

that's what they sounded like, my parents' conversations
with neighbors from there
on what was.

תְּהִיָּה לָנוּ מְדִינָה

תְּהִיָּה לָנוּ מְדִינָה, אֶת הַסּוּד הַזֶּה
סֵפֶר לְהוֹרֵי הָאִישׁ הַזֶּר מִהֶרְדִּיו,
אִישׁ מִפְּחִיד, יוֹדֵעַ הַכֹּל, בּוֹכֵה חֲזָנוֹת בְּשַׁבָּת.

עַל זֶה הֵם לֹא הִתְנַפְּחוּ.
בְּיַחַד, וּבְשִׁלּוֹה נְדִירָה
הִקְשִׁיבוּ לְאִישׁ שְׁאֵמֵר אֲרָצוֹת הַבְּרִית
שֶׁל אַמְרִיקָה כֵּן רוֹסִיָּה כֵּן גְּוֹאֲטְמַלָּה כֵּן
וְעוֹד אֲרָצוֹת שְׁאֵפְלוּ אֶלְבוּם הַבוּלִים לֹא מִכִּיר.

תְּהִיָּה לָנוּ מְדִינָה, אָמְרוּ לִי שְׁנִיָּהֵם,
אָה, בְּיַחַד.

בְּבִקּוּר יְצֵאתִי לְרֵאוֹת אִם כָּבֵר יֵשׁ מְדִינָה
וְרֵאתִי שְׁעִזָּרָא עוֹמֵד לִיד הַפְּרִדָּס עִם רוֹבָה.
עִזָּרָא, אָמַרְתִּי, כָּבֵר יֵשׁ לָנוּ מְדִינָה!
כָּבֵר לֹא צָרִיךְ סְלִיקִים וְעִצָּר!
לֹא צָרִיךְ לְהַחְבִּיא כְּדוּרִים שֶׁל אֶקְדָּח
בְּיַלְקוּט בֵּית הַסֵּפֶר שְׁלִי!
הֵאֵם עִזָּרָא שָׁמַע?

עַל רֵצֶפֶת בֵּית הָעַם שֶׁכַּב אוּרֵי גִנְנֵי, נִהְגַּג מְכוֹנֵית הַחֶלֶב,
מִכֶּסֶה בְּסֵדִין שְׁחוּר, אֶפְלוּ הָרֵאשׁ.
עַל הָרֵצֶפֶה דָּלְקוּ שְׁנֵי נְרוֹת אִם כִּי לֹא עָרַב שַׁבָּת.
יְרוּ בּוּ בְּכַבִּישׁ שֶׁל יְהוּד, אָמְרוּ וְאָמְרוּ.
יְהוּד יְהוּד יְהוּד, הִדְהִדוּ קִירוֹת בֵּית הָעַם.

Our Own State

We'll have our own state—this secret
a man from the radio told my parents,
a scary man, omniscient,
weeping cantorial music Sabbath afternoons.

Only about this they never argued.
Together, and with a rare calm
they listened to the man who said *The United States
of America yes Russia yes Guatemala yes*
and spoke the names of other nations
even the stamp album had never heard of.

We'll have our own state, they both told me.
Together.

In the morning I went out to see if we already had our own state
and I saw Ezra standing next to the orchard holding a rifle.
Ezra, I said, the State is already ours!
We don't need caches and curfews anymore!
We don't have to hide bullets
in my school bag.
Did Ezra hear me?

Uri Ganani, milk-truck driver, lay on the floor of the community center
covered in a black sheet, even his head,
two candles burning near him.

בְּיִהוּד, כְּשֶׁנֹּסְעִים בְּקוֹרְוֹם יְהוּדָה,
רוֹאִים הַמּוֹן יְלָדוֹת בְּשִׁמְלוֹת וְרוֹדוֹת עַד מְאֹד.
הֵן רְצוֹת וְקוֹפְצוֹת כְּכֹה, בְּשִׁמְלוֹת,
עִם כָּל הַיָּרֵד הַזֶּה הַמְחַרֵּי־ד.
יְלָדוֹת שֶׁל יְהוּד. מְדִינָה לֹא בְרוּרָה.

They shot him on the road to Yahud, they said
again and again—*Yahud yahud yahud*
echoing off the walls.

From the bus traveling south
one could see the little Arabs girls of Yahud
in their very pink school-dresses
running and jumping in that horrible pink.
Strange girls of Yahud. Very strange State.

אם אתה מצליח לזכור

אם אתה מצליח לזכור איך האכלת אותי
חצאי דבדבנים מפוך
בממחיות של שחקן קולנוע
ואיך לאחר שנה הצעתי לך לטעם
מהחלב הפושר שטפטף משדי הקשים
וימה היתה הבעת פניך בשעת מעשה
ואיך אכלת ושבתת את הארז הראשון שלא בשל היטב
ואת העורף שבשל על קרביו בסתו הראשון
כשאכלנו את הארוחה המפסקת הראשונה שלי
ואיך קניית לי מהתמלוגים שמלה מזמש אפר וכפפות מזמש סגל
ואיך בסתר ובתשלומים קנייתי לך חלוק צמר עם צנארוך סיני
ואם אתה מצליח לזכור את מעיל העור שלי
ואת מכנסי הפיז'מה שלך בצבע תכלת
שפרשנו בגנת בית החולים בין שיחים לא גבוהים
כשהתגנבתי לבקר אותך בלילה פי צלצלת שאמה צריך
ויכבר הייתי אמא של ארבעה ילדים
ואיך חזרת הביתה מהמלואים באמצע הלילה
וכמה מאשרת וגאה נהייתי מזה שאמה שלי
ואם אתה מצליח לזכור איך הנחת את ראשך על ירכי
ועצמת את עיניך כליל מול האגם שהבהב בין העצים
על הספסל בשדרה מיד לאחר שחתמת על החוזה
ואני הבנתי שעכשו אתה מאשר באמת
ואם אתה מצליח לזכור איך החזקתי אותך
בכל הפח שיכלתי למצא אז במתני הרעועות
כשגעית באמבטיה בבכייה של דב פצוע
ואיך החזקת את כתפי ואת בטני ההרה בהלויה של אבי

If You Can Manage to Remember

If you can manage to remember how you fed me
half-cherries from your mouth
with the expertise of a cinema star
and after a year I offered you a taste
of the warm milk dripping from my hard breasts
and what your face looked like when you did
and how you ate and praised my first half-cooked rice
and the chicken cooked with its entrails that first autumn
when we ate our first pre-fast meal together
and how you bought me with royalties a gray suede dress and purple suede gloves
and how in secret payments I bought you a woolen robe with a Chinese collar
and if you can remember my leather jacket
and your light-blue pajama bottoms
which we spread out in the hospital garden among the low shrubs
when I stole in to visit you at night because you phoned to say I must
and I already a mother of four children
and how you returned home from reserve duty in the middle of the night
and how happy and proud I was that you were mine
and if you can remember how you rested your head on my thighs
on the boulevard bench right after you signed the contract
and you closed your eyes before the lake glittering from between the trees
and I understood that now you were truly happy
and if you can remember how I held you
with all the strength I could find in my brittle hips
when you wailed in the bath with the crying of a wounded bear
and how you held my shoulders and my pregnant belly at my father's funeral

כְּשֶׁלִבְשִׁתִּי אֶת הַשְּׂמֵלָה הַפּוֹךְ וְלֹא יִכְלָתִי לְהַפְסִיק לְבִכּוֹת
וְסִלַּחַתְּ לִי בַגְבוּרָה עַל שְׂקָרִים וְעַל נִקְמָנוּת
וְאִם אַתָּה מִצְּלִיחַ לְזִכֹּר אֶת שִׁיחַ הַפְּטָל הַקּוֹצָנִי
שֶׁהִתְעַקַּשׁ לְצַמַּח גַּם אַחֲרֵי שֶׁהַפּוֹעֵלִים שָׁפְכוּ עָלָיו בְּטוֹן

אֲזַ תְּסַפֵּר לִי עַל זֶה בְּבִקְשָׁה
כִּי אֲנִי נוֹטֵה לְשַׁכַּח דְּבָרִים בְּזִמְנֵן הָאֲחֵרוֹן.

when I wore my dress inside out and I couldn't stop crying
and you courageously forgave me the lies and the vengefulness
and if you can remember the thorny berry bush
that insisted on growing even after the workers poured concrete on it

then tell me about it please
because I tend to forget things these days.

קצת היסטוריה משפחתית

1

סבתי דבורה פרנסה את המשפחה מבשול סבון ומריטת נוצות.
אבי היה הבן הראשון שילדה אחרי שתי בנות מנמשות
ובנים שמתו בכל מיני מגפות.
שנה שלמה החזיקה אותו בבית עטוף בתוך פרית נוצות
ולא פתחה את החלונות.
אמי טענה תמיד שהוא היה ונשאר מפנק,
גם כאשר שפסף את תחתוניה על קרש כביסה.
לשם הוכחה היא ספרה שסבתא דבורה היתה שופכת מיד
את התה בחלב שלא היה לטעמו ומכינה לו תה חדש.
אר פעם לא שמעתי מאבי אף מלה על אמו.

2

אבי חזר אחרי דודתי האמצעית, הרזה והמקשרת
שלימים היתה אחות ראשית בבית-חולים בורשה.
היא ובנה ארתור נספו בשואה, כמו שאומרים.
איך פתחה אותו אמי חובבת הממתקים והמבגרת ממנו בשנותים
אינני יודעת בדיוק. לפעמים אני מנסה לנחש.
אחר-כך נתנה לו לחזור אחריה שמנה שנים.
ליד הנהר היה קיוסק של גלידה
והמוכר היה נותן להם תמיד שלש מנות. ולמה לא שתיים?
"כדי לספר לאמא שלך איך אתם מתחלקים", ענה לאבי.

A Little History

1

My grandmother Dvora supported her family by making soap and plucking feathers.

My father was the first son born after two freckled daughters and baby boys who died in all types of epidemics.

For a full year she kept him at home wrapped up in a feather comforter never once opening the windows.

My mother claimed that he was and remains spoiled, even when he scrubbed her panties on a wash-board.

As proof she tells how Grandmom Dvora would immediately spill out the tea with milk when not to his liking and prepare a new cup for him.

From my father I never heard a single word about his mother.

2

My father courted my middle aunt—the skinny, talented one who would become the head nurse of a Warsaw hospital.

She and her son Arthur perished in the Holocaust, as they say.

How my sweet-toothed mother, two years older than he was, seduced him I don't exactly know. Sometimes I try guessing.

Afterwards, she let him court her for eight years.

By the river there was an ice-cream kiosk

and the vendor there would always give them three portions.

And why not two?

“So I can tell your mother how you share,” the vendor would answer my father.

3

סבי מצד אבי היה ידוע בשם "היהודי הישר",
לכן הפקידו בידו את חלוקת הסרטיפיקטים לארץ-ישראל.
סבתי, באמור, פרנסה את המשפחה מסבון ונוצות.

בתו הבכורה, המנמשת ביותר,
קבלה סרטיפיקט בשנת עשרים ושלוש
ואחרי שנה של רעב, מחלות ורעידת אדמה בארץ
הגרה עם משפחתה לארגנטינה.
בנו האהוב, פלתי ונכדו חפו בתור עד שלשים ותשע
וכמעט אחרו את המועד.

4

באלף תשע-מאות שלשים ותשע פתבה סבתי רבקה, סוחרת עשירה לשעבר,
לאמי הקבוצניקית, בתה הבכורה: אולי פדאי שאעלה לארץ?
לא פדאי, פתבה לה אמי, איש לא ישרת אותך פאן.
לא היתה חרטה בקולה ולא שום דבר אחר כשספרה לי על כך.

5

כשדודתי הצעירה גיוררה
זאת שרקמה וסרגה לפרנסת המשפחה
פי לא זכתה כבר להשפלה
בגלל המצב אחרי המהפכה
ילדה סוף סוף בת אחרי שני בנים

היא קראה לה רבקה על שם אמא שלה
זאת שנסעה לבדה לאודסה לחדש, לרחץ בים השחור,
מיד לאחר שילדה אותה, בתה השלישית,
אחרי התינוק יעקב שמת מדיזנטריה.

3

My paternal grandfather was known as “The Honest Jew,” and so was entrusted with the distribution of travel certificates to Eretz-Yisrael. My grandmother, as noted, supported the family with soap and feathers. His eldest daughter, the one with the most freckles, received a certificate in 1923 and after a year of hunger, disease and an earthquake, emigrated with her family from Palestine to Argentina. His beloved son, daughter-in-law and grandson waited in line until ‘39 and almost missed the boat.

4

In 1939, my grandmother, once a wealthy tradesperson, wrote to my kibbutz mother, her eldest daughter: “Maybe I should immigrate to Israel?” “Not a good idea,” my mother wrote back, “No one will serve you here.” There was no regret, or anything else, in her voice when she told me this story.

5

When my young aunt Nyura, the one who knitted and embroidered to support the family as she never got an education because of the situation after the revolution, finally had a daughter after two sons she named her Rivka after her mother, she who traveled alone to Odessa for a month to bathe in the Black Sea, immediately after she birthed her, the third daughter, born after baby Ya’akov who died of dysentery.

"כֵּאֵן בְּקוֹמָה הַשְּׂנִיָּה" אָמַר הָאִישׁ עִם הַזְּקוֹן, וְצָעַד
 עֲשָׂרָה אוֹ עֲשָׂרִים צָעָדִים עַל פְּנֵי הַמַּגֵּרֶשׁ הַגָּדוֹל וְהַשׁוֹמֵם,
 הוֹרִי צָעֲדוּ אַחֲרָיו. שָׁם יָשְׁבוּ הוֹרֵי וּבָכוּ עַל בְּנֵם הַיְחִיד.
 אַחַר כֵּךְ נִסְעוּ לְמַרְכֵּז הָעִיר לְקִנּוּת פְּרָחִים וְשָׁלַט
 עִם הַשָּׁם וְהַמְשַׁפָּחָה וְהַתְּאָרִיכִים.
 וְאֵז הַתְּחִילוּ לְהִסְתַּכֵּל הַצָּדָה וּלְבַרֵּר:
 אֵיזָה שְׁלֵט וְאֵיזָה פְּרָחִים יֵשׁ לְאַחֲרֵים.

עַל הַמַּגֵּרֶשׁ הַהוּא, אֵז קָבַר אָחִים זְמַנִּי,
 נִצְבֶּת כִּיּוֹם קָרִיַת הַמַּמְשָׁלָה.
 הַמַּצְבָּה שֶׁל אָחִי, שְׁאַחַר-כֵּן עָבַר לְהַר הָרָצֵל,
 בְּדִיוֹק כְּמוֹ שֶׁל כָּל הָאַחֲרִים.

כְּשֶׁלֶסְתוֹתֶיהָ וְכַפּוֹת יְדֶיהָ כָּבַר מְלֵאוֹ כְּתָמִים חוּמִים,
 אַחֲרֵי שְׁנוֹאָשָׁה מְטַפּוֹל בְּחוּלִים
 וּמִהַדְרָכָה בְּסָרִיגַת כּוֹבְעִים
 כְּשֶׁהַתְּבַרֵּר שְׁאִין בְּעֵצָם מֵה לְהַתְּגָאוֹת
 בְּרוּסִית שְׁלֵמָדָה בְּגַמְנִיָּה
 הַתְּחִילָה אֲמִי לְלַמֵּד אֶסְפֶּרְנֵטוּ.
 רַק אֵז נוֹדַע לִי:
 יַחַד עִם הַדְּרָכָה בְּשׁוֹמֵר הַצָּעִיר
 וְדְבוּרִים עַל שׁוֹפְנֵהָאוֹאָר
 הָאֶסְפֶּרְנֵטוּ הַסְּעִירָה אוֹתָהּ
 לְפָנַי שְׁבָעִים שָׁנָה וְיֹתֵר, בְּרוֹבְנָה.
 עֲכָשׁוּ הִיא מְדַבֶּרֶת אֶסְפֶּרְנֵטוּ
 עִם הַמְּלֵאכִים, בְּטוֹחָה

6

“Here on the second floor,” said the man with the beard, and marched ten or twenty steps over the large and desolate lot, my parents walking behind him. There my parents sat and wept over their only son. Afterwards they went to the city center to buy flowers and a plaque with his first name and family name and dates. And then they started looking around and taking note: what kind of plaque and flowers others had.

On that lot, then a temporary communal grave,
the government offices now stand.
And my brother’s tombstone, which was later moved to Mount Herzl,
is exactly like all the others.

7

When her jaws and hands were already covered with brown blotches,
after she tired of volunteer work in the hospital
and teaching cap-knitting,
when she understood that the Russian she had learned
in the gymnasium was nothing to be proud of,
my mother started learning Esperanto.
Only then was I told:
together with being a guide in the youth movement
and conversation about Schopenhauer,
Esperanto had excited her
more than seventy years ago, in Rovna.
Now she speaks Esperanto
with the angels, certain

שְׁכַל הָאֲחֵרִים –
שְׁמַדְבָּרִים שֵׁם רַק יִיִדִישׁ –
מְקַנְאִים.

8

” יֵשׁ הַכֹּל”, הִיְתָה אֲמִי אוֹמֶרֶת
כְּשֶׁהָיִינוּ שׁוֹאֲלִים אִם יֵשׁ
חֶרֶדֶל, מְשִׁיחַת נְעִלִים, רִבָּה.

אִשָּׁה שְׂמֵנָה, לֹא מִתְאַפְקֶת, מְגִזִּימָה,
מִתְהַלְלֶת בְּהַבְטָחוֹת
הִיְתָה אֲמִי.

עֶשֶׂר שָׁנִים לְאַחַר מוֹתָהּ
בְּלִילָה שְׁנֵנְמִשְׁךְ יְמָמָה
אָמַר הַדָּיֵל ”יֵשׁ הַכֹּל”
וְאֲנִי שְׂמַעְתִּי
אֶת הַחֶלֶב הַמֵּתִק בְּעֵנֵינוּ
שֶׁהָיוּ גְדֻלִים וּפְחוּסִים כְּמוֹ שְׂדֵיָהּ.

that all the others—
who speak only Yiddish—
are jealous.

8

“We have everything,” my mother would say
when we would ask if we had any
mustard, shoe polish, jam.

A fat woman, unrestrained, exaggerating,
boastful with promises,
my mother was.

Ten years after her death
during a night that lasted twenty four hours
the airline attendant said, “We have everything”
and I heard
the sweet milk in the clouds
which were large and squashed like her breasts.

מתנה

הייתי בת תשע כשהחלטתי לעשות מתנה לאמי ליום הולדתה,
לעשות לבדי ולכן בסתר, משהו שאני יכולה,
משהו שעשיתי לבד, שיעשה לה הפתעה,
שיהיה נחמד בעיניה, שיעשה לה קצת שמחה.

בסתר תפרתי ממחטה, מפית אכל, מטלית, משהו שדומה לארנק.
בסתר גזרתי את שמיתת הבבה לפסות בד צבעוני
ותפרתי אותם בתפר מכלב ותפר מסרק שלמדנו.

אמי קבלה מאבי סכה מכסף של "בצלאל",
עשויה חוטי פיליגרו, בצורת שני הרים תאומים.
היא הניחה אותם בין שדיה, על השמלה הכחלה.

על המתנה שלי היא אמרה: יותר טוב היה לעשות דבר אחד גדול.
יותר מחמשים שנה נשארתי המומה. לא היה לי מה לענות.
"יותר טוב היה לעשות דבר אחד גדול", הבנתי יותר ויותר.

היא מתה לפני שנים לא רבות בלי שדברתי איתה על זה.
אבל היום נודע לי פתאם שבקרוב אפגש אותה ואומר:
אמא, זה מה שעשיתי. זה מה שיכלתי.

ממחטה, מפית, מטלית ומשהו שדומה לארנק.

A Present

I was nine when I decided to make my mother a birthday present,
to make it all alone and in secret, something I could manage
by myself, a surprise, something
she would like and that would make her a little bit happy.

In secret I sewed a handkerchief, a table-mat, a duster,
something resembling a wallet.

In secret I cut a doll's blanket into colorful strips
and sewed them together with the stitch we had learned.

From my father my mother received a silver brooch from Bezalel
made of filigree threads, in the shape of twin mountains.
She pinned it to her blue dress, between her breasts.

About my present she said: It's better to make one large thing.
More than 50 years I've remained stunned. I had no response.
"It would have been better to make one large thing."
I understood more and more.

She died a few years ago without my ever speaking to her about this.
But today I suddenly realized I'll see her soon,
Then I'll say: Mother, that's what I made. That's what I could.

A handkerchief, a table-mat, a duster, something resembling a wallet.

מִשְׁפָּט שְׁלֵמָה

בְּכֹל כַּחַי יִלְלֶתִי, אַחֲזוּזֵי אֵימָה אֲמַתִּית: תָּנוּ
לָהּ אֶת הַיְלֹוד הַחַי וְהַיֵּמֶת אֶל תְּמִיתוּהוּ!
תְּלַשְׁתִּי אֶת שֵׁעַר צְמוֹתִי, שְׁרֹטְתִי בְּצַפְרָנִי אֶת לְחַיִּי
וְדַפַּקְתִּי אֶת מִצְחִי עַל אַרְיֵחֵי רִצְפַת הַכֶּתֶה
לְרַגְלֵי שְׁלֵמָה הַמְּלַךְ הַמְּבַהֵל מֵהַצְרָחוֹת,
מִדְמָעוֹתִי, מִמְּאֲרוֹפֵי, מִשְׁגָּעוֹנֵי.

עֲטוּפָה הָיִיתִי בְּרֵדִיד הַצֶּמֶר הָאָדָם,
הַעֲנָקִי, בַּעַל הַגְּדִילִים, שֶׁל אִמִּי
הַשְּׂכּוּלָה. הִיא יָשְׁבָה עִם שְׂאֵר הַהוֹרִים
שֶׁהִלְלוּ בְּאֲזֻנֶיהָ אֶת כְּשָׁרוֹן הַמִּשְׁחָק שְׁלִי.

Solomon's Trial

Gripped by real terror, I wailed with all my might:
Give her the live baby, just do not slay it!
I tore out the hair of my braids, I scratched my cheeks
I pounded my forehead against the classroom's tiled floor
at the feet of King Solomon who was frightened by the screaming,
by my tears, my fists, my madness.

I was wrapped in the fringed and vast
red woolen shawl of my bereaved mother.
She sat still beside the other parents
as they praised my acting.

לְנִכּוּחַ הַלַּיְלָה הַשְּׁחֹר

לְנִכּוּחַ הַלַּיְלָה הַשְּׁחֹר
שְׁלַף אֶת הָאֲלָבוּם מִנְדוּן הַמִּדְרָה
וּמָצָא שָׁם אֶת פְּנֵי הַיֶּלֶד שְׁלֶךְ.
הַתְּבוּיָן הַיֵּטֵב בְּחֻלְקָתָם,
בְּפֶה הַפְּתוּיחַ
בְּעֵינַיִם הַלֵּא-יּוֹדְעוֹת.

זֶה צֶלֶם נִשְׁמָתְךָ.
קָרָא לָהּ בְּשֵׁמָהּ: טוֹבִיָּה אוֹ בְּרָכָה.
הִרְאָה לָהּ תַעֲלוּל אֶצְבָּעוֹת.
סִפֵּר לָהּ עַל לְכַלּוּכִית.
עִכְשָׁו הִיא תִרְצָה לְבַדֵּק אִם שְׁעוֹנֶךָ מְתַקְתָּ
וְאִם הַטְּבַעַת שְׁלֶךְ מִתְאַיְמָה לָהּ.

עִכְשָׁו הִיא תִסְפִּים שְׁתִּשָּׂא אוֹתָהּ עַל זְרוּעוֹתֶיךָ
וּתְעַרְסֵל אוֹתָהּ בְּעֵדִינּוֹת
בְּדֶרֶךְ אֶל הַשַּׁעַר.

Because of the Black Night

Because of the black night
pull the album from the bookcase
and find in it your child's face.
Study its smoothness carefully,
its open mouth,
its unknowing eyes.

This is the image of your soul.
Call it by its name: Gabriel or Grace.
Show it a finger trick.
Tell it the tale of Cinderella.
Now it wants to see if your watch is ticking
and if your ring fits its finger.

Now it will let you carry it and cradle it
gently in your arms
toward the gate.

חֲשֵׁבֶתִי שְׁהֵמוֹת

חֲשֵׁבֶתִי שְׁהֵמוֹת יִתְחִיל מֵהַרְגָּלִים,
מֵהַסֹּדְקִים שֶׁבְּעֵקֶב הַמִּיבָּשׁ.
אוּ שְׁבִנְקָבִים הַתְּחַתּוֹנִים יִכְרֹסֶם הַמָּק
כְּדֵי לְהַשְׁפִּילֵנִי עַד דָּכָא.

לֹא, הֵמוֹת שְׁלִי יָבֹא מֵהָרֵאשׁ,
דַּק כְּמַחֲטֵי חֲשָׁמַל יִצוּץ פְּתָאם
אֶת תְּאוּמֵי צוּרֵי יִפּוּצֵץ בְּאַחַת
יַעֲשֶׂה מִלְּשׁוֹנֵי אֲבָק.

I Thought Death

I thought death would start in the feet,
from the cracks in the dried heels.
Or decay would fester first in the lower orifices
to humiliate me to the brink of despair.

No, my death will start in my head,
slim as an electric needle it will suddenly appear,
my twin towers exploding as one—
turning my tongue into dust.

כִּי הַנֶּפֶשׁ

כִּי הַנֶּפֶשׁ הִיא
אֲחוּתֵי הַקְּטָנָה.
בְּחִיקִי, עַל הַדָּשָׂא
יוֹשֶׁבֶת לְרַגַע, צוֹחֶקֶת,
רוֹצָה לְשַׁחַק, מְרַגֵּזָה,
רוֹצָה לְהַפְרִיעַ
לֹא יִשְׁנָה.

כִּי הַנֶּפֶשׁ הִיא אֲחוּתֵי
חֶסֶד הַמְּנוּחַ.
הִיא לֹא מְסַתֵּדֶרֶת לְבַד.

Because the Soul

Because the soul
is my little sister.
She sits on my lap
for a moment, on the grass, laughing,
wanting to play, teasing,
wanting to bother me,
never sleeping.

Because the soul is my sister
without repose.
She cannot manage alone.

הַעֵט וְהַמְּכַחֵל

הַעֵט שֶׁל הָעֶלְבוֹן חֲזַק
בְּהִרְבֵּה מִמְּכַחֵל הָעֵנָג.
קוֹלוֹ הֶחָד חוֹתֵךְ אֶת הַמִּפְּהָ
בְּזוּיּוֹת דּוֹקְרוֹת שֶׁל זָפְרוֹן.

מְכַחֵל הָעֵנָג מְשִׁיט בְּאַגָּם לֹא נִגְמַר
בֵּין אֵיִם שָׂרִים אֶלְטוֹ וְסוֹפְרוֹן,
מִתְנַוְעַע בְּקִלוֹת שֶׁל יָלֵד רֵץ עַל הַסִּפּוֹן
מוֹרַח שְׂכָבוֹת אֶקְוֶרֶל מְעַגְלוֹת,
כְּמַעַט שְׂקוּפּוֹת, עֵלּוּלוֹת מְחַר לְדֵהוֹת.
מְצִיר מִפֶּה שֶׁל אֶרֶץ אַחֲרֵת.

The Pen and the Brush

The ink-pen of insult is stronger
than the paintbrush of pleasure.
Its sharp voice cuts the map
with memory's stabbing angles.

The paintbrush of pleasure sails on an unfinished lake
singing soprano and alto among the islands,
swaying with the ease of a boy running on deck
spreading rounded layers of water-colors,
almost transparent, liable to fade tomorrow.
Painting a map of a different country.

בְּמִטָּה שְׁחוּרָה

בְּמִטָּה שְׁחוּרָה
צָף עַל נְהַר הַשְּׁנָה
מְצֵאתִי אֶת אָחִי,
צוֹאֲרוֹ מִנְתַּח
עַפְעָפִי קְפוּאוֹת –
אָחִי הַגָּדוֹל, הַיְחִיד,
יוֹנֵק שְׂדֵי אֲמִי,
מֵרְכִיבִי עַל כְּתֵפָיו,
הַמְצִיר לִי מִפֶּת כּוֹכְבִים
עַל אֶבֶק הַנֶּגֶב.
שָׁם עַל נְהַר הַשְּׁנָה הַשְּׁחוּר
צוֹאֲרוֹ מִנְתַּח
עַפְעָפִי קְפוּאוֹת
שָׁם בְּמִבּוֹשָׁיו מִשְׁשֵׁתִי מְאֹד
שָׁם שָׁב וְהֵלֵךְ הַחֲלֻקָּתִי
אֶת אָבְרוֹ הַלֶּבֶן-אֶפְרָפֶר.
אֶת כָּל אֲהַבְתִּי לוֹ נִגְנַתִּי
עַל מִיתַר הַחַיִּים הָרְפוּי
לְשֵׁתִי אֶת לֶחֶם הַחַיִּים הָאֲמֻלֵּל,
הַתְּפִלְלָתִי עָלָיו אֶת הַתְּפִלָּה הָאֶחָת בְּעוֹלָם:
הַתְּעַנֵּג! אָחִי נְחֻמְדִּי, הַתְּעַנֵּג נָא!
בֵּין יְרֵכֵי פֶרַח הַמִּטָּה הַיְמָת.

In a Black Bed

In a black bed
floating on the river of sleep
I found my brother,
his throat cut
his eyelids frozen—
my big brother, my only brother
nursing at my mother's breasts,
carrying me on his shoulders,
drawing for me a map of the stars
in the desert's dust.
There on the black river of sleep
his neck cut
his eyelids frozen
I felt around his privates
I stroked his white-grayish organ
back and forth
I fluted all my love for him
on that limp chord of life,
There I kneaded the miserable bread of life,
I prayed over him the only prayer in the world:
Take pleasure! My lovely brother, take pleasure!
Between my thighs the dead rod blossomed.

לִידִים

יָדִים שֶׁל בְּנֵי אָדָם, לְבָנוֹת, חוֹמוֹת, מְנַמְשׁוֹת,
יָדִים שֶׁל בְּנֵי אָדָם מְגַשְׁשׁוֹת בַּחֶשֶׁךְ, חוֹפְנוֹת אֶת הַדְּבָר,
נֶאֱחָזוֹת, מוֹנַחֲחוֹת בַּחֲרִיץ שֶׁבֵּין הַשָּׁדִים,
נִקְפָצוֹת, סוֹטְרוֹת, תּוֹלְשׁוֹת שְׁעָרוֹת, שׁוֹרְטוֹת לְחַיִּים
מְדַפְדְּפוֹת, בּוֹחֲשׁוֹת, קוֹצְצוֹת בְּצֶל, מְכַפְתְּרוֹת אֶת הַצִּפִּית שֶׁל הַשְּׂמִיכָה,
מְמַלְאוֹת יוֹנִים בְּבֶשֶׂר וְאֶרֶז עִם צְנוּבָרִים
מַחְבְּרוֹת חוּטֵי חֲשָׁמֶל וְצִפִּים שֶׁל מַחְשָׁבִים
טוֹרְקוֹת דְּלֵתוֹת וּמִיד פּוֹתַחוֹת אוֹתָן שׁוֹב כְּדֵי לְהַכְנִס
אוֹחָזוֹת סִפִּין, בְּקַבּוּק בְּשֵׁם, חַתוּל, מְבַחֲנָה,
אֶגְדֵּל זְעִיר שֶׁל תֵּינּוֹק שֶׁרַק נוֹלֵד, שְׁקוּף כְּבֶטֶן שֶׁל גּוֹזֵל
וְאֶגְדֵּל עֲנָקִי שֶׁל אָבִיו, כְּרֶסֶתָן כְּצִנּוֹן מְקַמֵּט,
אֶצְבְּעוֹת נְבוֹנוֹת וְטִפְשׁוֹת, רְגִישׁוֹת וְגִלְמִיּוֹת,
רְפוֹת כְּלַחֲיִים, מְחַסְפָּסוֹת כְּפַמְפִּיָּה, שְׁקוּפוֹת בְּאוֹר, חֶסְרוֹת-אוֹנִים,
נִפְשָׁקוֹת לְאַחַר נֶצְחוֹן בְּמִשְׁחַק כְּדוֹרְגָל אוֹ לְשֵׁם בְּרֶפֶת כְּהַנִּים
אֶצְבְּעוֹת נוֹגְעוֹת בְּכַטְמָה, בְּלֶהֱבֵת גֵּר, בְּמִשׁוּשֵׁי חֶלְזוֹן,
בְּמִיתָרֵי וִיולֵה, מְהַדְקוֹת קְצוֹת בְּצֶק שֶׁל כְּסָנִי בֶשֶׂר,
קוֹלְעוֹת צְמוֹת, מְקַלִּידוֹת, קוֹרְאוֹת כְּתַב בְּרִיל,
רוֹכְסוֹת אֲבָזָם שֶׁל חֲזִיָּה, מְתַקְנוֹת אֶת מְעַרְכַּת הַבְּיּוֹב,
עוֹצְרוֹת טְרַמֵּפֵּ, מַחְבְּקוֹת כְּתָף
צוֹבְעוֹת סִפְסֵל גְּנֵה שֶׁצָּבְעוּ הַתְּקַלֵּף בַּחֲרֵף,
מְגוֹנְנוֹת עַל אִשׁ הַסְּגִרְיָה מִהָרוּחַ כְּאֵלוֹ בּוֹנוֹת לָהּ בֵּית קָטָן,
וְאַחַר כֵּךְ מְשִׁלִּיכוֹת אוֹתָהּ וּמוֹעֲכוֹת בְּכַח אֶת הַבְּדֵל,
מְסַלְקוֹת בְּגַנְדְּרָנוֹת מִהֶמְצַח הַמֶּתְקָרֵחַ קוֹוֹצַת שְׁעַר סוֹטָה,
מְתַקְנוֹת שְׁגִיאוֹת בְּעֵט אָדָם אוֹ בְּעִפְרוֹן מְחַדֵּד
נִמְחָצוֹת בְּדֵלֶת שֶׁל מְכוּנִית, מְנַתַּחוֹת (בְּכַפְפוֹת!)
אֶת חוּלִיּוֹת הַגֵּב, הַעוֹרְקִים, הַעֵינִים, מְעָרוֹת הָאֵף,

To Hands

A person's hands, white, brown, freckled,
a person's hands, groping around in the dark, grasping a handful,
holding, resting in the crease between the breasts,
closing tight, slapping, ripping out hair, scratching cheeks
leafing through books, stirring, chopping onions, buttoning the blanket cover
filling pigeons with meat and rice with pine-nuts
connecting electric wires and computer chips
slamming doors and opening them again at once to reenter
holding a knife, bottle of perfume, diaper, test-tube,
the tiny thumb of the just-born baby, transparent like a chick's stomach
and the huge thumb of his father, big-bellied like a wrinkled radish,
wise fingers and stupid ones, sensitive and clumsy,
soft as cheeks, coarse as a grater, transparent in the light, helpless,
spread wide after the football game victory or for the High Priests' blessing
fingers touching a nipple, flame of a candle, a snail's antennae,
strings of a viola, pressing together the dough edges of meat pies,
braiding hair, typing, reading Braille,
closing the snap of a bra, fixing a sewage system,
hitchhiking, embracing a shoulder
painting a park bench whose paint peeled off in the winter,
protecting the cigarette flame from the wind as though building it a
small house, and later tossing it and squashing out the stub,
coquettishly pushing away the stray hair from a balding forehead,
correcting mistakes with a red pen or a sharpened pencil
crushed in the car door, performing surgery (in gloves!)
on the spinal cord, the arteries, the eyes, the caverns of the nose,

מִתְקַנֵּת שְׁעוֹנִים שְׁוִיצָרִיִּים, כּוֹתְבוֹת סֵפֶר תּוֹרָה עַל בֵּיצָה,
תּוֹקְעוֹת מְחַטִּים סִינִיּוֹת בְּשָׂרֵשׁ הָאֵף וּמֵאַחֲרֵי הָאֶזֶן
מְלֻטָּפוֹת, הֵן, מְלֻטָּפוֹת וּמְלֻטָּפוֹת אֶת הַכְּתָפִים,
אֶת הַזְּרוּעוֹת, אֶת הַשְּׁעָר הַבּוֹכָה, אֶת הַיְרֵכִים הַצּוֹחֲקוֹת,
יְדִים, יְדִים מוֹשְׁטוֹת לְשֵׁם הַכְּרוֹת אוֹ כְּדֵי שְׂיִקְחוּ אוֹתָן עַל הַיְדִים,
מוֹנַחֲוֹת מִתַּחַת לִיָּרֵךְ לְשֵׁם שְׁבוּעָה, נִצְמָדוֹת לְחִזָּה כְּסֶמֶן שֶׁל תּוֹדָה,
כִּף יָד שֶׁל אִשָּׁה צְעִירָה, בְּלוֹנְדִינִית, שְׂשֻׁבָה מוֹלֵי וְחֻכְתָּה
בְּחֶדֶר מִיּוֹן, כִּף יָדָה נִפְרָשָׁה עַל פְּנֵיו שֶׁל בַּחוּר שָׁחַם,
וְאַחֲר־כֵּן, בְּלֻטוֹף, כְּאֵלּוּ קֻטְפָה אֶת קְלִסְתָּרוֹ,
הַגִּישָׁה אֶת קִצּוֹת אֲצָבְעוֹתֶיהָ הַקְּמוּצוֹת אֶל פִּיהָ
וְנִשְׁקָה אוֹתָן, הַיְדִים הָאֵלֶּה שֶׁהִלְכוּ לִי לְאִבּוֹד
וְאֲנִי כָּל הַזְּמַן מִחַפְּשֶׁת אוֹתָן.

fixing Swiss watches, writing the Five Books of Moses on an egg,
sticking Chinese needles into the bridge of the nose and behind the ear,
caressing, oh, caressing and caressing the shoulders,
the arms, the crying hair, the laughing thighs,
the hands, hands stretched out to make acquaintance or to be picked up,
resting under a thigh to make an oath, pressed to a chest in gratitude,
the hand of a blond girl in a hospital emergency room
her palm spread across a dark boy's face,
and then, with a caress, as though she has gathered his image,
putting her closed fingertips to her lips
and kissing them, those hands which I've lost
and am always looking for.

זָרֵם שֶׁל חֶלֶב

זָרֵם שֶׁל חֶלֶב לוֹהֵט מִפֶּה כְּבָרֶק בְּשֵׁדֵי הָאִשָּׁה
כִּשְׁהִיא נִזְכָּרֶת בְּתִינוּק שְׁלָה.
חֶלְצֵי הַגָּבֶר נִטְעָנִים בְּזִקּוּקִים צְבֻעוֹנִיִּים
כִּשְׁהוּא חוֹשֵׁב עַל אֲהוּבָתוֹ.

עֲכָשׂוּ הַשָּׁמַיִם מִתְקַדְרִים
וּמִשְׁמִיעִים רַעַם עָמוּם.
אֲנִי חוֹשֶׁבֶת עָלֶיךָ עֲכָשׂוּ.

A Stream of Milk

A stream of hot milk strikes a woman's breast like lightning
when she remembers her baby.

A man's loins are charged with dazzling fireworks
when he thinks of his beloved.

Now the skies are dark
sounding muted thunder.

I am thinking of you.

כְּשֶׁאַתָּה שׁוֹהָה כָּאֵן

כְּשֶׁאַתָּה שׁוֹהָה כָּאֵן
אֲנִי שׁוֹקֵלֶת פְּחוּת.
כְּשֶׁאַתָּה אוֹכֵל אֶתִּי
יֹתֵר טְעִים לִי הַתּוֹת וְהַתִּירָס.
כְּשֶׁאַתָּה בָּא אֶצְלִי
צְלִילִי מוֹצֵרֵט בְּרִדְיוֹ
בְּלִי הַפְּרָעוֹת
וּבִיּוֹם שְׁשֵׁי הַשּׁוּק הַמְּסֻכָּן
צוֹעֵק צוֹחֵק מִפְּהֵק
בוֹהֵק בְּשִׁמְשׁ
כְּמוֹ יְרִיעָה עַל אֲגָם
כְּשֶׁאַתָּה שׁוֹהָה כָּאֵן.

When You Stay Here

When you stay here

I weigh less.

When you eat with me

the carrots and corn are tastier.

When you come to me

there is non-stop Mozart

on the radio

and on Friday the dangerous market

laughs and shouts and yawns

shining in the sun

bubbling like a bottle of beer

when you are here.

הַבִּיסקוּס

הַבִּיסקוּס מְקַסֵּם!
הֶחְרַדְתָּ אֶת רוּחִי
בְּמַמְדִּיךְ הַמְדֵּהִימִים
בְּאַרְגָּמוֹ הַמְבֵּהִיק, הַמְאַיִם, הַצּוֹחֵק
שֶׁל שְׁפֹתוֹתֶיךָ.

מִפֶּאֶר נִצְבֶּתָ לְעַמְתִּי
עֲמוּד תְּפִרְחַת קְטִיפָה
אֶפֶל, גִּפְלָא, מְבַלְבֵּל אֶת הַלֵּילָה.
בְּלִי מַלִּים אֲמַרְתָּ:
תָּנִי לִי, תָּנִי לִי
אֶת שְׁלִי.

הוּי הַבִּיסקוּס,
שְׁלַחְתָּ בִּי בְּעֵרָה.
מָה שְׁלִי? מָה שְׁלֶךְךָ?
וּמִי הָעֲצִים לְמְדוּרָה?

Hibiscus

Lovely Hibiscus!

You have stunned my spirits
with your amazing dimensions
the shining, threatening, laughing purple
of your lips.

Glorious you stood before me
a column of velvet inflorescence
dark, wonderful, confusing the night.

Wordlessly you said:
give me, give me
what is mine.

O Hibiscus,
you have filled me with burning.
What is yours? What is mine?
And who is the kindling
for the fire?

בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי

בְּיַדְךָ אֶפְקִיד רוּחִי
אֲחוֹזֹת תִּמְהוֹן
כְּמוֹ עֵינַיִם שֶׁל קִרְפֵּדָה
דְּבִיקָה וְנוֹשְׁמֵת מֵהַבֶּטֶן
פַּעַם מִתְנַפֶּחֶת פַּעַם נִמְוָגָה
בַּחֶשֶׁךְ הַגַּחְלִילִי פְתָאֵם נִשְׂאֵת
בֵּין כַּפּוֹת יָדָיו שֶׁל יֶלֶד
מִחֲזִיקוֹת אֵת לְבוֹ הַפּוֹעֵם
לְעֵינַי אִמּוֹ הַמְזַעֶזֶעַת.

Into Your Hands I Entrust My Spirit

Into Your hands I entrust my spirit
in the grips of wonder
like a toad
sticky and breathing from its belly
swelling up then deflating
in the firefly night suddenly carried
in the palms of a boy
holding its beating heart
before the eyes of his terrified mother.

עֲלֵה מִפְּלִס הַכְּנֶרֶת

עֲלֵה מִפְּלִס הַכְּנֶרֶת
וְהוּא מִמְּשִׁיךְ וְעוֹלָה וּמְמַלֵּא וּמְנַחֵם
אֶת הַחֶסֶד שֶׁהִיא מְצַטְבֵּר שָׁם בְּמִשְׁךְ שְׁנַיִם
וְהִיא מִמִּית אֶת הַדָּגָה וְאֶת כָּל חַי הָאָרֶץ
מוֹעֵךְ אֶת נְגִיבַת הַכְּנֶזֶר הַכָּחֹל
מְמַרְר אֶת לְחוֹתֵינוּ.

עֲלֵה מִפְּלִס הַכְּנֶרֶת!
רְצִיתִי לְצַעֵק, לְסַפֵּר שִׁישְׁמְעוּ כְּלָם
וְרֵאִיתִי שְׂאֵי-אֶפְשָׁר בְּאֵימִיל לְחוּל
וְלֹא בְּשׁוּם שְׂפָה אֲחֶרֶת.

עֲלֵה מִפְּלִס הַכְּנֶרֶת שְׁלֵנוּ.
יֶרֶד הַמּוֹן הַגָּשָׁם שְׁלֵנוּ
גְּשָׁם שִׁשְׁפֹּת אִמּוֹ הִיא עֲבָרִית.

מְתִי לְרֵאשׁוֹנָה רְחַצְתֶּם בַּכְּנֶרֶת?
אֲנִי בְּגִיל חֲמֹשׁ, חֲשׂוּפַת גּוּף וְנִפְשׁ,
חֲלוּקֵי אֲבָנִים חֲלֻקוֹת וְקִשׁוֹת
עֲדִין מְכַשִּׁילוֹת אֶת כַּפּוֹת רַגְלֵי
הַמְּגַשְׁשׁוֹת לְמִצָּא יְצִיבוֹת.

לְאוֹר יֶרֶחַ צֶהַב כְּפָרַח צֶבֶר
שְׁחִינּוּ לְרוּחָה בְּמִימֵי אֶהְבוֹתֵינוּ
אֲחֶרֶי יוֹם עֲבוּדָה מְגִיס נוֹטֵף זַעַה.

The Sea of Galilee's Water Level Has Risen

The Sea of Galilee's water level has risen
and it continues to rise, filling and comforting
the lack that accumulated here over the years,
lack that killed the fish and all living things,
crushing the blue-harp melody
making our moisture bitter.

The Sea of Galilee's water level has risen!
I wanted to shout that out so all would hear
but I saw I couldn't say it in an email sent abroad
or in any other language.

Our sea's water level has risen.
Our rain fell in abundance,
rain whose mother tongue is Hebrew.

When did you first bathe in the Sea of Galilee?
I did at five, my body was bare like my soul.
Smooth and hard stones
still toughen my soles
as they search for stability.

By the light of a moon yellow as a grapefruit
sweat-covered after a day of drafted labor
we swam in our loves' water.

בשְׁקִיפּוֹת שֶׁל הָרִי הַגּוֹלָן -
צְעִיפֵי אַחֲלָמָה סְגֻלִים-וְרֹדְרָדִים -
הַבְּטָנוּ וְלֹא הָאֲמָנוּ.

וְאַחַר מֵרֶכֶב דּוֹהַר עַל הָהָר
חִיקָה הַזוֹהַר הַתְּרַחֵקוּ, מֵיָתֵר.

שָׁנִים גָּסְסָה לְעֵינֵינוּ
כְּמוֹ יְלֵדָה מִתְּבַגְּרָת
מִמְאֲנֵת לַחַיּוֹת בְּגֻלְלָנוּ,
הוֹרִים נַעֲדָרִים.

וְהִנֵּה הַשָּׁנָה
פָּנְיָהּ הוֹלְכִים וּמְלֹאִים.
שְׁמוּרָה נוֹשָׁנָה
בְּכַת עֵין שְׁלָנוּ
הַיּוֹם לַחַה מְשֻׁמָּחָה.

We stared at and couldn't believe
the Golan hills' transparency—
purple-pinkish amethyst scarves.

Later from a car speeding on the hilltop
the radiant embrace faded away, redundant.

For years the *Kinneret* was dying before our eyes,
like an adolescent daughter
refusing to live because of us,
her absent parents

But now, this year,
her face is filling out.
Today the ancient lashes
of our eyes
are moist with joy.

תקוּן

הַמְתִּיקוֹת שֶׁל תְּאֵנָה מְבַקְעֵת וְשֶׁל תוֹת מְעוֹךְ
וְהַדְּבִיקוֹת הַמְתוֹקָה שֶׁל תְּמָרִים כְּתָמִים, מְקַמְּטִים,
וְאֶפְלוּ הַמְתִּיקוֹת שֶׁל שְׁבָרֵי חֲרוֹבִים
קְטוּמִים וְעֻקוּמִים –
כֻּלָּם הָיוּ בְּקִצָּה הַקִּיץ הַפְּרוּם, הַקְּרוּעַ.
לִכּוֹ תְּקוּמִי. בְּחֹשֶׁךְ. בְּכֹאֲבִים.
תִּגְדִּי מְתִיקוֹת, כְּמוֹ נִגּוֹן.
תַּעֲשֵׂי לְקִצָּה הַקִּיץ תְּקוּן.

Repair

The sweetness of a split fig and a crushed strawberry,
the sticky sweetness of wrinkled, brown dates,
even the sweetness of carob slivers
crooked and cut—
they were all there, at the edges
of the torn unraveled summer.
So, get up. In the dark, in the pain.
Say *sweetness*, like a soft tune.
Repair summer's ruins.

QUESTIONS AND ANSWERS

An exchange between David Shapiro and Hamutal Bar-Yosef

DS: Bialik identified two great strands or motions in Jewish life—away from the center in Galut and diving into the center, in aliyah. Could you in some way underline what has been for you the experience of being a poet without exile and one who struggles with the idea of the very land she lives in—always threatened, always partly in mourning?

HB-Y: This is an important question! Do Jews who live outside Israel live in “Galut” or in “exile”? Nobody has exiled them. They (or their ancestors) preferred to belong to a Jewish minority in a non-Jewish country.

I have heard an anecdote about a Jew in Eastern Europe before the Second World War who was praying for rain (as a Jew should after Sukkot), while outside it was pouring with rain. When his son asked him, “Father, why do you pray for rain? It’s pouring outside!” He answered, “This is not *our* rain.” Do non-religious Jews in Western countries (including the USA) feel that way nowadays? I can imagine that they feel strongly about their local nature, their local language and culture. They feel strongly—sometimes negative feelings—about local political matters. This non-Jewish country is their homeland, even if they are angry at or ashamed of it. Of course, they can feel “in exile” because of what seems to be an anti-Semitic attitude, or because of any other expression of xenophobia (a universal, archaic, elementary human feeling) which makes one feel his otherness.

Almost in the same way Israel is my homeland. I feel strongly about its nature, about the Hebrew language, about Jewish history, I am greatly concerned about its future.

In 1936 my parents chose to immigrate to Palestine. Thus they not only succeeded to survive the Holocaust, but they also gave their children, me and my brother, a non-apologetic, self-evident Jewish existence. I am very proud of belonging to the Jewish people and to the state of Israel. Both have collected a high price from my family and from many, many others. Israel is a country full of refugees, of mourners and inner invalids. But isn't the whole Jewish people at the beginning of the 21st century still in a post-traumatic situation? I am very proud that despite all the wars, immigration and constant tension, Israel has produced and is still producing a wonderful culture, a new Jewish culture, a living Jewish culture. Jewish identity in the West is greatly based on the Holocaust, suffering being an important value in the Christian world. But forced suffering is not an achievement.

I am also proud when I see people who succeed to overcome bereavement and trauma, and build a new life. There are many such people in Israel and in other countries.

I do not know where Bialik wrote or spoke about these “two great motions”. In his poems (most of them written at the turn of the 20th century) Bialik sees Jewish life in East-European Galut (his perspective of Jewish life was never extended beyond Eastern Europe) as life in a desert, perhaps doomed to extermination. He concluded his poem “Davar” (Word, 1904) with the terrible lines: “With shouts of renewal on our lips, with gleeful cries/ of those at play/ we stagger toward the grave” (trans. Gabriel Levin), and in his long poem “The Scroll of Fire,” he sees Jews who have joined contemporary non-Zionist movements as blindly marching toward death. Bialik, together with Ahad-ha-am, believed that without a territory where Jews are a majority, speaking their own language, there is no future for the Jewish culture and spirit, even without anti-Semitism. Zionism for him was a movement whose goal is to save the future life and development of Jewish culture.

Nowadays, Jews who do not live in Israel are not “in exile.” Nobody exiled them. They chose to live where they believe life is better for them and for their children. They feel that belonging to a Jewish minority in a non-Jewish country does not harm their

Jewish identity, and maybe it even strengthens it. They should not be concerned for the future of the Jewish people, at least as long as Israel exists.

However, the fate of Yiddish language and culture in the US proves that even without a Hitler or a Stalin, modern Jewish culture in the 20th century could have been in great danger—without the existence of the state of Israel. This is the only Jewish state, which leads Jewish life, where Jews live as a majority, speak a beautiful old-new Jewish language, the language of the Bible. I suppose being a part of a Jewish majority is a different experience from that of being a part of a Jewish minority, especially in countries where the majority receive a Christian education. It is not about being in or without "exile." It's about feeling that you live in your own country, the country of your people, in the land which you love and feel faithful to.

DS: Do you have any rituals of writing?

HB-Y: I don't have any rituals. I write only when I feel this burst of feeling or insight which I just have to share with other people, the way you feel when you see a baby and you want to play with him, make him laugh or caress him.

DS: Just as we would like to know which poets were the guiding spirits in your early work, so we would appreciate your response to the American poets of the last, terrible century. I do not know whether Yona Wallach has interested you, or the experimentalist David Avidan, or the learned poet Shabtai. We certainly don't know what you think of the power of Eliot, Pound, Moore, H.D., not to speak of our NY School (Ashbery, O'Hara, Koch, Schuyler, etc.) Harold Schimmel has introduced me over the years to Yeshurun. To me his work is like the Syrian-Aramaic Rift itself.

HB-Y: When I was in highschool, I admired Walt Whitman, and I still respect his poetry. I like Wallace Stevens. In English poetry, I like Hopkins and, of course, Shakespeare. But my English is not enough

for swimming freely in the waters of non-Hebrew poetry. My favorite Hebrew poets are: the writer(s) of the Bible (especially the Psalms), Haim Nahman Bialik, Avraham Ben-Yitshak, Amir Gilboa, Leah Goldberg, Zelda, Yair Hurvitz, Rivka Miriam. I do not appreciate Wallach, David Avidan, Shabtai and Yeshurun.

DS: Franz Rosenzweig worked with Buber on a new German Bible, but Scholem commented mordantly that its audience was gone. What would you think of as the most difficult parts of your poetry and your Hebrew to be translated? Is Hebrew our true State—a linguistic Zionism?

HB-Y: Translating poetry is always very difficult, especially when it's rich with musicality or with intertextuality, or when it has a rigid form (a sonnet, for example). Rachel and I decided to omit from translation poems which are too difficult for translation because of their sophisticated form, allusiveness or musicality.

Hebrew is the language of the Jewish people, and it is spoken by seven million people in Israel. I think every Jew should make an effort to learn this beautiful language, if only for the sake of reading the Tanach (it's much more beautiful in Hebrew than in English). Although Hebrew was not created by Zionism—the idea of reviving it as a “normal” non-religious language was born in the mind of Moshe Mendelsohn, who was not a Zionist—modern Hebrew literature (especially poetry) is the most trustworthy achievement of Zionism. The amount of poetry books, poetry events and poetry magazines in Israel is amazing.

DS: Some of your most vivid poems (“Raspberry Bush”) seem to be ways of affirming the human body. Spinoza says we do not even know the possibilities of the body. Has this been a difficult world inside the world of your work? Not just a skeleton, but the lived body? Wounds to the body and wounds to the child's ego, the shattering family seder?

HB-Y: My poetry tries to be concrete, to achieve a realistic effect (it's an effect! I sometimes invent facts, images, sensual experiences) as a basis for the insight. The human body, physical feelings, food, smell—all these are means of concretization, of strengthening the emotional effect. The poem has to “work” on the reader, to convince him. It will not do so if it is not concrete. My poetry is not a confession in the analyst clinic. It wishes to convey to the reader a secret truth which I have suddenly revealed.

DS: In a recent poll of artists, very few were willing to say they were feminists, but all of them had created works that were full of the rights of women and their abuse. Do you see your poems as having that political coastline or not? A young painter, Mirra Schor, has said that she is sad more women do not permit themselves to be explicitly feminist. Would you accept being in an anthology expressly of poets who are women? A painter once told me I could come to a meeting of women artists because poets are always honorary women.

HB-Y: Feminism is a political movement. It has created a quiet revolution which improved the life of many women. It did not solve the problem of aggressive human relations or the problem of insensitivity or egoism or cruelty in family life. It certainly did not improve literature or art. I do not see myself as a feminist. I hate feminist activity. I would like to write poetry which expresses universal feelings and ideas and which tells about my life in a way that can interest everybody. I am a conservative.

DS: Your work is both of small scale and large. Are you full of preferences for a particular size, like Emily Dickinson's condensations? Your poetry reminds one in its sketches and “drawings,” of the realism of the finest Israeli draughtsman, Avigdor Arikha.

HB-Y: On the one hand, I am an experimentalist; on the second I am a conservative. I like to try new forms and to use old ones. I am especially fond of “classical” forms, such as the ode, sonnet, the

epitaph, the idyll and the long poem. I have written a few poems with dactyls, which is very difficult in Hebrew, just to play with a “heroic” tone. On the third hand (if there is any), I am a realist, not only in style, but also in worldview.

DS: Since you have lived through real and terrifying wars, as many Western poets have not, what strengthens you to persist, survive and grow? Is poetry heroic insistence or resistance? Are you disheartened by the looming tragedies and past catastrophes? Your work seems as urgent as a newspaper, the famous newspaper where news stays new.

HB-Y: It is a grave mistake to think that wars are the worst misfortunes. TV and newspapers create this impression. I think disappointed love, loss of work, ideological crisis, divorce, the death of a husband or wife, an unfaithful friend, a change of culture, immigration—these can be no less traumatic than war. Don't forget that war is always a collective experience, which people greatly need (more than modernism is ready to admit). It is terrible only if you lose a member of the family or a friend, not otherwise.

I have lost a brother who was killed in the War of Independence when I was 8. I have seen the suffering of my parents, I have seen how difficult it was for them to see me when they were grieving, and I have seen how time healed their pain. I remembered this lesson when I lost my son, who committed suicide at the age of 16.

I began writing poetry at the age of 8, as a way of speaking with my dead brother, who also wrote poems. Writing poetry is neither insistence nor resistance: it's purifying, it rebuilds inner equilibrium.

DS: Is there any way to avoid the question: How do you write “afterwards,” after the camps, after the dislocations, after the turmoil and building and unbuilding? Inside this political tragedy, your work seems like a constant commentary. Can we invert the dictum of Adorno and say that after, there is nothing but poetry, *poesis*, recreating?

HB-Y: Human suffering did not begin in the Holocaust camps or in the 20th century. Poetry is one of the signs, not the only one, of humans' miraculous power of survival and revitalization.

DS: It used to be that no man would ask for the Yiddish prayer-book, the Techina, but it was beloved of Walter Benjamin. Do you see yourself sometimes as a rare feminine bard of a certain generation of women, of pioneer women and of those who were in mourning for the destroyed greatness of Jewry in Eastern Europe?

HB-Y: Not at all. I don't see any special greatness in the Jewry of Eastern Europe. I don't like puffing balloons.

DS: It seems that most of your work depends, after all, on a true knowledge of Hebraic prayer and the sacred calendar. This is the holiday ritual described profoundly by Agnon, and perhaps by every truly Jewish writer like yourself or an Amichai. How do you see your poetry serving this sense of beauty and holiness? Is the music of your poetry derived as much from the Tanakh as from the newspaper and the colloquial? Does this change your readers by the fusion of allusion and instantaneity? You think AND look. You are not just an impressionist. Do you place, as I do, your work with Cavafy, a work historical, personal, and fragile? Your work reminds me of one who uses all the tenses: past, present and future.

HB-Y: In Israel we study the Tanach 12 years in school, which means that parts of this wonderful text becomes flesh and blood, like Pushkin for Russian speakers or Shakespeare for the English speakers. I am a non-religious Israeli, but if you live in Israel you cannot avoid Jewish tradition and ancient Jewish texts. You cannot avoid the presence of Jewish holidays, Jewish history, Jewish literature. They are in the air that you breathe, they fix the time, they are in the names of streets. Jewish intertextuality is unavoidable in Israeli poetry. The problem is how to transmit it to a non-Hebrew language? I hope my poems do not depend only on intertextuality—Jewish or other.

ABOUT THE AUTHOR

Hamutal Bar-Yosef was born in Israel in 1940, on a kibbutz near the Sea of Galilee. Her parents left the kibbutz after Israel's 1948 War of Independence, in which they lost their only son. At 20, Bar-Yosef received her B.A. in Philosophy and Hebrew literature, and she married the playwright Yosef Bar-Yosef that same year. By the age of 29, Bar-Yosef was a mother to four children. She subsequently received her M.A. and Ph.D. in Comparative Literature from the Hebrew University in Jerusalem. From 1987-2003, Bar-Yosef was a professor of Hebrew Literature at Ben-Gurion University in Beer-Sheva. She has lived in Jerusalem since 1976.

Hamutal Bar-Yosef's poetry examines the trauma of bereavement and the miracle of inner survival. Her published work includes nine poetry collections, six books of literary research, short stories, a children's book and two collections of poetry translated from Russian. Bar-Yosef has been the recipient of numerous awards, including the ACUM Prize (1978), The Tel-Aviv Prize (1984), The Jerusalem Prize for Poetry (1997), The WIZO Prize for the Creative Woman (1999), The President of Israel Prize for Poetry (2002) and the Brenner Prize (2005). Her poems have been translated into English, French, German, Russian, Ukrainian, Arabic and Yiddish.

Bar-Yosef's books of poetry include: *If Only I Didn't Have to Hurry* (1971), *Breathing In* (1978), *Only the Green* (1981), *Jumping Jacks* (1984), *In the Crush* (1990), *The No* (1998), *Night, Morning* (2000), *Food* (2002), and *Convalescence* (2004). She has taught as a visiting professor at The Institute of Oriental Languages (Paris), Columbia University (New York), The Kiev Univeristy (Ukraine), and The University of Humanities (Moscow).

ABOUT THE TRANSLATOR

Rachel Tzvia Back—poet, translator and professor of literature—has lived in Israel since 1980. Her poetry collections include *Azimuth* (Sheep Meadow Press), *The Buffalo Poems* (Duration Press) and most recently *On Ruins & Return: Poems 1999-2005* (Shearsman Books). Her translations in *Lea Goldberg: Selected Poetry and Drama* (Toby Press) were awarded a 2005 PEN Translation grant. Back is the editor and primary translator of the English edition of *With an Iron Pen: Twenty Years of Hebrew Protest Poetry*, forthcoming from SUNY Press. She lives in the Galilee, in the north of Israel.

ABOUT THE INTRODUCER

David Shapiro has written many volumes of poetry, translation, art and literary criticism. He was nominated for the National Book Award and has won the Zabel Prize from the American Academy of Arts and Letters in 1997. His most recent books include *New and Selected Poems* and, with Jacques Derrida and Michal Govrin, *Body of Prayer*.